

12
S. 6674.

~~K-a-160.~~

BIBLIOTEKA
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII 4079

1880

1880

P. Antonini.

4. 2. 1.

MATHIÆ CASIMIRI
SARBI EVII.
LYRICORVM
LIBRI IV.
EPODON LIB. VNVS
ALTERQ.
EPIGRAMMATVM.

*Antuerpiæ ex Officina Plantiniana
Balthasaris Moreti, M.DC.XLVI.*

à la vente de la bibliothèque de la ville d'Antwerpen

XVII-4079-T

VRBANO VIII. PONTIFICI MAXIMO.

D sacros pedes Tuos,
BEATISSIME PATER, venetabundi de-
ponimus hoc Musarum
delicium. Ita enim au-
demus appellare MATHIAE CA-
SIMIRI SARBIEVI opus, post-
quam id Tibi probari intelleximus. Fe-
lix poëta, qui Tibi placere potuit. Nimi-
rum de sæculorum omnium iudicio se-
curus est, qui probatus est Tuo. Quidni
ergo Tibi consecretur liber, à quo non
minùs, quàm ab auctore, alteram quasi
vitam ducit? imò qui Tuus est? quia
Tuo exemplo, Tuâ in Vrbe, è Tuis po-
tissimùm laudibus natus est, & creuit?
nusquam numine plenior, quàm vbi
diuinum Tuum spiritum amulatur;
nusquam maiorem laudem meritis,
quàm vbi virtutum ac laudum Tuarum
famam posteritatis memoriæ commen-
dat. Inuitauit quoque, vt opinamur,

4
Auctorem amor Tuus Orbi notus, quo
Poëtas antiquorum gloriæ amulos mi-
rificè complecteris : quo vno cælestem
illum Spiritum, in multis alioquin aut
sponte languescentem, aut curis oppres-
sum, exfufcitas, & eorum in Te flu-
dia animosque incredibiliter accendis.
Triumphat profectò, & porrò trium-
phabit tanto Mæcenatè Poësis. Nam
quis nunc eam spernere audebit, quam
viderit Maieftati Tuæ, quâ ad Deum im-
mortalem proximè accedis, in pretio
effe? quis non admirabitur artem illam,
ad quam Tuum illud cælo propè par
fastigium & par dignitati sapientia se de-
mittit? Eximium quid, & diuinum effe
nulla non ætas fatebitur, quod magni
æftimauerit **VRBANVS**. Itaque hoc
Tuo iudicio Auctori animos addidisti,
vt se maior iterùm prodiret, & fauoris
Tui patrociniò tutus lucem, quam fe-
liciter antè vidit, securiùs denuò aspi-
ceret. Si faues, quo vultu & animo so-
les, hoc Auctori fatis est.

Sed ignosces, si aliena manus impa-
rem operi frontem præposuit, nec Tuâ
Sanctitate fatis dignam. Non miserat
Auctor dedicationem vnâ cum opere
typis nostratibus excudendo; sed tamen
voluntatem nobis suam significauerat.

Bella

3

Bella interim per Germaniam grassantia Belgarum cum Polonis commercium penitus turbauerant. Urgebat typographus. Quid faceremus? Id ausi sumus, quod nec Sanctitati Tuæ, nec Auctori ingratum fore sperauimus.

Patere itaque è tristi bellorum tumultu, quibus tot iam annis infelices Belgæ atterimur, hoc pacis opus in conspectum Tuum venire; & orbem Christianum discordibus armorum motibus miserabiliter dissidentem, ad pacem, quod studes, & quietem renocare perge. Nutus ille Tuus, quem solliciti cum populis Reges intuentur, spem nostram, secundum Deum, sustentat. Sed quoniam abripimur? Parce, BEATISSIME PATER; præsentis periculi feralis species iam oculis oberans gemitum exprimit. Scilicet ut naufragi ceterarum rerum immemores undique opem impiorant, ita nos pænè iam pereuntes filij amantissimum Parentem inuocamus. VRBANVM, inquam, inuocamus: quem nominare non possumus, quin gratissima melioris spei lux mœrentibus protinus oboriatur.

Ceterum Sarbiciuum nostrum, vel potius Tuum, si quo ad Te animo venit,

admiseris , & Societatem hanc Tuam
 à Tuo nutu pendentem, quo soles amo-
 re dignatus fueris ; & illi , & nobis ad
 nouos conatus , adijcies ingentes ani-
 mos , & immortaliter iterum beneficio ,
 vt sapiùs aliàs , sacra Tibi pectora , in
 hoc Belgij cladibus suis intabescens
 luctu , mirum in modum solaberis. Ita
 precatur ac vouet

S A N C T I T A T I T V A E

deuotissima

Societas I E S V Antuerpia.

MATH.

MATH. CASIM. SARBIEVII
SOCIETATIS IESV
LYRICORVM
LIBER PRIMVS.
AD VRBANVM VIII.
PONT. OPT. MAX.

O D E I.

*Cum infesta Thracum copie Pannoniâ
excessissent.*

IAM minx sœui cecidère belli :
Iam profanatis malè pulla terris
Est Salus, & Pax niueis reuifcit
Oppida bigis
Iam Fides & Fas, & ætœna præter
Fauſtitas læto volat arua curru:
Iam fluunt paſſim pretioſa largis
Sæcula riuis.
Candidi ſoles veteriſque venæ
Fontibus nati reuocantur Anni :
Grandinat gemmis, riguoque cælum
Depluit auro.
Meque veraci ceciniffe pleſtro
Inter Octobreis, tua feſta, pompas,
Præſca Saturni rediſſe ſæcla,
Approbat orbis,
Aurei patrum niueique mores,
Exul & ſerâ procul uſque Thule
Candor, & pulchro remeare Virtus
Audet Olympo.

8 MATH. CASIM. SARBIEVII

Lactis & fusi per aprica mellis

Garruli campos secūdere riui:

Et superfuso tumuere plenæ

Nectare ripæ.

Lærior vulgò seges inquietis

Fluctuat culmis, titubantque frugum

Vberes campi, nec auara iuleis

Inuidet æstas.

Pastor erranteis comitatus hædoæ

Prouocat raucas calamo cicadas:

Mugiunt colles, & anhela fessis

Silua iuuençis.

Pace subsultant luga, pace rident

Tetricæ rupes: leue separatos

Otium colleis amat, & sequestræ

Gaudia pagi.

Te Ceres flauis redimita culmis,

Magne pacati Moderator orbis,

Te suis Æstas opulenta circum-

fundit aristis.

Supplici myrtus tibi seruit umbræ,

Seruiunt lauri: tibi celsa longè

Quercus assurgit, tremuloque pinus

Vertice nurat.

Siderum Præses, Dominusque terræ,

Lucidæ Romam speculatus arce,

Regnat tranquillet, cupidoque Patrem

Te velit orbi.

Laurus annosum tibi signet æuum:

Tata te norint, properentque Paræ

Nelcium carpi tibi destinatos

Stamen in annos.

Quæque formosos sedet inter igneis,

Sedulam pro te miserata Romam

Virgo, quam circum glomeramur albis

Astra choreis,

Curet effusas Latij querelas,

Virginum castas inueniuntque voces

Curet, & votis procerum reclinem

Accipim. odet aurem.

Handwritten signature and text:
 P. A. Sarbievii
 Adm. donat. m. h. b.

AD AVRELIVM LYCVI.

Ne plus aqno de aduersâ fortunâ queratur.

ODE II.

I Ndignas, LYCE, nœnias,
 Et mœstum gemitu pectus, & hispidis
 Frontem nubibus expedi,
 Cùm Sol non solito lumine riserit,
 Et fortuna volubilis
 Fati difficilem iecerit aleam.
 Quod vexant hodie Noti,
 Cras lambent hilares æquor Etesiz.
 Mœstum Sol hodie caput,
 Cras lætum roseo promet ab æquore.
 Alternò redeunt choro
 Risus & Gemitus, & madidis propè
 Sicci cum Lacrymis Ioci.
 Nascentur mediis Gaudia Lulibus.
 Sic fatis placitum. suis
 Tempestiua fluunt fata periculis.
 Fessos duxit heri boues,
 Dat magnis hodie iura Quiritibus:
 Et quæ bobus ademerat,
 Imponit Gabitis & Curibus iuga.
 Idem Phosphorus aspicit
 Magnum, quem tenuem viderat Hesperus.
 Quid si seria ludicris
 Fortunæ placeat texere; rusticus
 Hesternam repetet casam.
 Ridentis populi non humilis iocus:
 Et quis rexerat omnia,
 Tridet laurigeris ligna securibus.
 Quid si defuerit salix,
 Falces pauperibus subijciat focis.

AD VRBANVM VIII.

PONT. OPT. MAX.

ODE III.

VRBANE Regum maxime, maxime
 VRBANE Vatum, Pegaseus tibi

AS

omo,

Temo, volaturusque latè
 Regna super populosque currus
 Iam dudum apud me est. eripe te solo,
 Obliviosis eripe nubibus
 Nomenque te lausque. O Deorum
 Concilio, patrioque quondam
 Promissæ cælo! te super inclita
 Terrarum & alias Acroceraunia
 Egredia nubes, te superni
 Colla super humerosque Pindi
 Attollere aliè, non sine numine,
 Luctabor. Ibis sub pedibus pigras
 Urbes relicturusque gentes,
 Attonitæ novus hospes auræ,
 Hæc vnde vasci littora Nerei,
 Amnesque camposque & iuga desuper
 Arcesque mirari, & natantes
 Oceano numerare terras
 Coram licebit: iam tibi barbarus
 Cithæon supinis collibus annuit
 Æolus, salutataque longè
 Attremis Acrocorinthus aulæ.
 Ter pronus Othrys, ter trepidæ latus
 Subsedit Ossa, ter Rhodope niues
 Sacrasve submisere lauros
 Æmæthij capita alta Pindi,
 Sacerque Phœbo Cynthus, & aux
 Acuta Cyrrha. laurigeris tibi
 Thyrsis coronatus Cithæron,
 Et patulâ nemorosa pinu
 Pangæa gaudent brachia frondium
 Longè tetendisse, & procul obuios
 Currus adorare, & volanti
 Ardua supposuisse terga.
 Hinc ire pompas, hinc tibi præpetes
 Centum superbis ire curulibus
 V R B A N E Musas, atque apertæ
 Ire fines tua facta cælo.
 Auditis? an meludit amabilis
 Imago pompæ? iam videor pios
 Audire plausus, & frementes
 Cæruleum per inane turmas.
 Hinc & repenti vectus ab Africo
 Apum sonoro exercitus agmine
 Leniter V R B A N V M susurro,
 Ter rationis fremuere pcenis.

Ter vœta terris ac pelago super
 Respondit Echo : ter lituis procul,
 Sparſæ ter V R B A N V M Camœnæ
 Pindaricis cecinêre pleëtis.
 Audiuit ingens pontus, & insulas
 Irexit omnes. Illicet Africæ
 Plauſere & Europes, & vnâ
 Americæ Afrixque regna.
 Lætæque tandem, currite ſæcula,
 Dixere Muſæ : Currite candidis
 Horæ quadrigis : ite, magni
 Sæcula deperate Menſes.
 Dixere Muſæ : protinus aurea
 Riſere longum ſæcula, ſæcula
 Auro laborata, & reuſo
 In pretium emicuere vultu.

AD CRISPVM LÆVINIVM.

Ne nimium adoleſcentia fidat.

ODE IV.

Vive iucundæ metuens iuuentæ
 CRISPE LÆVINI : fugiunt avaræ
 Menſium Lunæ, nimiumque volui
 Lubricus æther.
 Tu licet multo pretioſus auro
 Gemmeâ veſtem moderere zonâ ;
 Et ſuper collo Tyrias amict
 Fibula lanas :
 Iure Phœniſcis vaga penna criſtis
 Stare labenti dubitat galero :
 Iure, quo fulges timidum reſigi
 Palluit aurum.
 Quod tibi largâ dedit hora dextrâ,
 Hora furaci rapiet ſiniſtrâ :
 More fallenti tenerum iocoſæ
 Matris alumnum.
 Mobiles rerum dubiæque caſus
 Regna mortalis tenere vitæ :
 Sedulus metæ, properat fugacis
 Impetus xui.
 Tardiùs ponto volat Adriano,
 Quam ratem merſi pepulere remi.
 Et repentinis animoſa trudent
 Carbaſa ventis.

Omni,

Omnibus mundi Dominator Iforis
 Aptat vrgenlas per inane pennas:
 Pars adhuc nido latet, & futuros
 Crescit in annos.

LAUDES VRBANI VIII.

PONT. OPT. MAX.

ODE V.

N Vper recepâ bella super Tÿro,
 Pugnasque serùm ludere distuli
 V R B A N E, nunc iurata lenem
 Increpuit tibi Mula buxum.
 Per te, refecto ferro adamantinum
 Offulsit auro sæculum, & vndique
 Gazis coronatumque gemmis,
 Purpureo reuirescit æuo.
 Quo facta quondam nectare flumina,
 Vltroque septem balsama collibus
 Manare, vinove & liquenti
 Melle vagos properare riuos,
 Et spontè sero vespere turgidas
 Ad septa narrant lanigerum pecus
 Mammas reportare, & comatum
 Assyrio graue vellus auro.
 Te Fis, Prumque, & Iustitiæ comes,
 Vtrumque sacrum lxtus agis pedem,
 Candor coronat; Te fidelis
 Propositi studiosa Virtus.
 Te ponè flum. larga Ceres sinu,
 Rerumque plenis non sine cornibus
 Felix Amalthee citatis
 Rura subit populosque bigis.
 At Vis, & ater Luctus, & æneis
 Stipata centum Bella turoribus,
 Curæque, pallenteque Morbi, &
 Fœda modis simulacra miris
 Cessère retrò. Te ducè Iustitias
 Secura frugum rura perambulat,
 Turæque per vasti tumulus
 Carpulij volitant carinæ.
 Te seriatim cum pueris senes,
 Nec non reclusæ cum nuribus canunt
 Regem puellæ: siue reddit,
 Siue citum rapit hora solem.

At nos tecurao poplite per vias
Patrem colentes, ter nuceum Tibi
Nubum ligustri, ter rosarum
Puniceum iaciemus imbrem.

AD PRINCIPES EVROPÆ.

De recuperando Orientis Imperio.

ODE VI.

N Ondum minaci cornua Bosphoro
Decussit audax Pontus, & effertis
Seruire Neptunus Gelonis
Turpè gemit, resonasque fluctum
Plangente ripas Thraca rebellibus
Immugit undis: Æmariam pudet
Fraxnos momidisse, & Pelasgos
Odrysii date colla loris.
Mœrent tenaci compede Cyclades
Pigræ moueri: mœret Achaica
Tethys, inxqualisque campi
Perpetuo lachrymantur Hebro.
Sempérne nigras Æthiopum domos,
Vel, quæ superbus præ fuit oppida
Ganges, Abydenasque turreis
Supplicibus tremuisse pinnis
Formidolosam inuexit Ariacen?
Seseque captum Bosphorus omnibus
Undis, Euxthroque, & alto
Ionio, Arab oque ploret?
Vani futuri temporis augures
Eccunda rerum sæculi discimus;
Si non retractamus Ideli
Tela manu, tacitoque gaudet
Vagina ferro: si clypei vacant,
Hastæque, & arcus; non animi placent
Pare: laborum, non magistræ
Consili, sine Marte, lingux.
Infrustra Ne nembreis dicimus ad focos
Pugnata Rhætiis bella sub Alpibus:
Infrustra renarramus Gelonum
Vicia retrò retulisse signa:
Si non & ipsi stringere Noricos
Audemus entes; quos malè barbara
Non decolorauere terga,
Sed Tyrio Latiale fuce

24 MATH. CASTM. SARRIEVIR

Illeuit aurum, non sine gemmeo
 Circumsonantis fulgure balthei, &
 Grato catenarum tumultu,
 Et sonitu phalerarum acuto.
 Formosa fortes arma timent viros,
 Frangique nolent, seu profugus Scythes,
 Seu creber è campis agetur
 Myrmidonum Dolopumque nimbus.
 Quicumque furas & caput induet
 Auro, Quirites; exuet Italum,
 Ciuilisque Romanus negari
 Impauido parietur hosti.
 Nec qui capillum finget, & aureum
 Solem refusus crinibus allinet,
 Dicemus Umbrum, qui frementeis
 Antiochi Annibalisque turmas
 Rursum efficaci diruat impetu,
 Alpesque, clausumque intrepidâ manu
 Perrumpat orbem. Sic citatis
 Sæcula degenerare metis
 Sancit futuri temporis Arbiter;
 Certoque prudens ordine segreges
 Metatur annos. Nunc seueris
 Artibus, ingenioque pugnas
 Affalget ætas, nunc melior foro
 Gessit difertis feruere iurgiis.
 Hæc Thracas, audacemque Bessum,
 Hæc Cilicas, pauidosque Seras
 Produxit ætas. Nos senio piger
 Effudit Orbis, dedecus vltimum
 Mundi, faciliſcentisque naturæ
 Opprobrium. Malè natâ proles,
 Quidquid honorum restitit (heu nefas!)
 Morum, & electâ deterimus notâ,
 Mentisque, & excellâ latrones
 Ingenij, violenta fraudum
 Tormenta, sanctis addere dotibus
 Laudamur vtrò: nec scelerum pudet;
 Virtusque clamatur sagacem
 Flagitio violare dextram,
 Iras & enses vendimus, & manum,
 Ilac, vnde numinis aura resulſerit:
 Sparſisque tinnitus ad auri
 Sollicitâ vacat aure vulgus,
 Et quâ secundis ierit honoribus
 Benè ominatam mobilis aleam

Fortu-

Fortuna, mentitur caducæ
 Plebis honos, posiroque fallax
 Accumbit omnis poplite ciuitas,
 Periura festo surgere cum ioco,
 Cum pompa stipantùm, & doloſũ
 Præteriit breue fulgur auri.

AD TELEPHVM LYCV M.

*Fortuna rerũque humanarum
 inconstantiam accusat.*

O D E VII.

E Heu, T E L E P H E, ludimur;
 Fortunæ volueri ludimur impetu!
 Æternum nihil est, sacro
 Quidquid lenta tulit materies sinu.
 Statur casibus. Occidet
 Quod surgit: sed adhuc surget, & occidet
 Ritu præcipitis pilæ,
 Quæ cum pulsa caua reijcitur manu,
 Nunc leues secat Africos,
 Nunc terræ refugis absilit iæctibus.
 Vesper vespere traditur;
 Sed nunc deterior, nunc melior subit.
 Anni nubibus insident,
 Incertis equitant Lustra Fauoniis,
 Cæco Sæcula turbine.
 Hæc, quam Puer à decipimus Ixæ,
 Iuncto fulminis effedo,
 Eheu, quàm celeres Hora quatit Notos,
 Nec gratæ strepitum Ixæ,
 Nec curat miseræ carmina tibiæ:
 Et quamquam cantur leuis,
 Sese tota suis laudibus inuidet.
 Magnas interea rapit
 Urbesque, & populos & miserabili
 Reges subruit impetu:
 Et sceptri decus, & regna cadentium
 Permiscet cœneri Ducum,
 Auratasque trabes & penetralia,
 Et ciues simul & super
 Euerſis sepelit turribus oppida:
 Ac mundi procul arduas
 Stragesque & cumulos, ac Procerum pyras

Festâ nube superuolat;

Stellarumque rotam, & longa breuissimo
Cursu sæcula corripit.

Dum nobis taciti diffugiunt Dies

Eheu, T E L E P H E, ludimur,

Tatorum rapidâ ludimur orbitâ.

An nos fallimur? an suam

Rerum pulcher habet vultus imaginem,

Et sunt quæ, L Y C E, cernimus?

An peccant fatuis lumina palpebris,

Et mendax oculi vitrum?

An longi trahitur tabula somnij?

Sæculi nostri socordiam persequitur.

ODE VIII.

A Ut nos auaræ vendidimus Tyro,

Aut vsque Thulen misimus exules

Cultus aurorum, non honoris

Præcipiti libet ire cliuo:

Non sceptrâ Pyrrhi, non Agamemnonis

Leto paciscer: non Alyattici

Velente permutare saxo

Vber, Achæmentumque Tigrim.

Nescit senex linida brachia

Signare ferro, nescit idoneis

Tyro reluctantem lupatis

Trangere equum, metuitque torum

Tranare Lirim, cum niuibz satur

Exstuant fræna licentiz

Pernitit, emouitque ripam

Astiduz metuendus Vrbi:

Quod si procacem fregit equus gradum,

Micatque nervis, & in niuibz tremat:

At non Lupercalæ sjdem

Nescius assimulare saltus,

Et cum peritum sisra iant pedem,

Doctus choreæ, Frangit barbuta,

Nervosque te, dementen que buxum

Femineo prohibete cantu.

Auditis? Istri litorea personat

Ferule cornu, iam capita Alpina

Maguzque respondēt montes

Ausoniz, nouat arma Mauors,

Vrbeisque testis elicit, ibimus?

An nos Calens mentia tenet merc,

Cœnzque regnorum redemptæ
 Diuitiis, populique censu
 Quas cùm recedens videret Hesperus,
 Surgens eadem Phosphorus aspexit;
 Et ridet aspecto reuertens
 Luna mero, radiosque tingit,
 Dum nos Lyxo regificis super
 Descripta mensis prælia pingimus,
 Fusoque metamur Falerno
 Mœnia, diluimusque fossas,
 Surgamus. Indo lutea Nereo
 Sublucet Eos: iam radiantium
 Flatus quadrigarum, & citæ
 Oceanum populæ plantæ.
 Surgamus, omnes prima vocat dies,
 Et Phœbus: at non noster ab Inanis
 Phœbus, Quirites, nec Latino
 Orta dies famulatur orbi,
 Totumque diris manè Othomanidis
 Impendit æther. prò pudor! Occidens
 Nobis, fatigatusque tantum
 Hesperium propè Phœbus axem
 Turpi Latins vespere serulet?
 Surgamus: Ocean Gadibus & Paron
 Addamus, Auroramque nocti, &
 Bactra Tago, Iberique Gangem.

AD NICOLAVM VESPERVM
 PALATINI CVLMENSIS FILIVM.

ODE IX.

Ibis, belligeræ regna Poloniz
 Et gratæ repetes lenona Patriæ:
 Quæ te voce diu, quæ prece flagitat
 Passis obuta brachiis.
 Ceu quem velut his præces hæstis
 Navis diuitibus distinet insulis
 Dilectum iuvenem quem mox barbara
 Auri corripuit fames,
 Mater sollicito spectat in æq. iora,
 Et lentum pelagi damnat Oriona,
 Et ventos gem tu duplicat, & pigro
 Affundit lacrymas maris
 Si fors edomito fletibus Æolo
 Indo sole niger filius aduolet.

88 MATH. CASIM. SARBIEVII

Et longi memores exilij notas

Caris debeat osculis.

At tu nec studio mere sidoncus,
Infamisque lacti, neq. fulgent opum,
Quas septem gerens prodigus ostus

Aut Ganges vomit, aut Tagus,

Inuises patrium limen, amantior
Insignes a matre querere copias,
Et vi consili; promptus, & vber

Venâ diuitis ingen?

Te rerum sapiens vsus, & imperi;

Te felix operum spiritus addeceat,

Et vox se populo fundere largior

Plenæ fluminis copix.

Fortunæ voluerem mittere licentiam:

Hoc appone lucro, quod toleris simul

Quò te cumque feret: seu per inhospita

Rauci littora Bospori,

Et captum niueâ compede Nequam:

Seu pacis dubios Thracas, & asperum

Perfen, seu refugum visere Concanum

Legatus properaueris:

Virtutem solidi pectoris hospitam

Idem portat equus, qui dominum, neque

Aut campo melior ponè perambulat,

Aut mentis comes aisidet.

Illam cana Fides, nudaq. Veritas,

Et ferruginæ plebe Pecuniæ

Circumfusus Honor, & sequitur propè

Albis Fama ingalibus.

LAVDES VRBANI VIII.

PONT. OPT. MAX.

ODE X.

Non solus olim præpes Horatius
Ibit hisformis per liquidum æthera
Vates: colorisve latè

Cantibus, Æoliove terras

Temnet volatu, me quoque desides

Tranare nimbot, me Zephyris super

Impunè pendere, & sereno

Calliope dedit ire cælo,

Et quâ liceb: nubibus & sacrum

Vulgare cælo carmen, eburæcam

Lyræ

Lynamque suspendens, tubamque
 Colla super, niueisque laues
 Plumis lacertos, me nec inhospita
 Sistent oborti littora Nerei,
 Rupesve inaccessæ ferarum, aut
 Verticibus scopulorum acutis
 Armata Tethys, me iuga Caucasi,
 Me canus Atlas, me mare barbarum,
 Lateque deiectis uterque
 Audiet Oceanus procellis.
 Vt se quieto cuncta silentio
 Strauere latè! Pieriæ simul
 Fontes Amymonæ, & canoris
 In numerum cecidere lymphis
 Doctum fluentis murmura Penei,
 Sacroque Nisæ è vertice tympana,
 Lyræque, buxiq̃ue, & cetera
 Cum lituis cithariq̃ue plectra
 Fregere nubes. Hinc tibi Gloriosa
 Latè per orbem diffaret aureum
 V R B A N E nomen: cetera corusco
 Concutitur Iouis aula curru,
 Septemque sese sideribus pigram
 Euoluit æuam, protinus ultimis
 Afris, coronatisque Serum
 Mœnibus, Oceanoque rubro
 Noscere magnus, iam tibi tinnulus
 Fert sistræ Nilus, iam Berecynthia
 Curetes æra, iam frementes
 Rauca crepant Corybantes arma.
 Te Vaticanis Maurus & Æthiops
 Affusus aris, te tepidi canunt
 Deuexa mundi, te remotæ
 Littora personuere Chrysæ:
 Magnusque latè diceris arbiter
 Cælumque, Terrasque, & Marias, & Styga,
 Annemque Cocytii seuerum, &
 Elysiam cohibere Lathen.
 Tibi (benignæ si qua fides spei)
 Sternentur olim magnanimæ ad pedes
 Gentisque Regesque, ô caduci
 Præsidium, columenque mundi,
 Iam, nunc labantis pondera sæculi, &
 Depræstantium funera Principum,
 Pronasque Regnorum ruitas
 Consilioque humerisq̃ue iuste.

20 MATH. CASTM. SARBIEVII.

Tardum sereni partibus ætheris
 Te Sidus addas ; neu properes citus
 Mensis reclinari, & fauentim
 Ambrosiæ accubuisse Diuim.
 Serò receptum Roma flect Patrem,
 Tu, quæ longum viuere moribus
 Possint Quirites, possit ingens
 Curia, purpureique Patres ;
 Dicque gaudens, & cupidus tibi
 Incumbat orhis : certus ames Remi
 Urbemque, prolemque : ac merenti
 Quamquam audis tibi debet æther,
 Reposce Diuos præmia lentior,
 Paullumque differ sidera, dum Tagum,
 Dum Rætum, undantemque bello
 Eridanum, Ligerinque placeat
 Dum fracta septem cornua montibus
 Submittat Hebrus, dum tibi Thessalum
 Ducat catenatus Tyrannum in
 Perniciem, opprobriumque fastus,
 Iam tum tropæis & senio grauem
 Aurata stellarum ad Capitolia
 Longis reuertentem triumphis
 Signiferæ vehat axis aulæ.
 Quæ Musa vatem, non memor Icarum,
 Tollis relapsurum ? his potius grauem
 Depone ripis, & dolosas
 Deme humeris digitisque plumas :
 Tybrimque propter ducere languidos
 Permite somnos : & super ilice
 Lyran que pendentemque buxum
 Ambiguis fluitare ramis.

AD STEPHANVM PACIVM

MAGNI DVCATVS LITHVANIÆ

SVPREMVMTHTSAVRIPRAEFECTVM.

Equistris elegantis iactantiam reprehendit.

O D E X I.

N On auro, neque tinnulis
 Pugnandum phaleris, & chlamydem sinus
 Et nodos, & inutiles
 Gemmas belligeris demite brachiis.

Quid

Quid Ixuem galeam iuuat
 Plumatum voluerem ferre superbiam?
 Cur sparsas agitat iubas,
 Et conus tremulis annuit Africis?
 Cur tectum pauidam caput
 Ementitur anem, cum Ixue sibilis
 Aurarum, & Zephyri ioco
 Furum Mygdoniæ proditur alitis?
 Tam grando chalybum imminet,
 Telorumque frequens aura volantium
 Imbelli galeæ insonat:
 Tam Martis tonitru mugit, & obuium
 Medi fulgur ætænacis.
 Quid profunt phaleræ? quid galeæ iubar?
 Quid lætæ Zephyris comæ?
 Aut umbo clypei quod procul æmulis
 Lucem solibus inuidet?
 Quid vultus nimium sedulus adspici?
 Quid pius pharetræ timor?
 Aurum frenigerâ reijce dexterâ:
 Ferro res eget & manu,
 Et magnis animis: hæc tuleris tria,
 Dicam Geryoni parem,
 Quem nec populifer proruat Hercules,
 Nec exlo nimius Mimas,
 Nec Iurâ Idomeneus, aut Sthenelus manu.
 Bellis adsit idonea
 Incomptæ facies lege terocix,
 Quam fuerit decor abst. nens,
 Lasci uq; ie carens forma proteruix,
 Et ferri memores genæ,
 Hesterniq;ue potent vulnere prællj.
 Cristæ non facient virum,
 Non arguta suis colla coralliis.
 Thoracas Pavor & Metus
 Dicuntur Siculis fingere malleis,
 Et primi scopulis super
 Prociuisse vagis scuta Cydoniis.
 Nos stultum tegimur caput,
 Et leto tenues obijcimus moras.
 At quos eruerit sibi
 Directis oculos inuida spiculis
 Mors affingere creditur.
 Talis nulle loci, mille patent vix:
 Sed signat iaculis locum,
 Qui vultum subitis dimonet iatibus,

22 MATH. CASTM. SARBIEVII

Deuotumque mori latus

Obiectu tremulæ protegit ægidis.

Nudos bella pauent viros,

Audentes animos ipsa volunt propè

Declinare pericula.

Cùm confanguineæ ferrea Græcæ

Hector rumperet agmina,

Toruis sæpè genis turbidus obuios

Fati terruit impetus.

Quos fortuna timet, vitat, & acrimm

Differt prælia non tam;

Et mors sæpè viris inuidet auream

Famæ pandere semitam.

Quod si belligerâ cesseris orbitâ

Post te fata citaueris,

Ostendetque neci, quâ fugies, viam,

AD PRINCIPES ROMANI IMPERII.

De recuperandis tertia Proincijs.

ODE XII.

AT non si vno tempore in otio
Perdendis ævum. Surgite Dardan?

Ciues, triumphatumque captis

Imperium reparate Graiis,

Implete doliis, & cunctis vasis,

Inferte remos, ite volentibus

Fatis Quirites: ite: venis

Vestram emulæ animum sibi vela.

Est. qui locantem se impetum dant,

Neutrique rebus potius vident

Neruum: quis enim, si non

Fluxit ager potiore venâ

Cuniculosi montibus Orici?

Terro, Quirites, si labet, abditam

Mercedem autem, qui vbi

Glandis est, et caelestis olivæ

Gazat potius in fœderis vtriusque,

Hic magna parva licet, parauerit

Sumptu nec exporitur aurum,

Nec Iyrix Cyprixque merces,

Quas non cruentas Martis emit chalybs,

Seu per reluctantem agmina Bistonum,

Et per recedentes Gelonos

Vulnifico pluit aura nimbo:

Seu fulminatis diruta volubus
 Castella densis bella tonitruis
 Emolliuntur, cùm caduco
 Mœnia concutientur igni,
 Caplque versis turribus annuent
 Arces, & omnis copia, & obice
 Centum, & venarum gementes
 Diuitiæ pedicisq̃ ferri.
 Iam pœnè gazis Bactra timent suis,
 Iam diues Aule. iam Cythereiæ
 Concha, Mycenæque census,
 Et Tyros, & Genoëssa flauo
 Pallefcit auro. iam propè decolor
 Albet superbis Creta corallis;
 Phthiæque, & interfusa Cypros,
 Ditibus ingemuere ripis.
 Est, quem comantùm gratia montium,
 Aut floridorum tangit amœnior
 Vultus viretorum, vel vda
 Mobilibus Cynosura riuis?
 Hunc empta multo sanguine recreent
 Tempe, vel acri Pelion aut Samos
 Asserta bello, vel virentis
 Silua Cragi, vel opaca leni
 Pangæi quercu: nec viridem Gnidon,
 Altamque Dymen spreuerit, aut retrò
 Spitsis coronatam salictis
 Olenon, umbriferamque Tricen.
 Non lympha Cydni, non viereus Meles,
 Lenisve puro Lylius agmine,
 Non in te crystallum Lycosmæ,
 Non gelidis Arasinus vadis
 Desiderantem non benè lubrico
 Solentur amni, si modò bellicâ
 E strage fumanteis capillos,
 Et repidus linat ora paluis.
 Est qui suprà certet amysti le
 Obliniosum ducere Liberum?
 Hunc Lesbos, hunc vinosa Crete.
 Hunc Paphij rogat ora Cypri
 Laxare ferrum, nec Rhodos abnuat,
 Nec, non seueri strenua Cæcubi
 Naxos; nec illaudata Thrachin,
 Aut resides Amathuntis arces
 Nolent cruentis idibus asseri:
 Aut qui propinquis æthera rupibus

24 MATH. CASIM. SARBIEVIX

Affe&at Edon, aut moritus
 Vitiferis Aracynthus vlmis,
 Est cui supellex, & vigil ignibus
 Risit caminus, cui pecorum placent
 Armenta, cui latè reductus
 Hinnit ager, fluuij&ue balanz,
 Cantu sonori blandius Orphei?
 Illum iuuenis postulat hospita
 Pleuros, Cleon&ique colles,
 Et pecorum studiosa Thræzen;
 Cæ&que viles, vel Calydoniz
 Dumeta siluz, vel redeuntibus
 Saltata Gortyne capellis,
 Cùm roe&us tegit arua vesper.
 Si quis virenti limina marmore,
 Saxo&ue postes, & laquearia. &
 Fingat paumentum; Caryston
 Et variam Salamina, infis
 Reposcat armis. hunc Phrygium propè
 Baccata longis Attica collibus
 Descendet in tectum, & videndæ
 Porticus adijcietur aulæ.

AD TARQVINIVM LAVINVM.

ODE XIII.

Non si sol semel occidit,
 Non rubris iterum surget ab Indiis;
 Nec si quos celeris rotæ
 Sors non exiguo proruit impetu,
 Non lapsos iterum leuet,
 Arguto docilis lulere cum ioco.
 Ne spem proijce, TARQVINI:
 Cuius pænè retrò lambere pulcrem
 Et vestigia diceris,
 Cùm fortuna leuem verterit orbitam,
 Effusam super & luto
 Tumantem poteris cernere purpuram.
 Tunc & risibus abstine,
 Non turpi domino lumina paucis:
 Ne& calces nimium, memor
 Fortunæ geminam sæpè iaci pilam.

AD IVLIVM FLORVM.

Curam Lyncei adolescentis illi commendat.

ODE XIV.

N Vllus effrenæ rabiem iuuentæ
Æstus Ætnæ superet camini :
Nulla conceptos iaculantis igneis
Ira Veseul.

Crescit infestis animosus ausis
Ardor , & primæ iuvenile vitæ
Robur aduersum sibi luctuosus
Dissidet armis.

Sic vbi densis Aquilo procellis
Bella montanis meditatur Iuris,
Et potens igni Norus , & sonorus
Imbribus æther,

Hinc repentinos struit aura montes,
Inde bacchantiūm patiens procellarum
Ingemit litus , resonumque saxis
Tunditur æquor :

Feruet hinc illinc inimica Terhys :
Pacis incertus , dubiusque belli
Fluſuat pontus , cui militares
Instruat vndas.

Mollior læsi tamen ira ponti,
Lenior motis Aquilo procellis,
Puberum , I V L I , quatiente cæcis
Turbine mentes.

Hic vbi pugna equitauit Auſter,
Incitor renus volitant carinæ,
Quas leues auræ , facilisque veli
Trudit lapyx :

Quæ semel certo metuendus arcu
Fixit , aut recti timor , aut cupido,
Rara pacatis agitata ſidunt
Pectora curls.

Fortius pugnes iuuenum domando
Spiritu , quàm si iuga ſerialis
Induas tauris , vel equina Poeno
Fræna leoni.

Iure florentes moderaris annos
Lyncei : duris meruè lupatis
Corripis frænum , spatijque parcum
Flectis ephebum.

AD EQUITES POLONOS,

*Cum LADISLAVS Polonia Princeps, fuso
Osmano Tutarum Imperatore, victorem exer-
citiū in hiberna reduceret.*

O D E X V.

C Redetis? io credite posteri
Fractos pulendo Bistonas impetu
Celsisse, & infaustis redemptam
Faneribus pepigisse pacem:
Quis tunc recentis Odrysiis timor
Affixit alas, cum refugas metu
Præ se LADISLAVS phalangas
Fulmineis agitaret armis!
Quantus Gelonis, quantus erat teris
Sulor Corallis, cum propè decolor
Ister, verecundique caput
Bosporus erubillet undâ!
Cum versa Thracum parma tremantibus
Fronderet hastis, cum celer Ariacen,
Turrisque Byzanti probrosis
Concanus allouisset armis.
An nos repensam sanguine gloriam
Frustra futuris emimus? an suos
Exempla diffingent nepotem
In proavos, similemque patri
Gnatum reponent? quatenus (heu pudor!)
Peior nefastis progenies aus
Suecrevit, & damnosa pulchras
Sæcula diminuere vireis.
Vel nos auitæ stemmata gloriæ,
Curculque, & enses, nuper & hosticis
Direpta delubris tropæa,
Æmonix monumenta pugnx,
Vramus ign; neu putear sacros
Mentita vultus frangere marmora,
Non xra; tumosaque patrum
Ethigies, nemoresque laudum
Ceras, protum so mergere Vistalâ;
Vel, si supinx tædet inertix,
Martemque maiorumque pugnæ
Egreglis iterare factis
Iuremus. O quem Gloria feruidis
Urbeisque terrasque & populos super

Euexit alis, ô caduci

Grande decus columenque mundi,

Pridem Geloni sobria sanguinis

Rursum Polonis deripe possibus

Et tela, Princeps, & timenda

Edoniis reter arma signis.

Temporum nostrorum ignauiam reprehendit.

ODE XVI.

Mercuri, nam te citharæ potentem

Viuido manes reparare cantu

Iurua Cocyti stupære prelsis

Stagna fluentis,

Tuque Lesbæos imitata nervos

Mula, Diræum modulari carmen,

Quo Palatini reuocetur Orco

Turba Quirini.

Ite pugnaces Priami nepotes,

Pulcher Anchisæ Venerisque sanguis,

Ite, formosæ Acherontis, ite,

Linguite ripas.

Quid iuuat nives habitare vallis,

Ferream leto simulante somnum?

Quid iuuat subter sepelire magna

Sæcula terra?

Te Mari torui reuolant Sicambri:

Te pharetræ Nomadum cateræ,

Te Numantini mœnente poscunt

Scipio campi.

Æreis rursus fluitare turmis

Visa Carthago, pedumque nimbos,

Et Saguntinis, Siculisque bellum

Affundere portis.

Surge: non audis strepitum, & sonorum

Agmen, & tractas per humum catenas?

Non vides, quanta in omnis ecce surgit

Pœcus in hastam?

Magna te possent Astra sepulchra

Magne Pompei Tibi, cætar olim

Titaces, & ferrum, mælicæque, & ignem, &

Tela minantur.

Bætra iam motus tremere castris,

Martio nubes feriente cornu;

Iam minæ tristes equorum, & frementum

Hidit equorum.

Surge!

23 MATH. CASIM. SARRIEVIE

Surgere quâ dormis, quam acer vtrum
Vogulâ Medus : potes hoc sepulchro
Esse securè piger, aut honestos

Carpere somnos ?

Ite, felices iterate pugnas,
Ite Romani. iuuet arma notis
Postibus demi, solitoque frontem

Affurgere cono.

Bella nos pictis simulamus armis,
Splendidè fortes, & inane pagor
Nomen, & docti vacuum duellis

Ludere Martem.

Fortium cingi galeis aurum
(Præ pudor !) seri fugimus nepotes,
Ite peregrinis onerasse fortes

Tempora gemmis !

Parua non magnam manus implet hastam,
Destruunt grandes humeris pharetræ :
Decidunt arcus, later que iniquus

Exprobrat ensis.

Prisca mutatae pudet arma dextre :
Patrius quondam malè latus hæret
Illo thorax, nec auita norunt

Tela nepotem.

Animi lenitate Principes maximè commendari.

ODE XVII.

Non viui paries vitri,
CrySTALLÆ que fores, aut Marcoticis
Aurum postibus illitum,

Laudandum memori carmine Principem
Clarabit, neque barbaras

Decidet tumulo gloria laureas;
Sed frons mitior aspici,

Innubique nitens ore meridies,
Et qui sospitat omnia

Irati vacuus nube supercilij,
Primo gratior Hespero

Formosus rosea vultus in Iride,
Regum vultus imagine

Regnorum legitur. pandite lumina, &
Vultum pandite Principes :

Iam vultum, & populi lumina vidimus.
Iraisci populum doce,

Qui toruis nebulam nutibus addidit :

Idem

Idem supplicij piger

Maturis faciem risibus explicet,

Crædæque, & populi grænes

Tras, & procerum prælia, & asperas
Regum contuderit minas.

Vulges bella fremat: te nihil attinet.

Yædo turbida nubilo

Mutat panidis ora coloribus.

Veris sanitor aureus,

Qui campis liquidi pascitur ætheris

Stellatis Aries comis,

præti rura poli frænat, & arbiter

Mundi prata perambulat:

Isæque, & placidi lenior imperi

Vrsis præsidet, & lupis;

Demitque, & dominis cornibus annuit

Torulis iura leonibus,

Castigare vagos acer, & igneis

Mundi cogere sepibus.

Vultur degenerum parcior vnguium

Albis parcat oloribus;

Compescit volucrem Bellerophon equum:

Nusquam monstra vagantia

Chiron Bmonia figit arundine:

Colludit Geminis Leo, &

Taurum supplicibus conciliat iubis:

Nusquam sidera mugiunt,

Aut latrat Procyon, aut Libyco duplex

Rugitu reboat polus.

Labuntur tacito summa silentio:

Tranquillaque tacent rotæ.

Dum currus vigilum voluitur ignium.

Tantum lanigeræ facis

Balatu resonat mundus amabili,

Rixæque, & strepitu vacat;

Et se mundus amans, ipse sui propè

Vivis lucet amoribus:

Naturæque vterum, & parturientia

Zonæ sidera subligat:

Hanc flexis Artes cornibus inchoat.

Rerum nobile vinculum, &

Coniunx signiteri sibula balthei.

30 MATH. CASIM. SARBI EVII

AD DIVAM ELISABETHAM,

Dum inter Divos ab VRBANO VIII.

PONT. OPT. MAX. referretur.

ODE XVIII.

Diva, deuexo dominata ponto,
Cuius undosæ meminere Gades,
Cui Tagus seruit, liquidoque rura
Præstunt auro.

Pauperes olim coluisse sedes
Lata, nunc magnas habitare stellas,
Inter & gyros, & cunctis inter
Sidera mundi,

Dum tibi Medæ pretiosa silux
Damna, per Thulcas adolemus aras,
Thureo Regem, populi que celes
Crimina fumo.

Ad caelestem adspirat patriam.

ODE XIX.

Vrit me patriæ decor,
Vrit conspicuis peruigil ignibus
Stellati tholus ætheris;

Et lux tenerum lumen, & aureis
Fixæ lampades atris.

O noctis choreas, & teretem sequi
Iuratæ rhyasum faces!

O pulcher patriæ vultus, & ignes
Dulces excubæ poli!

Cur non stelliferi luminis hospitem,

Cur, heu! cur nimium diu

Cælo sepositum cernitis exsulem?

Hic cauum mihi cespitem,

Hic albis tumulum sternite liliis,

Fulgentis pueri domus.

Hic læti pedicæ exuor, & meo

Secernor cineribus cinis.

Hic lentum spoliū ponite corporis,

Et quidquid superest mei;

Immensum reliquus tollor in æthera,

AD

AD PRINCIPES ITALIÆ.

De recuperando Orientis Imperio.

O D E X X.

P Vltro, Quirites, poluere gaudeat
 Impubis ætas, & strepitum, & minas
 Iam nunc, & audaces tumultus
 De tenero meditetur vnguis
 Visoque primùm sanguine g. fiat
 Inter cadentum signa, neque el-gat
 Quo lassa post pugnam reclinat
 Colla toro, solidisque somnum
 Commendet armis, aut clypeo super
 Effusus, aut se cespitis explicet
 Per summa, non parcus iuuentæ,
 Et decorum pretiosus emptor.
 Hoc septus olim milite, Bistonum
 Vallata saxo diruit oppida
 Regnator I-piri, & timendus
 Parrhasiæ moderator oræ.
 Heu quantus armis, quantus adest equis,
 Quantusque sudor depopul-antibus
 Pangæa Dactis, cùm refusi
 Ferrea diluuiæ Gradiui
 Tumulenton turbine prælii
 Concussit Æmum: cùm Rhodopen propè,
 Sacrisque L A D I S L A V S armis
 Attonitum patefecit Hebrum,
 Et bellicolum Strymona vindice
 Turbauit hastâ, qui calidas adhuc
 Strages Gelonorum, & natantùm
 Scuta virùm, galeasque voluit.
 Magnum illa terris intulerat metum,
 Pæceps alienas rompere copias,
 Taboque fumanteis & igni
 Aula cohors operire campos.
 Si non honesti lata periculi,
 Bellique metas rompere pertinax,
 Egisset armorum cupido
 Non humiles iterare pugnas:
 Manes aurum quis benè prosperis
 Excuset armis? quæ manus impigrum
 Leri Musum manum paternis
 Immolet inferias sepulchris;

Quæ

12 MATH. CASIM. SARBIEVIT

Quæ nunc (pudendum) illudere pernicax
Perfultat armentum, & miseribiles

Delent peremptorum ruinas

Hinnulei, tinnique damæ?

Eheu cecitricum Hesperiam pudet.

Et molis omni, & turpis inertix,

Irxque, quæ procudit arma

Immeritis inimica regnis!

Quisquamne tandem (dicite posteri)

Vlturæ Urbis nomen & Imperi?

Affulget ensis, atque ab villo

Scutatholo galexque pendent?

An (quod vereri crediderim nefas)

Futurus ensis Dardanius adhuc

Proscindit agros, aut Latina

Arua meritis, veridelque filius

Froncent sagittæ? non ego Romulam

Damnabo pubem veridicus sacri

Vates Gradiui. iam cruento

Sparsa mari fluitare tela,

Videre totis iam videor Thetia

Pugnare remis, iam Latix procul

Turmx, repercussaque circum

Æra micant galexque lymphæ;

Iam plana Triton perlonat æquora

Claugente cornu: iam video novas

Latè per Ægeum moueri

Cycladas, Æmoniarque longè

Inauspicato fulere lugubrem

Mœrere Lunam: iam profugæ retro-

cedunt Tyrannorum phalaræ ges,

Pœnè metu glaciante Pontum.

AD VRBANVM VIII.

PONT. OPT. MAX.

ODE XXI.

P. One surgentes super orbe curas,

Magne pacati Moderator orbis;

Mitte Thræssas calidâ phalangas

Feruere ritæ.

Mugiant cano, sine, bella ponto,

Cum procellotos struit ætra montes,

Cum gemunt cautes, refugique Calpe

Vapulat vnda.

Regna Rhæteis resonant triumphis,

Rumor

Rumor auratâ volitans quadrigâ

Grata demittit benè feriatâ

Omnia terris.

Occidit iustæ reus hostis iræ,

Hostis hibernæ Dominator oræ,

Quâ coronatis sinuantur altæ

Turribus Alpes.

Quâ niuis latè, saturæque fluent

Imbrium valles: vbi mitigatus

Sole vicinos iaculante montes

Liquitur humor.

Ire captiuo patiens fluento

Ister assertâ famulatur vndâ:

Corripit fluctus, & vtroque Rhenus.

Margine seruit.

Te genu nixi didicere Medi:

Laxat intentum tibi Maurus arcum:

Te paucæ Seres, humerisque Parthi

Scuta reponunt.

Fingit effuso tibi nomen auro

Indus arguâ resonante lyphâ:

Te sonant septem vaga fabulosa

Oria Nili.

VRBANI VIII. PONT. OPT. MAX.

POESIS.

O D E XXII.

Q Vis temperatæ flumine copix

Siriculis influit auribus

Facundus annis, & septuages

Agmine luxuriatur vndæ?

Rursimne toram canibus Æacum

Delenit Orpheus, quo duce Thraciæ

Aurora repræuere saxa, &

Æmonix saliere rupes?

An Dædalei pedini, abster

Vates amicâ Pierias lyâ

Triumphat aureis, & dædrot

Eloqui referant aures?

Qualem padicis Pinea formosus

Admurnuranti Thespiæ iuga

Mirantur, ac præcæcuto

Attonitus stuper Æmon Helro:

Quelâ nec puris Pat hemion vadis

Dignantur alto muta silentio

C

Pangra,

Pangæa, vel circumsonantem
 Castaliis Heliconaripis
 Parnassus audit, dum noua gaudia
 Iam iam futuri veris auentibus
 Enarrat agris, & virentem
 Exilio remeare Maium.
 O quis Latinæ fons opulentix
 Exuberanti viuïdus impetu
 Bacchatur, & lymphata secum
 Corda rapax animosque voluit !
 Qui nunc profundo voluitur alueo
 Sententiarum, nunc gracili fluit
 Torrente linguæ, nunc apertis
 Ingenij spatiatur aruis,
 Suique latè pronus & insolens
 Exire ripam, non tamen obuiâ
 Captiuus algâ, nec tenaci
 Ire piger per aprica limo :
 Sed clarus auro fertur, & Atticis
 Ludit smaragdus, non sine consono
 Lipientis electri susurro, &
 Murmure prætereuntis auri.
 Non stagna Cirræ, non ego Phocidos
 Desiderarim : te propè vitrea
 V R B A N E Dirce, te fluenta
 Virginei comitantur antri :
 Olimque simplex collis & inuius,
 Nunc hospitalis, te duce, Dardanæ
 Parnassus immigrauit aulæ,
 Et Latij rediêre vates.
 Magnusque tanto Pindarus æmulo
 Minor videri gaudet, & Apulæ
 Miratur heredem Camœnæ
 Pegaseos vacuare fontels :
 Seu dithyrambo liber, inuilem
 Verbis catenam demis, & affuls
 Impunè; seu rursus seuerò
 Verba placet cohibere nodo.
 Sed non profanæ gloria lauræ,
 Umbrata Graiis tempora frondibus
 Adcomit, at conchyliatâ
 Pulcher honor redimit coronâ,
 Et dedicatam purpura lauræ
 Furata frontem subrubet. hætenus
 Florete Vates : iam Latino
 Vester hongs adoleuit qstiq.

AD LÆVINVM HIELIVM.

Laboris commendatio.

O D E X X I I I.

N Am quæ purpureis fumet honoribus
 Formoso melior de grege victima,
 Quàm cui solliciti vomeris aspero
 Vfsit colla labor iugos
 Condit regna labor. Fabricio bene
 Findenti patris iugera sarculis
 Frondent in mediis sceptrâ noualibus
 Pulchræ mæssis adorem,
 Bastrisque & rigidis parce ligonibus;
 Vincum, Lictor ait, reijce sarculum:
 Quæ seuit Cererem, Regna meret manus,
 Glebæ fraude superbior.
 Iam nunc emeritos solue iugo boues,
 Iam nunc nobillum colla Quiritium
 Æqui flecte memor, parcus & abstinent
 Romani pater Imperi.
 Fortunæ memores nunc, age, victimas
 Iusto mitte Ioui. quæ modò mugit
 Sacris Pontificum digna securibus
 Aras illinet hostia.
 Numquam puniceis hispida crinibus
 Martis belligerâ pendula fraxino
 Auri deciduis vestierat iubis
 Gratum pellis Iasona;
 Si non difficiles imperij boues
 Egisset dominâ vertere dexterâ
 Ferratis chalybum saucia dentibus
 Colchi littora Phasidis.
 Quamquam fulmineo pectoris halitu
 Sorberent animosum agricolam boues,
 Et fumi fluium & noctis inhospita
 Circùm nubila funderent;
 Nec quidquam viridissimè semine dentium
 Bellator iaculis campus innorruit,
 Et latè peperit castra viventibus
 Cristatus galeis ager.
 Quippe ad Thessalici fulgur acinacis,
 Natali immoriens occubuit metu
 Tempestas peditum, & densa micantium
 Hastarum interlit seges.

MATH. CASIM. SARBIEVII
 SOCIETATIS IESV
 LYRICORVM
 LIBER II.
 AD FERDINANDVM II.
 CÆSAREM AVGVSTVM.

O D E I.

*Cum Thracum copia excessissent &
 Pannonie finibus.*

QVÆ regna, vel quæ dissociabili
 Secreta tellus æquore, quæ domus
 Lurique & Arctoi Bootæ
 Cæsarei sonitum triumphû
 Nesciunt? O quâ Rumor eburneis
 Genteisque & vrbeis præuehiur rotis,
 Audite Cæsar, te superbo
 Herculeas superasse laudes
 Fleuere Thebæ: te tumidus procul
 Formidolosi laudibus Herculis
 Plorauit Niebus: te frementes
 Arcadiæ genuere valles,
 Non vsitatæ monstra proteruiæ
 Strauisse latè, te Nemeæ iugo
 Dignatur Alcides, & Argis,
 Et domitâ tibi cedit Idæ.
 Non ille quamquam colla minantium
 Iuniosque & igneis contudit anguim,
 Crissaque & immanis hiatus
 Fulmineo tremescit ictu;

Quam.

Quamquam gelati marmora Nerci,
 Surdisque murum littoribus mare
 Eminus, arcane retregit
 Regna Stygis, pedicisque captis
 Iniecit umbris immiserabilis
 Prædator Orci; cum spolio prius
 Taurique, & infanti Leonis
 Mœnalias decorasset ornos;
 Non ille quamquam transtulit aureo
 Scalpenda celo prælia, que procul
 Memnonique & Auroræ rubentis
 Regni elegant, mediisque Vesper
 Miretur astris: non tibi debuit,
 Auguste Cæsar, reddat adorem
 Palmas, triumphalemque laurum, &
 Populei diadema ferri.
 Te pronus ambit flumine supplicis
 Rhenuisque & Albis Te restans sonat
 Tibiscus, & latè receptâ
 Danubius tibi servit undâ.
 Te bellicosus Thermodoontij
 Regnator Hebræi te sibi destinat
 Peltatus Eurotas, & asper
 Argolicis Achelous hastis.
 Te militaris incœnia Daciæ,
 Te Cimber horret: te genibus minor
 Brennus, percussisque læcum
 Vindelici crepuere parvis.
 Te belluosi litora Bospori,
 Multoque canum frigore Caspium,
 Te Cydnus, & levis Scamandri,
 Te refugi pavet unda Xanthi.

AD PUBLIVM MEMMIUM.

*Vita humane brevitatem benefactis
 extendendam esse.*

ODE II.

QVæ tegit canas modò bruma vallis,
 Sole vicinos iaculante montes
 Deteget rursus, tibi cum inuolæ
 Bruma senectæ
 In caput feris cecidit pruinis,
 Decidet numquam, cita fugit Æstas,

38 MATH. CASIM. SARBIEVII

Fugit Autumnus, fugient propinqui

Tempora Veris :

At tibi frigus, capitiq; cani
Semper hærehunt, neque multa nardus,
Nec parum gratum repetita dement
Serta colorem.

Vna quem nobis dederat iuventus,

Vna te nobis rapiet senectus :

Sed potes, P V B L I, geminare magnâ
Sæcula famâ.

Quem sui raptum genuere ciues,
Hic diu vixit. sibi quisque Famam
Scribat heredem : rapiunt avaræ
Cetera Lunæ.

AD SVAM TESTVDINEM.

ODE III.

S Onora buxi filia suilis
Pendebris aliâ barbite populo
Dum ridet ær, & supinas
Sollicitat levis aura frondeis,
Te sibilantis lenior halitus
Perflabit Euri, me inuict interim
Collum reclinasse, & virenti
Sic temerè iacuisse ripâ.

Eheu! serenum quæ neb. hæc regunt
Repentè cælum! quis soans umbrum?
Surgamus, heu semper fugaci
Gaudia præteritura passu!

AD STANISLAVM SARBIEWSKI

FRATREM EQVITEM POLONVM.

ODE IV.

S I transacta retro sæcula respicis,
Si ventura vides; tristibus omnium
Incumbunt tumulis nigra silentia, &
Aliz obliuio gloriæ.

Frustrâ belligerum carmine suscitâs
Sarbieni S A R A B I E T E M, & sibi conscios
Mancis esse vetas, qui benè barbaro
Pridem in puluere dormiunt.

Armo-

Armorum studio clarus auum nepos
 Ad vitam reducem splendidius dabit;
 Nos cantu dabimus, qui tacitos sacro.
 Soles ducimus otio.
 Multi magna loqui possumus: ardua
 Raros aula vocant. Nobilium flant
 Infecunda Ducum sæcula; nec bono
 Succrescit soboles Patri.
 Atas si pariat quilibet Herculem,
 Sit secunda satis. sed sua sæpius
 Tellus monstra videt. Geryonem, aut Libyn
 Antæum, aut validum Gygen.
 Cessant omnia: nec præpete curritur
 Ad maiora gradu. cum potioribus
 Seruant parua vicem. deterior subit
 Prauus fama nepotibus.
 Si quisque tamen vincere gestiat,
 Olim æquabit auos. Tu modo fortibus
 Insta consiliis, & rude nobili
 Urge propositum manu.
 Ipsa ad conspicuas nominis inclucti
 Ducent fata fores; quæ labor arduum
 Emunire domum pugnat, & aureis
 Sudor præfluit arcibus.
 Nunc seu Cæsareo miles in agmine
 Scandis turrigeræ mœnia Mantuæ,
 Seu te per Ligures, huc per ultimam
 Raptat Gloria Galliam;
 Iam nunc ad patriæ bella Poloniz
 Magnam finge animam: iam doceat pius
 Pulchræ mortis amor laudibus aspera
 Commendare pericula:
 Mox seu victa vocent Ismara, seu Getes;
 Narratam patrio in puluere gloriam
 Exercebis eques, nec trepidam fines
 De te serpere fabulam.

E rebus humanis excessus.

O D E V.

Humana linquo: tollite præpetem
 Nubesque ventique. Vt mihi deus
 Montes reledere, & volanti
 Regna procul populosque vastus
 Subegit ær! iam radiantia
 Delubra Diuum, iam mihi regis
 C 4.

Turres

Turres recessere, & relictæ in
 Exiguum tenuantur vrbes;
 Totasque, quæ se cumque ferunt vagæ,
 Despecto genies. O lacrymabilis
 Incerta fortunæ! ô fluentium
 Principia interitusque rerum!
 Illic ducta primis oppida moribus
 Minantur in cælum: hinc veteres ruunt
 Murique turresque: hinc sapinas
 Pœnæ cinis sepeliuit arceis.
 Illic mite cælum, sed rapidæ ruunt
 In bella gentes: hinc placidâ sedent
 In pace, sed latè quietos
 Dira lues populatur agros.
 Illic pœnæ tellus tota micantibus
 Ardet sub armis: stant acies adhuc
 Pendente Fatorum sub ictu,
 Et dubio Furor hæsitauit
 In bella passu. Parte aliâ recens
 Iam missa Maiors agmina mutuum
 Collisit in mortem, & cadentium
 Cæde virum cumulisque latos
 Infernit agros: hinc Mareouæ
 Secura merces æquora nauigant,
 Portusque certatim frequenter
 Centum operis populisque seruent,
 Nec vna Marii causa, nec vnus
 Sunt arma moris. bellat aialiteræ
 Ridentis è vultu voluptas,
 Inque Helenâ prociis ardet orbis.
 Hic verba bellis vindicat: hic canis,
 Hic vile fortum! se mala comparant;
 Rarum sub exemplo superbit,
 Nec sceleris scelus instar omne est.
 Fous illinc belligerâ latet
 Sub classe pontus: iam Theris æneâ
 Muphæ flammarum procellâ, &
 Attonitæ trepidare caues,
 Et ipsa circum littora percuri
 Maiore fluctu. Siste barbari,
 Fortoque, neu simplex, & igni, &
 Naufragio germine Iatam.
 Paupere tellus in noscerat pater
 Tu mensis mortes? hinc miserabili
 Quassata terrarum tumultu
 Stare paucis titubantque regna,

Vnaque

Vnaque tandem fundi us obruunt
 Cuius ruinâ. stat tacitus cinis;
 Cui serus inscribat viator:
 CVM POPVLO IACET HIC ET IPSO
 CVM REGE REGNVM. Quid memorem super-
 infusa toris æquora portubus
 Vrbes inundare, & repenti
 Tecta Deum sonuisse fluctu;
 Regumque turres, & pelago casus
 Iam iam latentes? iam video procul
 Mercesque differri, & natantem
 Oceano fluitare gazam,
 Alterna rerum militat efficax
 In damna mundus. Cladibus instruit
 Bellisque, rixisque, & ruinis
 Sanguineam Libitina scenam,
 Suprema donec stelligerum dies
 Claudat theatrum. Quid morer hæcenus
 Viator aurarum & serenarum
 Sole domos aditurus, vsque
 Humana mirer? tollite præpetem
 Festina Vatem, tollite nubila,
 Quâ solis & lunæ labores
 Cæruleo vehit æthra campo.
 Ludor? sequaces an subeunt latus
 Feruntque venti? iamque iterum milia
 Et regna decreuere, & immensæ
 Ante oculos perire gentes;
 Suoque semper terra minor globo
 Iam iamque cerni difficilis suum
 Vanescit in punctum? O retusum
 Numinis Oceanum? ô carentem
 Mortaliæis portubus insulam!
 O clausa nullis marginibus freta!
 Ilaurit anhelantem, & perenni
 Sarbitum glomerate fluctu.

Cato Politicus.

ODE VI.

V Su se minui si sinerent opes,
 Iam nunc plata peram, quam teneo: sed, heu!
 Auri stulta fames ipsa sibi negat,
 Quodquid omnibus abstulit.
 Laudo diuitias, quas animus dedit,
 Quas versat facili conklum manu;

42 MATH. CASIM. SARRIEVII

Quæ cum perpetuum crescere gestiant,
Numquam diminui dolent.

Rex aut Cæsar erit; cui Deus arbitra
Seu quid sustulerit, seu dederit manu,
Nullâ parte sui maior abiuerit,
Nullâ parte sui minor.

At Sors ingenio plebis inanibus
Illudit studiis: nam varias finit
Cum disperfit opes, ridet inuiti
Vulgum feruere iurgio.

Quantum magna liber munera iecerit,
Sulti diripiant; non ego mobiles
Voto digner opes, quas aliquis meam
Casus verterit in manum.

Quod si me meritis fascibus ambiunt,
Ipsam Fata domum, sed sine tristibus
Intrent inuidiis, ne volitent mex
Circum limina regis.

A virtute datis utar honoribus
Tamquam deposito, cum superi volent
Quæ lætus tenui, lætus idonco
Tradam sceptrâ vicario.

Gratam cum populis egero fabulam,
Seu claro nitidus murice, seu togâ,
E scenâ monitus cedere, non meis
Vltro vestibibus exuar:

Et quæ conspicuus tot populis heri
Spectabar tacito non sine gaudio;
Ridens è mediâ plebe vicariam
Gras spectabo Tragediam.

AD PVBLIVM MEMMIVM.

ODE VII.

Esset humanis aliquod leuamen
Cladibus, si res caderent eâdem
Quâ morâ surgunt; sed humant repentos
Alta ruina.

Nil diu felix Actit, inquieta
Vrbium currunt hominumque Fata:
Totque vix horis iacere, surgunt
Regna quot annis.

Casibus longum dedit ille tempus,
Qui diem regnis latis eruendis
Dixit; elato populos habent mo-
menta sub ictu.

Parce crudeles, moriture P V B L I,
Impio Diuos onerare questu,
Densa vicinis nimium vagari
Funera testis.

Quæ tibi primum dedit hora nasci,
Hæc mori primum dedit. Ille longum
Vixit, æternum sibi qui merendo
Vindicat æuum.

A D A S T E R I V M.

O D E V I I I.

A T nos Inani pascit imagine
Fortuna rerum. ludimur, A S T E R I,
Umbris amicorum; & doloſo
Verba simul placuere fuco,
Res esse stulti credimus. at simul
Sors infidelem corripuit rotam,
Gaudent recedenti Sodales
Non eadem dare verba Diux.
Plerumque falsis nominibus placent
Humana. Rari pollicitis data
Æquamus: & minor loquaci
Religio solet esse voto.

A D D E C I V M.

O D E - I X.

A N nos sola parit D E C I
Tellus? an patrio degeneres polo
Mentimur genus, & domum,
Quæ nos assiduus circuit ignibus,
Et torpere domestico
Stellatam sobolem non sinit otio?
At si semideum genus
Non falsis canimur fabula Vatibus
Cælo ducere sanguinem;
Cur nostræ relides (heu nimium diu!)
Indormimus inertiz,
Natalique dies intodimus casæ,
Dum pulchri fuga temporis
Nil cunctante senes præcreat rotæ?
O quisquis volet impiam
Noctem paciferi rumpere sæculi;
Primus Phasin & vberes
Colchos, & veteris mœnia Thraciæ

Pulsis

44 MATH. CASTM. SARBIEVII
 Pulsis eripiat Getis:
 Illum per populos garrula differet
 Bigis Gloria candidis,
 Et seris recinet Fama nepotibus.
 At nos nobilium domi
 Laudum liuor edet: quatenus (heu nefas!)
 Quod Virtus erat, inuidi,
 Fortunæ tenui nomine diximus.
 Fatis omnia tradimus:
 Et quam certus emit consiliis labor,
 Stultæ plebis in agmine,
 Laudem casus habet. nam simul abstulit
 Nostris Gloria postibus,
 Obliqua refugam lumine figimus;
 Et læti malè, serias
 Laudes non hilari deterimus ioco.
 At tu cui placitas manu
 Pulsat Fama fores, excute te toro,
 Mensæque & patriis focis;
 Et quacumque sequi iusserit, emica,
 Ducentemque præi, neque
 Præter succidit passibus ambula.
 Mor hinc Caucasum, hinc Athon
 Victor belligero corripies gradu:
 Tunc quæ maxima fluminum
 Seu cum Sole sacris fontibus exeunt,
 Seu cum Sole cadunt, nihil
 Indignata tui sceptra sub Imperi
 Leni pace fluent; suum
 Voluent cuncta tuis in manibus dlem.
 Curtunc ad patrios ego
 Cantem bella focos, segnis & immemor
 Sacræ transfuga Gloriæ?
 Cur non te potius Græcia, barbarum
 Cur exuta iugum Rhodos,
 V. sam non pauidis nauita puppibus?
 Iam tunc carpere libero
 Tempore læta gradu, iam liceat sacrum
 Æmi scandere verticem:
 Et nunc in vitrei margine Penæ,
 Nunc ad saxa biuerticis
 Parnassi residem, Pindaricis iuuet
 Rupes vincere cantibus,
 Et pacare rudi prælia barbitō.
 Iam tunc inelytus & sacer,
 Ignotisque procul gentibus audiar

Magni carminis artifex:

Tum quæ pessima præsentibus imminet,

Absens vltterioribus

Abrumpam spatii inuidiam; neque

Ocultus patiar mori

Exul Pieriæ ciuis adorem.

O D E X.

Meo beatus, cetera vilibus
 Habere Fatis, & miserabilibus
 Permitto vulgo: quos secundo
 Per populos vehat axe Rumor,
 Quem donet astris Gloria, fortiter
 Ignarus: & quæ lex sapientibus,
 Idem meas nescire, & idem
 A populo didicisse laudes,
 Latere clauso certior ostio:
 At ne malignis Fama calumniis
 Me iactet arcanum probrosis
 Flagitium simulare rectis,
 Audax vel ipso viuere publicus
 In sole ciuis. Non ego ludicræ
 Dixi sacramentum Mineræ
 Innocuus sine exde miles:
 Sed bellicoso strenuus ardui
 Amore veri, crimina sæculi
 Fraudesque & indeuota laudi
 Pectora desidiæque frango
 Vltore versu, quem numis asperum
 Exsuscitando Numina gentium
 Regem esse nolebant veterno,
 Esse tamen voluere Vatem.

AD D. VIRGINEM MATREM,

*Cum illi templum IOANNES CAROLVS
 CHODKEVICVS, signa contra Osmum
 Byzantinum Imperatorem moturus, exstrueret.*

O D E XI.

Huc & beatis septa cohortibus
 Regina mundi, sedereos, age,
 Molite passus, huc curuli
 Nube super Zephyroque præpes

Descen-

Descende, sacri conscia luminis:

Quà dedicatis te Samogitia

Dignatur aris, & patronæ

Thuricremi samulantur ignes:

Neu vota Virgo tempe vocantium,

Quamquam micantium regia siderum,

Romæque, Lauretiq; sedes

Dalmatico potior metallo:

Quamquam niuosi ciuis Enipei

Te non auaris ornet adoreis,

Ditemque miretur superbis

Hennochus radiare testis:

Et qui supinis præcipitem rotis

Solem reclinat Americi vident,

Et qui sub Eois renatum

Suspiciunt remeare cunis.

Videtis? an me ludit amabilis

Imago Diux? iam videor pios

Audire placus, & sonanteis

Cæruleum per inane currus,

Tæstisq; fumos, & nebulæ globum

Latè serenas rumpere copias,

Auroq; florenteis, & igni, &

Missilibus radiorum acutis:

Spissæque nimbum lucis, & igneas

Flictu rotarum feruere semitas,

Ventosque, & oblectata longo

Nubila dissiluisse sulco, &

Effusa densis agmina desuper

Errare gyris, non sine siderum

Risu, renidentisque cæli,

Sole cauas iaculante nubeis.

Auditis? O quas prætereuntium

Lyræq; cantusq; audio nubium!

Io triumphes! ter procellæ,

Terliquidæ crepuere flammæ.

Io triumphes: ter resonabilis

Respondet Echo: ter Samogitiæ

Salus, supinatæq; valles,

Et trepidæ sonuere siluæ.

O ergo nostris præses habitabit

Regina terris: ite, recentibus

Stipate donis, & precatu

Indigentem celebrate Diuam,

AD FERDINANDVM II.
CÆSAREM AVGVSTVM.

ODE XII.

I Am minax Albis, domitusque latè
 Rhenus assertâ famulatur undâ:
 Iam fluunt pronis tibi regna F E R D I N A N D E tributis.

Turma pugnaces populata Dacos
 Haussit imbellem galeis Tibiscum,
 Fessa bellorum, pauidumque telis
 Sepiit Istrum.

Ille terrarum fragor, ille magnæ
 Fulmen Europæ, Scythici tremendus
 Arbiter ponti, p ger obsoletis
 Abstinet armis.

Iam sacræ Leges, & amica Legum
 Iura ciuites cohibent tumultus,
 Et Fides, & Fas, & aperta læto
 Gratia vultu.

Iura pacatis dominantur agris,
 Iura comescunt graue clausicorum
 Murmur, & currus, & hiulcaraucl
 Fulmina belli.

Pax ubi clausas moderatur vrbeis,
 Illa vitæ operatur aris;
 Illa vicinis studet æmulari
 Sidera templis:

Quaque pubenteis graditur per herbas;
 Hinc & hinc Diuam comitatus albo
 Messium flactu Cerealis undat
 Merges aristæ.

Longus herbosis spatiaur aruis
 Ordo Virtutum; niueque iuncta
 Faustitas Paci legit otiosis
 Lilia campis.

Ite Rhæteis sociæ triumphis,
 Ite, delectos religate flores,
 Ite Virtutes, iterate nexis
 Serta trophæis.

Te Ceres flauis redimita culmis,
 Magne pacati Moderator orbis,
 Te Iouis quercus, & Apollinaris
 Umbra corymbi.

48 MATH. CASIM. SARBIEVIT

Te volunt lauri, tibi se Latini
Arbor Alcide probat, & supinis
Annuit ramis, & amica circum
Tempora serpit.

Quo velis crinem cohibere serpo
Mitte cundari: tibi colla circum
Herculis ritu fluat vsitatâ
Populus umbrâ.

AD IULIUM ROSAM:

*Inuitat eum ad sacram Poësim in crepusculo
D. VIRGINIS MATRIS peruigiliâ
dicantandam.*

ODE XIII.

Quid muti trahimus diu
Segnes excubias? suggere postibus
Dereptum, ROSA, barbiton.
Nos arguta manu fila doceamus;
Tu buxum digitis moue,
Et mutis animam suffice tibiis.
No cantabimûs aureos
Stellarum vigiles, sistere lubricam
Mundi sollicitos fugam, &
Palantum choreas ducere siderum:
Tu rerum Dominam canes,
Et sparsam Zephyrorum arbitrio comam
Nudis ludere brachiis,
Et nimbos volucrum fundere crinium.
Addes & teretes pedum
Suras non humilem lambere Cynthiam;
Et furas chlamydem faces,
Indutiq; togam Solis amabili
Emirabère fistulâ:
Donec virgineis laudibus, & suis
Placatus reseat moras
Et currum madidis Rectat ab Indiis.

AD D. VIRGINEM MATREM,

Cum illi dicata nauis in Indiam solueret.

ODE XIV.

Dua ventorum pelagique præses,
Quæ laborantibus super alta naucis

Summo

Summoues saxis, vteroque Nerei
 Eripis imo:
 Si tibi moti cadit ira ponti,
 Cum Thetis molleis imitata somnos
 Sternitur latè, bibulisque se re-
 clinat arenis:
 Mercium felix tua nauis esto,
 Quæ per undanteis tibi læta fluctus
 Floribus remos, hilarique proram
 Fronde coronat.
 Illa seu primos aditura Seras,
 Siue longinquas Orientis oras;
 Proferet latè tua fabuloso
 Nomina mundo.

AD NARVIAM.

*Cuius in ripâ puer admodum primum
 Carmen Lyricum cecinerat.*

ODE XV.

Albis dormiit in rosis,
 Liliisque iacens & violis Dies,
 Primæ cui potui vigil
 Somnum Pieriâ rumpere barbito,
 Curæ dum vacuus puer
 Formosi legerem littora Naruix.
 Ex illo mihi posteri
 Florent Sole dies, qui simul aureæ
 Infregit radios lyræ,
 Iam nec scuta sonat, nec strepitum trucis
 Gradiui; sed amabileis
 Ruris delicias: siue rubentia
 Vdo rore rosaria,
 Seu molleis violas, siue volubilem
 Leni flumine Viliam,
 Seu primo graciles vere Fauonios.
 At tu, N A R V I A, quem puer
 Tum primum Calabrâ personui fides,
 Iæu pectinis hoc habe
 Incisum viridi carmen in ilice:
 Quem Phœbus citharæ pater,
 Quem lætæ citharis Pierides amant,
 Lætum barbua Naruiam,
 Lætum virginei semper ament chori.

Hæc (dum spontè virentia
 Vivent in teneri vulnere corticis)
 Addiscent pueri tibi,
 Addiscent tacitæ carmina Virgines:
 Testo mox eadem die
 Dum gleham solidæ lucis & igneas
 Electri lacrymas legent
 Partiti geminis lætora cœlibus,
 Alternis pueri tibi,
 Alternis recinent carmina Virgines.

Nil stultè timeudum & concupiscendum.

O D E X V I.

ET me Latinæ non solitum loqui
 Insère Musæ. Nobilis Orphel
 Non erubescendum nepotem
 Sarmaticâ redimite lauro, &
 Longâ sonantem nec tenui lyrâ
 Audite Vatem. Nil popularibus
 Ambire votis: nil timere,
 Nil nimium cupisse, magnis
 Edico primum mentibus. Improbo
 Vtcumque ponis frena Cupidini
 Metumq; te dispensas; per omnes
 Invidiæ potes ire fluctus.
 Præcogitati mitior ingruit
 Procella fati. Sæpius omnium
 Perflare sub rerum tumultu
 Anticipes, animumque in omnes
 Præmitte casus. seu pelagus super,
 Seu fulminantis porta tonet poli;
 Stabis, repentinamque mundi im-
 mobilis excipies ruinam.
 At nec futurum sollicitus paue
 In pace bellum. qui patitur mala
 Ventura præsentis timore,
 Bis miser est, dubiamque victis
 Est ante cladem. ne nimia tamen
 Virtute pecces, neu mala fortiter
 Clamorus irrites; inuabit
 Fortia continuisse verba. :
 Arcem modesti pectoris innocens
 Fortuna transit. Si reuoces tamen
 Tuoque non æquum duello
 Increpites; redit, atque ab imo

Quæ præteribat mœnia succurrit.
 Stringenda iam tunc sunt sapientix
 Et arma libertatis. Infra
 Consilium cadet omne telum.
 Quod fortuito cumque minabitur
 Fortuna neruo. seu genus impetat
 Seu fortè virtutem : vetabo.
 Feruidus impetuosa fœdis
 Vindex reponas verba calumniis.
 Erit loquacis pulchra proteruix
 Vindicta, risisse, & sereno
 Magnanimum tacuisse vultu.
 Se quisque qualem nouerit ; arguat.
 Aut laudet intus. non ego ciuium
 Ab ore pendebo, aut proteruis
 Inuidix dabo terga telis.
 Hac lege iustus se teneat Timor :
 Nunc danda cæco iura Cupidini.
 Externa vestigamus : at se
 Rarus habet, vel habere quærit.
 Hic plenus auri, sed vacuus sui,
 Infamat omnes naufragus insulas :
 Quo viuat, heu stultè cruentum
 Alter emit sibi morte lucrum.
 Hic dum supremam lustrat Iberiam
 Et gestit hospes discere plurima;
 Se noster dediscit, diuque
 Ipse sui vagus exul errat :
 Alter reducto lentus in otio
 Paullùm sepulto distat, inutilis
 Belli domique & ante letum
 Heu virides malè perdit annos
 Hic hæret aulæ ; se tamen improbus
 Suosque mores vitat in omnibus,
 Et (quæ suprema seruitutis
 Pœna) palàm miser esse non vult.
 Interque diri tormina pectoris
 Agit beatum ; vanus adultero
 Semceror in risu dolentis.
 Dissimulat, variatque sequam.
 Lincet omnis lætitiæ color
 Sub nube curæ. perpetuus licet
 Nimbis salutantum, & clientis.
 Vnda fluat refluatque vulgi,
 Omnisque sequet limina ciuitas.
 Desertus à se cuncta sibi gemit

52 MATH. CASIM. SARBIEVII

Deesse. torquent urbis illum
 Diuitiæ, populiq; census,
 Desideranti cuncta potentiæ
 Commune nil est. esse suum putat
 Quodcumque pulchrum est. inuidendo
 Me mea pauperies ab auro
 Cautum remouit. Quæ pede proteram
 Sint plura, quam quæ possideam manu:
 Hoc magnus, hoc æqualis vno
 Cæsaribus, dominabor. omnes
 Spreuisse tutò possumus omnia,
 Habere nemo; qui tumidus suo
 Se librat attollitque regno,
 Esse suum populiq; nescit
 Æquale letum. viuimus impares,
 Pares obimus. hunc alios supra
 Altè curules, hunc Triumphi
 Extulerant: cinis æquat omnes.
 Et vna, quæ nos colliget, omnium
 Mensura rerum est. demite sarcinas,
 Grandemq; fortunam lacerto, &
 Solliciti graue pondus auri:
 Dum non onustus, sed moriar meus;
 Iam nunc perennes diuitias mihi
 Nil concupiscendo parauì,
 Nil nimidum metuendo, pacem.

AD APOLLINEM.

Magnificentiam CAESARIANAE libe-
ralitatis ab illo cani oportere.

ODE XVII.

Q Vis litterati munera Cæsaris,
 Fusasque pronâ diuitis manu,
 Et tecta, quæ pecuniarum
 Auriferis micuere nimbs,
 Laboriosi carminis arbiter
 Æternè! O qui sacra huiusce
 Delubra Parnassi, & canorum
 Imperiis Heliconæ frænas;
 Expergestis ad sonitum lyris,
 Vndantis auri flumina concine,
 Quæ fusa FERDINANDIANIS
 Per populos labiære ripis,

Non

Non curiosis ille lagonibus
 Euisceratæ collibus Indix,
 Aut emedullato Liburnis
 Montibus insidiatur auro:
 Vsuque rerum, non opibus potens,
 Exuberantis flumina dexteræ
 Per sacra Musarum refundit
 Atria, Palladiosque postest.
 At non, ut olim, fabula pauperes
 Ditauit agros; dum pretio grauis,
 Aurique tempestate diues,
 Nobillum pater vnionum
 Ganges auaro gemmea septies
 Tributa soluit Nereidum patri,
 Ripasque mirantisque campos
 Mygdonix lauit amne gazæ.
 Hinc illa magnæ regia Palladis,
 Fastigiatis Pyramidum iugis,
 Equâ leuabit inuidendum
 Mole caput, famulumque Musis
 Prætexet Albim: quæ procul exulem
 Phœbum seueræ saltibus Atticæ,
 Cirrhæque, & umbrosis reductum
 Thessalix reuocabit antris.
 Sic ille Gallus scilicet Hercules
 Plebem sonantem colligat aureo
 Nexu catenarum, & reuinctâ
 Attonitum trahit aure vulgus;
 Dulci que rerum defluus agmine,
 Ludit reculis in pretium sonis;
 Aurumque, & in vulgum caducas
 Flumineo ruit ore gemmas.

IN D. VIRGINEM MATREM

CARMEN SÆCVLARE.

Parodia ex Q. Horatio Flacco.

ODE XVIII.

Reginam teneræ dicite Virgines
 Visentem roseis astra iugalibus,
 Dignatamque volantem
 Currus flectere siderum.
 Vos lætam citharis, & sonitu lyrx,
 Quem vel pierij verbere pectinis

Fingit saucius aër,
 Vel motæ digito fides:
 Vos Marsæ iuvenes carmine tibix,
 Aut rauci strepitu dicite tympani,
 Pugnarumve loquaci
 Nympham reddite classico.
 Cecos illa metus, & Procerum graueis
 Iras, è miseræ limine patrix,
 Vestris mota querelis,
 Ad Medos agat & Getas.

DESACRO SALOMONIS EPITHALAMIO:

*Similis est dilectus meus caprea,
 hinnulôque cervorum.*

O D E XIX.

V Iras sollicitæ me similis capræ,
 Quam vel nimbfoni sibilus Africi,
 Vel morum subitis murmur Fletis
 Vano korripit impetu.
 Nam seu prima metum bruma trementibus
 Incussit foliis, siue Diespiter
 Elisit resonis tela Ceraunîs,
 Incertâ trepidat fugâ.
 Atqui non ego te quærere desinam,
 Clamatura retrò, CHRISTE, Reuertere: &
 Rursus, cùm rapido fugeris impetu,
 Clamatura, Reuertere.
 O seu te Libanî terga virentia,
 Seu formosa rubræ culta Bethulæ,
 Seu pinguis Solymæ, siue procul caux
 Cingunt rura Capharnæ;
 Tandem sollicitæ pone modum fugæ.
 Nam non effugies, te mihi sedulis
 Æther excubitis prodet, & aureis
 Prodet Cynthia cornibus,
 Te neglecta gemunt littora, te procul
 Suspirat tacitis aura Fauoniis,
 Te noctis vigiles, te mihi viuidis
 Signant sidera nutibus.

56 MATH. CASIM. SARBIEVII
 Quin etiam teneros virtutibus imbuis Quiritels
 Sacrumque cunis aduocas Honestum,
 Ignotumque doces vagitibus alloqui Tonantem,
 Rudemque Diuis explicare palmam.
 Iamque nouos debet tibi Martia Roma Scipiones,
 Centumque Magnos, Maximosque centum,
 Et Belgæ Caroles, & Lechica regna Casimiros,
 Nouosque Dacus debet Americos:
 Ferrea paciferum qui secula digerant in aurum,
 Mundique pronas fulciant ruinas;
 Et Tiberi Gangen, & Gadibus asserant Hydaspem,
 Et regna primo differant Eoo.
 Quorum spontè fluens sub scœdera militaris Ister,
 Rumpat tenaceis Bosporo catenas.
 Quos neque fulmineâ de pectoris emouebit arce
 Inane regni purpuræque fulgur,
 Nec quæ dispositis toga luxuriosior lapillis
 Furto pudentis erubescit ostri;
 Nec solium, nec quæ manus imperiosiore sceptro
 Mœstæ minatur annuitque plebi.
 Hæc aded longi cum perleget otij sequester
 VRSINVS, almi prima cura Phœbi,
 Tristibus ignotum tenon sinet immori tenebris:
 Sed te futuro consecrabit æuo
 Temporis egressum ludibria, turbineque rerum, &
 Caliginosa szua iura leti.

AD ANDREAM RVDOMINAM

E SOCIETATE IESV.

*Cum Romæ in Lusitaniam abires
 in Indiam nauigaturus.*

ODE XXI.

ERgo minaci credulus Africo,
 Tumultuosi marmora Nerei,
 Pugnasque ventorum, & tyrannos
 Æolix superabis aulæ?
 Nec te marinæ torua licentiæ
 Imago terret? nec timor æquoris
 Enauigandus, nec proteruis
 Ille frequens equitatus Euris?
 Sed contumaceis Æolix minas,
 Iramque ponti spernis, & obuios

Mundi

Mundi furores irretortâ
 Fronte subis similiq̃ue vultu,
 Quo feriantis mœnia Tusculi,
 Aut otiosi iugera Tiburis
 Perambulaturus subibas
 Egelidos Anienis amneis ?
 Hoc ore motæ dira proterula
 Subsides vndæ. iam video procul
 Ad litus acclinata leni
 Æquora decubuisse somno,
 Et dormientis flamina Nerei
 Spirare pacem. scinde tenacium
 Moras rudentium : perge classem
 Veliuolis animare ventis.
 REGINA terrarum & pelagi potens
 Formidolosos diruet obices
 Periculorum, nec sinistris
 Ire dabit tua Fata velis.

L A V D E S

INVICTISSIMI POTENTISSIMIQUE
 SIGISMUNDI III.
 POLONIÆ SVECIAEQ̃UE REGIS.

O D E XXII.

Q Vam prono Rhodopen pede
 Lustro ? quæ vitrei littora Phasidis
 Viuo præuehor impetu ?
 Audacisq̃ue Dahas, & facileis mori
 Colchos, & rapidum Scythen,
 Captiuumq̃ue gelu transilio Tyram ?
 O cant iuga Carpati !
 O formosa rubræ rura Druentix,
 Quam fontes Hypanis lauant,
 Quam lambunt gelidi flumina Vistulæ !
 Quis me, quis Moraquæ, precor,
 Quis me perspicuæ margine Vilix
 Sistet, quâ gelidum nemus
 Ridet mobilium fletibus amnium ?
 O quæ sidera traiecis,
 O quæ nubiuagâ Calliope polum
 Præterlaberis orbis :
 Hæc me siste, precor, quâ Getico piger
 D S Feruet

58 MATH. CASIM. SARBIEVII

Feruet sanguine Bosporus,
 Nymphæique domos, & caua barbaræ
 Plangit littora Tauricæ.
 Hic dulci scopulos carmine colligam,
 Hic Graiæ prece tibiæ
 Aram de mediis surgere rupibus
 Suadebo. duce me retro
 Descendent resonis marmora collibus;
 Et longo procul ordine,
 Arrepent Paris saxa laboribus:
 Musæamque pati manum
 Inscribiæque volent, & memores tul,
 SIGISMVNDI, pati notas.
 Sculpentis volueri proterere impetu
 Threïx cornua Cynthiæ:
 Scalpemus gemini fulmina praelij,
 Scalpemus refugum Geten,
 Et captum niueis Nerea vinculis.
 Huc & nocte bis & die
 Lectarum venient agmina Virginum,
 Et latè violis humum,
 Aramque & folio Solis, & aureis
 Pingent marmora liliis.
 Nos & manè ter, & vespere ter sacrâ
 Circùm valle sedebimus:
 Hic viuis dabimus cespitibus super
 Verbenas, & olentia
 Sacris thura focis, & rude sutili
 Nestemus philyrâ caput.
 Dicemus ter io: ter recinent io
 Canx littora Thraciæ:
 Et victos iterùm carmine Concanos,
 Et plausus, & ouantia
 Permissis dabimus classica tympanis.

AD GERMANIAM

Ciuii bello ardentem.

ODE XXXII.

Quid iuuat densis glomerata turmis
 Bella ciuii tonuisse clade?
 Quid iuuat latè maduisse pingueis
 Sanguine campos?
 Tela Threïssis potiora pugnâ,
 Tela Germani cohibete, tela;

Tela

Tela molitur noua peruicacem

Cæsar in hostem.

Pareus irarum, mollicusque ferri,

Lenis in ciues, sine corde fufos

Thracas & victos sine clade Cæsar

Sternet Alanos.

Pone crudelis simulacra leti,

Deme loricas, pharetrasque Rhæte,

Mollibus flectit sua regna FERDIN-

NANDVS habens.

Seruit extremi tibi potor Istri,

Cæsar irati moderator orbis :

Te repercussis agilis Sicamber

Concrepat armis.

Condito mitis placidusque ferro

Orbis, ingentes senij ruinas

Firmat, & prono fugitiua ducit

Otia mundo.

Martis oblitus, calidæque rixæ

Findit obliquo iuga vomer vncos:

Et minax olim, modò iustus agrum

Demerit ensis.

Cassidibus instratis resupina cristis,

Alitum vernis resonat querelis,

Fœta nidorum : sociant maritas

Senta columbas.

Te vagum Solis comitata currum

Fama, per latas spatiosa terras,

Narret Eois, doceatque seros

Nomen Iberos.

Audiet Dacos acuisse tela,

Tela Germanis inimica telis :

Audiet contos & iniqua pilis

Pila rotari.

At simul leni rapiente curru

Sparget insonti fera corda succos:

Demet & contos, & iniqua pilis

Pila recondet.

DIRÆ IN HERODEM.

ODE XXIV.

DEuota sacræ progenies domus!

Fatale monstrum! prodigialium

Monstrum parentum! seu Libyssa

Marmaricis læa pavit antris,

Seu

60 MATH. CASIM. SARBIEVII

Seu te maligno fidere degener
 Pardus maritâ tigride prodidit,
 Furoris heredem paterni;
 Siue gregis populator Afrâ
 Nudum sub alto destituit iugo;
 Seu belluosis fluctibus exspuit
 Iratâ tempestas nocentem
 Alitibusque ferisque prædam;
 Tuo seueras pectore marmora
 Duxêre venas, marmora rupibus
 Decisa, quas Gætula cælebs
 Deucalio super arua iecit:
 Te sede primùm liuida regiâ
 Megæra fixit: Tisiphone dedit
 Sceptrum cruentandum, feræque
 Imposuit diadema fronti; &
 Regale nuper cùm premeres ebur,
 Adfedit altis fulta curulibus,
 Et per Palæstinos Tyrannis
 Explicuit sua signa campos.
 Tremensque & atrum sanguineâ manu
 Telum coruscans, secum Odia, & Minas.
 Cædemque, & insanos Tumultus,
 Funeraque, & populorum iniquas
 Strages, & indignum Excidium retrò
 Lætentis xui traxit, & incluta
 Regnorum, inexhaustasque longis
 Cladibus euacuauit vrbeis.
 Illam & parentum diragementium
 Lamenta, Questusque, & Gemitus retrò,
 Luctusque viciatim secuti, &
 Irriguis Lacrymæ cateruis.
 Quòd si caducis decidit annibus
 Præfagus imber, quid pluuias sequi
 Cunctantur vltices procellæ,
 Et volucrum strepitu quadrigarum
 Incussus æther pigra ronitrua &
 Immugientium fulmina nubium
 Compescit, indulgentique metæ
 Aëriis vaga tela pennis?
 At nil trifuleis Acroceraunia
 Deiecta flammis, nil Rhodopes iugum,
 Quassæve peccauêre cautes
 Ænathix, nisi fortè dirum
 Inominatis marmora partibus
 Fudêre monstrum: rumpite, rumpite

Monteisque, fecundasque Regum
 Fulmina præcipitate rupeis.
 Exspiret auras : occidat, occidat
 Functus, execrabilis, efferus
 Sector; crematuramque taxum
 Ipse super cumulumque regni
 Summum cadauer fumet, & aëra
 Cælumque diro liberet halitu
 Fatale monstrum, disidentium
 Ludibrium Furiarum, & Orci.
 Perrumpe tractus impenetrabileis
 Ignava tellus, desuper ardua
 Voluente saxorum ruinâ:
 Quam pelagus super & refusus
 Bis terque Nereus Syrtibus insonet.
 Audimur, ingens sidera verberat,
 Spumamque, limumque, & rapaceis
 Oceanus glomeravit vndas:
 Tam nutat æther, iam barathrum propè,
 Vastisque campi dissidiis hiant:
 Iam fractus illabetur orbis
 Sacrilego capiti, i, profunda
 Inexpiato pollue Tartara
 Tyranne leto : solus & igneum
 Insume Cocytum, & frementem
 Sulphureis Acheronta ripis.

EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO:

*Fulcite me floribus, stipate me malis, quia
 amore languo.*
*Adiuvo vos, filia Ierusalem, ne susciteris, neque
 euigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa
 velit.*
*Ecce iste venit, saliens in montibus, transiliens
 colles. Similis est dilectus meus caprea, hinni-
 loque cernuorum.*

O D'E XXV,

ME stipate rosariis,
 Me fulcite crocis, me violariis,
 Me vallate Cydoniis,
 Me canis, lociæ, spargite liliis:

Nam

62 MATH. CASIM. SARBIEVII

Nam visi mora Numinis

Mî sacris animam torret in ignibus.

Vos ô, vos ego filix

Cœlestis Solymæ; vos Galaditides,

Vos ô per capreas ego

Erranteisq; iugis hinnuleos precor,

Antiqui genus Ifaci,

Quæ saltus Libani, quæ viridem vago
Carmelum pede visitis,

Nymphæ nobilium gloria montium:

Ne vexate tenacibus

Acclinem violis; neu streptu pedum,

Neu plausæ sonitu manus

Pacem solliciti rumpite somnij:

Donec Sponsa suo leues

Somnos ex oculis pollice terferit:

Donec Lucifer aureus

Rerum paciferum ruperit otium.

Summis ecce venit iugis

Formosæ soboles matris, & vnicæ

Formosi soboles patris:

Silvarumq; super colla comantium, &

Intonsum Libani caput,

Magnorumq; salit terga cacuminum, ac

Proceras nemorum domos

Præno transiliens præterit impetu:

Veloci similis capræ,

Quæ visis humili in valle leonibus,

Per prærupta, per ardua

Sublimi volucris fertur anhelitu.

A D D. VIRGINEM MATREM,

*Cum fame, bello, celiq; intemperie
laboraret Polonia.*

O D E XXVI.

A Vrei regina MARIA cæli,
Mæfix valleis, Hypanimq; latè
Nubium curru super & niuosis

Visto quadrigis.

Aureus tecum Puer, & coruscis

Aureæ pennis properent cateruæ;

Et Salus, & Pax, & aperta pando

Copia cornu.

AD CLAVDIVM RVFVM.

*Sibi sepulchra & tumulos Regum
scholam esse.*

ODE XXVII.

Non me Democriti sales,
Non me Cecropij porticus atrij,
Non percussa docentium
Delectant calidis pulpita iurgiis,
Vel quæ pectoris impotens
Clamosi celebrat turba Panxtij;
Vel quæ Pythagoræ senis
Doctâ tussæ crepant. Me veterum frequens
Memphis Pyramidum docet:
Me pressæ tumulo lacryma gloriæ;
Me proiecta iacentium
Passim per populos busta Quiritium,
Et vilis Zephyro iocus
Iactati cineres, & Procerum rogi,
Fumantumque cadauera
Regnorum, tacito, RVFE, silentio
Mœstum multa monent. mihi
Pompeij gelido sub Ioue segreges
Artus, & lacrymæ carens
Desertoque vagum litore funus, &
Magni nominis ludigum
Corpus, magniloqui verba Panxtij
Compensat breuius, neque
Regales patitur quærere copias.
Nolim Picriis macer
Insudare libris, aut tacito vigil
Impallescere Socrati:
Si Regum titulos; & tumulis super
Fulgentem premo gloriam, &
Calco nobilium nomina Cæsarum.

A D F A M A M.

LAVDES LADISLAI,
PRINCIPIS POLONIÆ SVECIÆQUE,
AB ILLA CANI OPORTERE.

O D E X X V I I I.

A Ge pidi moderatrix Dea mundi,
Quare pulso titubanteis pede nimbos,
Age, claras famulantum quate pennas Aquil-
onum :

Glacialis rege currum Cynosuræ,
Cata spissos super imbreis equitare,
Simul Euros animavit generoso tuba cornu.
Tibi plausus populari vagus aurâ,
Tibi pulchræ sociali vice laudes,
Famulantur salientum comitatu chorearum.
Tibi septem Tiberinæ inga ripæ
Saliari cita gyro glomerantur;
Tibi longus per apricum salit ordo thya-
forum.

Age, sacrum glacialis iubar Vrsæ
Cane Medis, cane flauis Agathyrsis :
Cilicumque & pharetratis Nasamonum cane
turmis.

Tibi, Princeps, opulenti liquor Herml
Graue nomen fluuiali linet auro;
Tibi carmen pretiosâ perarabit Tagus urnâ.

MATH. CASIM. SARBIEVII
 SOCIETATIS IESV
 LYRICORVM
 LIBER III.

AD FRANCISCVM CARDINALEM
 BARBERINVM,
 VRBANI VIII. PONT. OPT. MAX.
 FRATRIS FILIVM.

O D E I.

BSISTE vulgus, nil humili iuvat
 Cantare buxo, nil popularibus
 Nervis, verecundoque functum
 Barbiton ingeminare cantu.

Te Vaticanæ sidus adorex,

FRANCISCÆ, dicam. Te niueis super
 Cunis ligustrorum reclinem

Pulcher honos, croceoque Phœbus

Perfudit imbri. te roseus Pudor,

Virtusque primùm non pueriliter

Risere nascentem, & supinis

Lilia supposuere membris.

Tunc & iocoso murmure garrulus

Arguta primis verba leporibus,

Duiceis que vagitus ab ipsis

Crederis edidicisse Musis.

Tunc & caducis ningere liliis

Molleis pruinas, & violaria, &

Nubem rosetorum proteruo

In puerum cecidisse nimbo,

E

Nec

66 MATH. CASIM. SARBIEVIX

Nec non feueri flumina Liberi
Manasse credunt, mellâque Dardanos

Errasse per vicos, & Urbem

Vberibus secuisse riuis:

Lænumque vernæ munere copix

Risisse Tibrin, & virides procul

Strauisse per ripam tapetas,

Oenotrios Aniene fonteis

Gratum allocuto, lenè cadentibus

In verba lymphis. Ite loquacibus

Per plana camporum fluentis:

Ite, novos iterate lusus,

Auræ cachinno molliter herbidas

Plangente ripas, nascitur, & viſi

Sincerus, illimitæque morum

Innocux fuit amne vitæ

Princeps amœnæ flumen Etruriæ:

Ille & profundi seruidus ingenî,

Irugenque virtutum, & Latinis

Restituet fata læta campis:

Auroque fufum tempus, & aurei

Lætè per vrbeis flumina sæculi

Diffundet, & regnata paruo

Rura Ioui, refidesque glebas

Deliberato vomeris otio,

Bacchoque & albis frugibus induet:

Ripalque, miranteilque filuas

Hesperix linct amne gazæ.

AD D. MAGDALENAM,

Christi necem deslentem.

ODE II.

CVM tu MAGDALA liuidam
Christi exsariam, cùm malè pendula
Spectas brachia, prò tibi

Pectus non solitis feruet amoribus!

Non es, qualis eras: tibi

Non mens semianimis restat in artubus:

Non fronti teneræ niues,

Non vinax roseis purpura vultibus,

Non notus superest color:

Sed mors marmoreis pingitur in genis,

Et vitæ gracilis via

Exili tacitè spirat anhelitu.

Non,

Non, me si satis audias,
 Plores perpetuum tristitia; tertia
 Cum lucem renehet dies,
 Mutati referet munera gaudij.
 Nam quæ sole caret duplex,
 Ridebit geminis tertia solibus.

AD FRANCISCVM CARDINALEM
BARBERINVM.

Clementiâ potissimùm Principes ornari.

ODE · III.

Felix, qui dubio forte caput supposuit Ioui,
Nutantiq; polo: nec trepidâ sceptrâ tenet manu,
Nec sperat cupidus, sed fruitur; nec pavidus tenet,
Sed securus habet. Tu modici lenior impetû,
Nec plausum tacitæ plebis emes, nec miserrabileis
Diuendes lacrymas nobilium exde Quiritium;
Te iustus populi clarat amor. cetera dissilent:
Hoc vno veniet diues opum copia flumine.

AD EGNATIVUM NOLLIVM.

*Aequo semper rectoq; animo adversus Fortune
inconstantiam standum esse.*

ODE · IV.

Sive te molli vehet aura vento,
Sive non planis agitabit undis;
Vince Fortunam, dubiasque, N O L L I,
Lude per artes.

Riserit ? vultum generosus aufer.
 Fleuerit ? dulci refer ora risu:
 Solus, & semper tuus esse quouis
 Discet tumultu.

Ipse te clausam modereris urbem
 Consul aut Caesar; quoties minantur
 Turba latorum quatient serenam
 Pectoris arcem.

Cùm leues visent tua tecta Casus,
 Latius occurret: præeunte Iustū
 Lausitas & Pax subeunt eisdem
 Sæpè penates.

62 MATH. CASIM. SARBIEVII

Dextra fors omnis gerit hoc sinistrum,
Quòd facit molleis: habet hoc sinistra
Prosperum, quem nunc ferit, imminenteis
Durat in latus.

Ille qui longus fuit, esse magnus
Desinit moror. facilem ferendo
Finge Fortunam; levis esse longo
Discit ab usu.

AD PVBLIVM MVNATIVM.

*Maorem animi colloquiis & cœtibus amicorum
temperandum esse.*

O D E V.

SI quæ iunabit dicere saucium,
Permitte, P V B L I, compositam malè
Loqui cicatricem. & latentes
Parce animo sepelire curas.
Secura ferri robora sæpius
Occultus ignis subruit: & super
Minora silvarum caducum
Traxit onus, nemorumque famam
Stravit virentem; quam tonitru leui
Quondam fauillâ lambere gestiit
Impundè. Te longus silendi
Edit amor, facilesque latus
Haussit medullas. sugerit ocyùs
Simul negantem visere iusseris
Aureis amicorum, & loquacem
Questibus euacuâris iram.
Olim querendo desinimus queri,
Ipsoque fletu lacryma perditur:
Nec fortis æquè, si per omnes
Cura volat residetque ramos.
Vireis amicis perdit in auribus,
Minorque se semper claudiditur dolor,
Per multa permissas vagari
Pectora, nec redille quondam,
Pulsus superbit. Vise sodalium
Cœtus: & vdis sic temerè iace
Insusus herbarum laceratis,
Ad patrij leue murmur Hallæ.

AD MARCV M SILICERNIV M.

Veras esse diuitias, quæ à bonis animi petuntur.

O D E V I.

N Vmquam præcipiti credulus alex
Cum Fatis auidas composui manus,
Vt mecum taciti fœdere prælij
Æquâ pace quiescerent.
Quid Fortuna ferat crastina, nesciam,
Heres ipse mei. Quas dedit, auferet,
Non auellet opes, quæ procul extimo
Semotæ spatio latent.
Quæ possunt adimi, non mea credidi;
Numquam pauperior, si meus integer.
Regnum, M A R C E, mei, si benè de meis
Vestigalia censibus
Intra me numerem. Pars animi latet
Ingens, diuitibus latior Indris,
Quo non ter spatio longius annuo
Itur nauibus aut equis.
Sed mens assiduum visitur in diem
Hospes sèpè sui; non ebur, aut nouas
Mercatura dapes, ipsa sui satis
Diues, si sibi cernitur.

In turpem saculi Auaritiã.

O D E V I I,

F Rustrâ querelis & gemitu parùm
Deliberato fleuimus, arcium
Portas & emunita sæuo
Mœnia procubuisse ferro.
Tot ciuitatum clade super parum
Peccauit ensis, quando labantium
Infirma murorum reperto
Oppida suffodiuntur auro.
Eheu! secundum militis ad latus
Primus refedit sedulus artium
Fossor pudendarum, & decoros
Explicuit sine sole vultus
Vicina iuxta pocula lætior!
Cessare seruis tela ligonibus!

70 MATH. CASIM. SARBIEVIX

Plebeius (heu nefas!) equestri
 Malleus associatur hastæ!
 Pax ipsi bello deterior subit,
 Cum vilis auri belligeras amor
 Pacauit iras, & repens
 Prælia deponere nummis,
 Pugnare dignos sole palam duces
 Celant opacæ nobilis obfides
 Auri cauernæ. iam caduci
 Desuper intremuere colles:
 Nolunt adeo iam dubiæ solo
 Pendere turres. excutit impios
 Tellus colonos, in ruinam
 Ambiguus agitata campis.
 Fugere turpes agricolas agri:
 Insons anaris litus ab vrribus
 Migrant, & contaminatos
 Æquora deserere porius.
 Natura magnis dum sepelit nefas
 Rerum ruinis, vitrea fontium
 Obleuit ora, vt nauigatos
 Sicanix Venetæque merces
 Puniret amnes. Vidimus Ausidum
 Nupquam repertas, arua per Apula,
 Quæsisse ripas, cum sequacem
 Distinuit malus error vndam,
 Hausi que nubes vallibus integras
 Turbo soluto plana per aluco,
 Regum piaturus penates
 Flagitlis, populi que noxâ.

A D ÆLIUM CIMICVM,

in Rusiam iterum profecturus.

O D E VIII.

ÆLI, non sumus arbores:
 Vt quo quisque loco natus, inutili
 Duret perpetuum morâ.
 Nolis exuleas Sarmatix domos,
 Et canæ iuga Russiæ
 Intentata mihi, dum Zephyri vocant,
 Et siccæ niliolum vitz:
 Non frustra properis imposuit rotis
 Currus sapietis genus;
 Et terram pauidos linquere nauitas,

Pi&is non sine carbasis;
 Remorum celeri propulit agmine :
 Non frustra patiens equi
 Se sternit mediis trames in Alpibus.
 Magno dignum iter Hercule,
 Naturæ ingenium struxit, idoneis
 Dimensum iuga passibus,
 Quà se præcipiti Gloria vertice
 Lasso ostenderet Herculi;
 Dignatusque sequi pergeret Annibal,
 Regnumque ac Libycos manu
 Attollens populos Æoliam super,
 Et tristes nebulis domos
 Armatam Italiæ infunderet Africam.
 Non soli loca quærimus:
 Nusquam fixa satis Pergama transeunt,
 Teucrique & Dolopes migrant.
 Mutant magna suas regna vices : nihil
 Perstat, quo genitum est, loco.
 Cum primum geniti matris inertia
 Terræ viscera rupimus,
 Moti particulam traximus ætheris:
 Cælique ingenio patris,
 Cum matre immemores stare, cucurrimus.

P A N E G Y R I S

A N N Æ R A D I V I L I Æ
 C A S T E L L A N Æ T R O C E N S I S
 D V C I S S Æ N E S V I S I I.

O D E I X.

Q Vo te Dearum nomine conferrem,
 Vicina canit Nympha Borysthenis ?
 Themisne, an vna Gratiarum
 De tribus excipière Diuis
 Scribenda Drie? cedit aquis tibi,
 Vtcumque pictis fertur oloribus,
 Cretæque, & iannantem relinquit
 Oceano Cytherea Delon.
 Hinc & seверо migrat ab Algido
 Parum serenæ Cynthia cornibus,
 Quamuis anhelantùm lacessat
 Ira canum, teretesque rumpant

72 MATH. CASIM. SARBIEVI

Virgulta damæ. Sed tibi dulcibus
 Tranquilla rident Palladis otia,
 Seu tela non mendax retexto
 Bella virum simulare in auro
 Menses fecellit, seu tibi Cælitum
 Vestire nudas spiritus incidit
 Aras, & aulæis, & ostro
 Pauperibus placuisse Diuis.
 At non inani fama canit tubæ
 Te vi potens non sine consiliū
 Ventura tangentem sagaci
 Mentis acu celerique cursū.
 Tristis videri prodit, & vnicè
 Sibi serenis peruigil in genis
 Lucet venustas: seu coruscum
 Cæsariem tibi pingit aurum,
 Non indecoræ nube modestiæ
 Extinguis aurum vilius aspici,
 Gemmasque nolentes latere
 Moribus ingenioque celas.
 Hinc inde rubris Creta corallis,
 Illinc smaragdis fulguret India;
 Cum pura Virtus fulsit, omnes
 In tenebris latuere gazæ.

AD MVSAM.

LAVDES LADISLAI
 PRINCIPIS POLONIÆ ET SVECIÆ.
 ODE X.

C Arminum præses citharæque Clia
 Dic, vbi molli resupina somno
 Feta rumorum cubet eruditis
 Iama sub antris.
 Rumpat ignavos, age, dic, sopores
 (Nam locum nosti) nimitique fessa
 Somnij, tergat niueo morantem
 Pollice somnum.
 Thespio currum moderante loro,
 Solis auratas, age, dic, quadrigas
 Scandat, & claros gemino triumphos
 Differat orbi.
 Narret hibernis Helicen pruinis
 Barbaro nuper caluisse tabo.

Narret

Narret Arctoo rubuisse canum
 Sanguine Pontum:
 Prodigus laudes tibi fundet Indus
 Ostiis septem; tibi dñes æris
 Accinet Lydus; tua voluet ingens
 Nomina Ganges.
 Te canent solis Garamantes aruis,
 Te Dacæ Princeps, pluuiæque pauper
 Maurus, & Cydni, vitrei que discet
 Potor Enipei.

LAVDES FRANCISCI CARDINALIS
 BARBERINI.

ODE XI.

Q Vis me citatus pectoris impetus
 Denso sedentem propulit aëre,
 Currulque nimborum morari, &
 Per medias equitare nubeis,
 Et plana terrarum, & populi casas
 Regumque turreis non sine gaudio
 Calcare sublimem, & superbo
 Regna super volitare curru?
 Rerumne falsâ ludor imagine?
 An picta mundi mœnia, & igneas
 Arces, coronatumque flammis,
 Et liquidum sine labe solem
 Pruertor? hinc & patria siderum
 Clarusque cæli baltheus aurei,
 Campique stellarum, & decemplex
 Perpetuo redit aula gyro.
 Quâ parte cæli Principis aureas
 Inscribo laudes? hinc adamantinis
 Aternis Orlon in armis,
 Et gemino propè Castor igni
 Fortem reposcunt. hinc grauis Hercules
 Famæ propinquum postulat Herculem:
 Hinc noctis immunem & vererni,
 Parrhasij vocat ora plaustrî.
 Acrem & timori cedere nescium
 Addam Leonî; quem penes igneæ
 Æstatis aruorumque cura, &
 Flaua Cavis Cererisque regna?
 Iustam & tenacem propositi manum
 Mundi serenis partibus asseri

74 MATH. CASIM. SARBIEVII

Exspectat Autumni Virago:
 Quæ geminam sine fraude Libram,
 Æuique frænos, & celeres vehi
 Compescit horas; hinc tibi patrio,
 FRANCESCE, cedentes Olympo
 Pleiadas Hyadasque cerno:
 Illic laborat Phosphorus hospitas
 Laxare nubeis: hinc tibi lucidus
 Collumque repentesque cælo
 Scorpius abstinuisset chelas,
 Auroque comptum Marmaricus Leo
 Crinem totondisse, & radiantium
 Opima villorum, & iubatas
 Velle polo reuocare flammæ.
 Insculpta cælo gloria sospitat
 Heroas: anni cetera subruunt.
 Aulæque sceptroque, & columnis
 Excidium sua dixit ætas.

AD AVRELIVM FVSCVM.

Omnia humana caduca incertaq; esse.

ODE XII.

SI primum vacuis demere corticem
 Rebus, FVSCÆ, velis, cetera disfluunt
 Vernæ more iuvis, quæ modò nubium
 Leni tabuit halitu.
 Formosis refecet fortia; displicent.
 Externis trahimur: si male Dardani
 Respondens Helenæ pectus amoribus
 Famosus videat Paris;
 Nusquam per mediæ prælia Nerei
 Ventorumque minas splendida deferat
 Graiæ furta thori. sed benè mutuo
 Rerum consuluit iugo
 Naturæ Dominus, quòd nunciis nigra,
 Lætis occuluit tristia. qui bona
 Rerum de vario deliget agmine,
 Consulto sapiet Deo.

AD MOSCOVIAM.

*Cum Principes Polonia Moschi in
imperium accerferent.*

O D E X I I I.

Moscu, cur iniquas
Aureis frustra pharetris dimittis sagittas?
Vulnera cur adacto
Dirigis terroꝝ cohibe stidula contumaci
Barbara tela neruo.
Iam tibi Mauors facili molliit arma risu:
Iam tibi mulcet iras:
Iam tibi frontem lepidò temperat in sereno:
Iam cecidère tela:
Iam pharetratis clypeus demigrat è lacertis.
Quid lacrymosa toruam
Exaras rugis faciem? quid melius supinis
Fletibus astra poscas?
Quid bono Diui melius mittere Rege possint?

AD HONOREM.

*Cum FRANCISCVS BARBERINVS sa-
crâ purpurâ ab VRBANO VIII. Pont.
Opt. Max. ornaretur.*

O D E X I V.

TE clara Diuûm progenies, Honor,
Marsæ canemus carmine tibix:
Te metâ votorum, & laboris
Dulce lucrum, volucrisque vitæ
Formosa metes. te decorum patrem
Inter serenæ fulgura Gloriæ,
Lunæque stellarumque cunas
Imbre super radiorum, & auræ
Virtus marito conscia Numini
Effudit illustrem, & genialibus
Toris coronarum reclinem
Sidereâ religasse zonâ, &
Non indecoræ sidere purpuræ,
Gratæque risu lucis, & osculis

Miros anhelantem nitores
 Celsa super posuisse sceptras,
 Et molle fertur fascibus & mitris
 Aptasse fulcrum : quas stipulæ modo
 Prensasse per ludum, & procaci
 Diceris arripuisse dextrâ.
 Te prorogati filia Temporis
 Germana Recti candida Veritas
 Non erubescendis adurit
 Ignibus; ingennoque paruas
 Lucet honesto, feruidus ardua
 Curare rerum. Te patriæ parens
 Tranquilla Libertas, Fidesque,
 Et duplicis studiosa mundi,
 Illiterato quæ procul otio
 Fecunda veri tempora diuidit,
 Arcemque Causarum, & corusci
 Præchitur vaga regna Phœbi;
 Te, quæ propinquâ clade superbior
 Gaudet cruentis Diua periculis,
 Lassare Fortunam duello, &
 Per medias docet ire morteis.
 Illam impotentum exercitus imbrum
 Insana aquarum rumpere prælia,
 Vndas refringentemque flammâs,
 Attoniti pauet ira mundi,
 At non & æquo fœdere Comitas
 Non temperato pectore conserit
 Cultusque, tranquillamque morum
 Temperiem, similemque vultum;
 Siue æstuosus gurgis inhorruit
 Ciuilis vndæ, cum popularium
 Æstu procellarum, & dolosâ
 Carbasâ diripluntur vndâ;
 Seu rauca vulgi murmura lenibus
 Sedere ventis, cum placidum sibi
 Consensit æquor Te decore
 Nobilitas comitata gressu
 Centum vetustas nescit origines,
 Centumque retro per populos fluit
 Ceris aurore : nec seueræ
 Martis opes, Aquilæve defunt,
 Censuræ & almæ vulgus adorex
 Ancilliarum, & stemmatis, & togæ,
 Fascesque, laurique, & frementum
 Turba retro Titulorum inaneis

Exercet auras, non sine Plausibus,
 Famęque & aureo Nominis essedo.
 Quod turba mirantur, & curule
 Fręnigerę trahit aure vulgus.
 Tamque & virentis vere puertię
 Malas amictum, purpureus simul
 Autumnus irrepfit decoras
 Flore genas, per aperta latę
 Effulgurant flammę culmina fiderum
 Effręna curru iungere fulmina,
 Nubeisque pręteruectum & imbreis
 Quadriugis dare lora ventis
 Miramur omnis turba minor pedum:
 Supina curuo poplite ciuitas,
 Votisque, & obutu sagaces
 Puniceum iaculamur axem:
 Vnde & coruscis oppida mœnibus,
 Pictumque velis æquor & insulis,
 Regumque turres barbarorum, &
 Attonitas specularis vrbeis.
 Tu regna ventorum, & pelagi grauem
 Compescis iram, tu vaga fiderum
 Cryftalla fręnas, tu frementeis
 Lucis equos, vigilescque mundi
 Metaris igneis: te penes Æquitas,
 Et septa Tusceis lura securibus
 Stipantur; annosęque Leges,
 Et niueum sine cæde Iustum.
 Tecum supellex aurea, & asperi
 Gemmis tiarę: te radiantium
 Nexus coronarum, sereni
 Regum apices, lituique circum,
 Et regiarum sidera frontium,
 Mitęque fulgent, & diademata
 Ad vsque formosam dici
 Inuidiam, opprobriumque solis.
 At retro flammę laubere puluerem
 Liuior rotarum, & degeneri solum
 Mento cecidisse, & procacem
 Mœret humi posuisse vultum:
 Plenoque nusquam Diuitię sinu
 Gazzę, & omnis turba Pecunię,
 Et grando gemmarum, & refusa
 Per populos vagus imber aurę.
 Tu lene Tormentum ingenio admoues,
 Mentisquę dulcis nectare Glorię

78 MATH. CASIM. S'ARBIEVII

Plerumque mulces : re feracem
 Consilij , facilemque vendi
 Emisse doctus circuit Ambitus,
 Fucosque & albis vestibus vnicè
 Formosus, agnosci que duplex,
 Et placidæ sine nube rugæ,
 Risu serenæ frontis idoneus
 Mirè sagacem fallere curiam,
 Discrimen obscurum dolosis
 Artibus, ingenioque morum.
 Spes mille circum nubibus insident,
 Plenoque regni pectore turbidum
 Bacchantur : at turpes Repulsa,
 It volucris fuga ridet auræ.
 Te quamquam anhelantem ignea siderum
 Suspirat ædes , Principis aureos
 Inuise posses. hinc ruinas
 Imperij, seniumque mundi
 Curare solers, desine tristium
 Tandem querelarum , & potius sacrâ
 Incude diffingas in aurum
 Sæda Ducum Procerumque tela.

AD APES BARBERINAS.

Melleum venisse Sæculum.

ODE XV.

Cives Hymetti , gratus Atticæ lepos,
 Virgineæ volucres,
 Flauæque veris filiz,
 Gratum fluentis turba prædatrix thymi,
 Nectaris artifices,
 Bonæque ruris hospitæ,
 Laboriosis quid iuvat volatibus,
 Crure tenus viridem
 Perambulare patriam,
SI BARBERINO delicata Principe
 Sæcula melle fluunt,
 Parata vobis sæcula ?

AD SEIPSVM.

ODE XVI.

Quid diu vanas feriente nubis
 Vota fallaci iaculamur arcu ?

Quid

Quid loquor dudum mihi Consul ipse,

Ipse Senatus?

Ite mordaces procul ite curæ,
Me vocat notis Helicon viretis,
Me sacrum lauri nemus, & canorum

Phocidos antrum.

O vbi molles Heliconis vmbæ,
O vbi Cydnus, violisque pictum
Thespiz rupis caput! ô sonori
Flumina Pindi!

Me quis ad vestros Aquilo recessus,
Aut quis alata Zephyrus quadrigâ
Deferat festum, gelidosque Cirrhæ
Sistat ad antheis?

Vos mihi Romam, Phrygiisque centum
Pendulas saxis simulatis ædes;
Vos Auentinum Capitolique im-
mobile saxum.

Hic vbi læui cecidere musco
Virgines undæ, vitreoque garrit
Ore Clitumnus, nimiumque labi
Sedulus Almon:

Hippocreneis ablêre riuis
Pegasi fontes, Aganippidumque
Murmur, & cantus, & cunctis agro
Copia lymphæ.

Alter hic Liris fugit, alter Vrens,
Alter illi Thrasimenus amne
Trudit electrum, liquidoque Plæue
Voluit auro.

Hic ad Empusæ nemus, & virentem
Æsarî ripam studiofa florum
Aura colludens cumulo iocantis
Obstrepat undæ.

Lenis hic auræ tepor, hic venustas,
Hic nitior rerum, meliorque cæli
Vultus, hic plenæ agitata manant
Gaudia ripis.

Hic sales compti, facilesque risus,
Hic levis circum iocus, & decentes
Gratæ plenos referunt resecto
Flore quasillos.

Hic mihi septem melius renident
Romuli colles, gracilesque venti
Lentius perflant gelidam supini
Tiburis arcem.

80 MATH. CASIM. SARBIEVII
Collis ô sacri decus, ô magistrum
Numen, ô Graiæ fidicen Camœnæ
Phœbe, si gestis procul arduo de-
scendere Cyntho,
Huc ades longi mihi testis ois :
Tuque (nam me quis prohibet?) reposta
Affer inprimis mihi, F V S C E, grati
Carmina Flacci.

A D T I B E R I M.

*Eum Beneficentia & Liberalitatis V R B A-
N I V I I I. Pont. Opt. Max. Symbolum fore.*

O D E X V I I.

Tibi siste precor, nec rapidæ regna licentiæ
lactatis temerè: neu Latij littora Nerei
Vndarum nimio deciduus plauferis agmine.
Qui per plana, per abrupta, per imperia lubricus
Vectigal domino deproperas Nereidum patri?
V R B A N I patulæ credideris flumina dexteræ:
Tunc seu melle fluent, seu rutilis sæcula fontibus,
Fies auriferis nobilior fabula Lydiis.

L A V D E S F R A N C I S C I C A R D I N A L I S B A R B E R I N I.

O D E X V I I I.

Hic ille plenis Oceanus patet
Laudum carinis: ite loquacia
Pertransra, facundisque Musæ
Carmina deperate remis.
O qui loquentis flamine sibili,
Lenique sacre nubis anhelitu
Impellis antennas, Notorum
Alba super volitare terga
Doctus, procellas & biuges celer
Frænare nimbos, huc age Delphicus
Lauri, coronatamque myrio
Pegaseæ dominator vndæ
Inscende puppim. Quod timidi prius
Sulemus æquor? quod pelagus intum
Fundoque virtutum, & refert
Per populos maria alta famæ

Vates

Vates profundæ nauita gloriæ
 Inuisat? illinc alta frementium
 Moles procellarum, & proteræ
 Fluctibus intonuere lymphæ.
 Hæc illa parci nescia littoris,
 Auara cæli, prodiga munerum
 Bacchatur, & pecuniarum
 Cæruleo pluit aura nimbo.
 Hæc illa magni pectoris indoles
 Sese ipsa rerum fluctibus erigit,
 Curasque & alternis natantem
 Consiliis animum remiscet,
 Vindex auaræ fraudis, & abstinens
 Lucrantis auro regna pecuniæ,
 Rerumque prudens, nec cruentæ
 Laudis iners, animique parca.
 Hinc æstuantium mota superbia
 Subsedit vndarum, & procul arduum
 Ad litus acclinata blando
 Æquora decubuisse somno.
 Hoc illud alti Principis otium
 Clausum quieti veste silentij;
 Somnique curarum, & labore
 Empta quies, animique vesper
 Longi repensus mercede negotij.
 Cum dulcis inter claustra modestiæ
 Sceptrumque & immensis reclinat.
 Regnum humeris, oneri que parcit,
 Obluiosus dissipat Hesperus
 Regum labores, damna fugacium
 Plerumque curarum reponunt
 Peruigiles sine nocte somni;
 Aulæ nitorem cum bene nesciæ
 Texere noctes, nobilium simul
 Pompam cateruarum retexit
 Clara dies; rediære curæ.

AD MILITARES EVROPÆ ORDINES,

De Provincijs Græcia recuperandis.

O D E XIX.

SI quem cruentæ vultus adoret,
 Si tulus auro miles, & inclyti
 Vrant in argento triumphij
 Artifici simulante dextrâ,

F

Scul-

Scultæque laudes, & titulis super
 Afflata signis vita Corinthiis,
 Cultusque, moresque, & perenni
 Pæne loquax sua fama laxo:
 Hic si locari post genitis sacer,
 Et per nepotum lucidus atria
 Quærit videri; destinatam
 Funeribus medietur aram,
 Vultum que vultu fingat Achillei,
 Dextram que dextræ commo det Hectoris,
 Dignus Timanthiæ notari
 Arte, Syracosioque celo:
 Ictique curia merce perennius
 Lucretur æuum, quos sibi dempserit
 Caris redonaturus annos
 Coniugibus, puerisque caris.
 Hic si timendus gessit alienis
 Horrere squammis, quem litui sonus
 Sæuque coniurata Martis
 Signa vocant, clypeo subire,
 Sparsumque crinem verticoloribus
 Mutare cristis, & rapidum veli
 Dum per reiectanteis lacertos
 Ambigunt fluitent pharetræ:
 Illum palustri confita fraxino
 Poscit Methone, poscit Acarniæ
 Lacus, Tanagrei que saltus,
 Aut graciles Marathonis orni,
 Gnossosque telis, & resonum graui
 Stymphalon arcu: non chalybum rudis
 Lemnos, nec inconsulta ferri
 Phocis erit, nec inermis Oea.
 Si rursus idem bella fidelibus
 Committat Furis; æquoris impiger,
 Veloque & voluctante remo
 Ortygiæ equitabit undis.
 Illi Cytori pinus, & hispida
 Cupressus Idæ brachia frondium
 In transra, & hærentem carinam
 Contrahet; ærisonamque puppim
 Non imperito remige munit
 Eubœa: remos Thespia suggeret,
 Ausan que despectare nubes
 Veliferam dabit Ossa pinum:
 Aut qui cometas educat ilices
 Caycus, aut, qui limpidus assitas

Mxander intercurrit alnos,
 Aut dubij vagus error Hebri.
 Nec si superbus poscat eques vehi,
 Pugnae sciens Ismara denegent
 Pullos, relicturasque retro
 Aut Noton, aut Aquilona plantas.
 Si bellicosos prouat accolas
 Seruillis Æmi, sparsa sequi celer
 Vexilla, palantemque Lunam
 Æmontis agitare campis.
 Illum & colossis conspicuum dabit
 Venalis omni funere gloria, &
 Do&is renascentem metallis
 Orchomenos, vel amica viuum
 Non peieranti marmore Neritos
 Ementietur, nec Capitolia
 Mutum, Palatinæve moles
 Stare sinent sine laude ciuem.

AD AVLV M LÆVINIV M.

*Disnouj Poloni Equitis virtus, cuius interempti
 pro patriâ Cor, per summam barbariem, inter
 se partiti Turce, & depasti sunt.*

O D E " X " X.

E Heu! quò citharæ sciens,
 Et Bacchi calidis feruida iurgiis,
LÆVINI, tui indoles,
 Imbellem strepitum, & docta procacibus
 Saltum fingere classicis,
 Auditoque choros cogere tympano,
 Et mensam clypeo super,
 Et plenum galeis ducere Liberum!
 Non hoc pectore Thracios
 Inter Sarmatici fulmina prælij
 Fudit **V I S ' N O ' V I V S** globos,
 Et Thracum volucres contudit impetus.
 Ille & sanguineis super
 Fumantibus cumulis hæsit Iazygum, & ..
 Ah! nauita sanguinis
 Portum non soliti nominis attingit.
 Illum Thraces Achaicis
 Rimati gladiis, pectoris inuia
 Dimouere repagula:
 Et cor, & repida morte fluens iecur

Deuofci, & pia carpere
 Aufi facrilcgis viscera morfibus.
 At non egregiam quoque
 Libarunt animam, nec Mareoticas
 Paut fama libidines,
 Aut fecura Geiz dentis adorea.
 Eheu, stringite posteri,
 Ferrum belligera stringite dexterâ.
 Heu primam gladij firim
 Pubes Odryfiis imbue cœdibus,
 Confofisq;ue reciprocum
 Rursum pectoribus reddite sanguinem,
 Dudum in corpore Biftonum, &
 Venis immeritum feruere barbaris.

AD PRINCIPEM QVEMDAM
 AD THERMAS PROFICISCENTEM.

*Iucundam & honeftam vitam fructuofa
 & anxie eſſe proponendam.*

ODE XXI.

Regias veto manus
 Tagi ſerénis imminere riuis.
 Vtili placet luto;
 Fucumq;ue nobis fluctuantis auri
 Flauus allinit liquor:
 Ex quo ſuperbi dines amnis Hermi
 Sordidum lauit Midam,
 Rudique limum duxit è Tyranno.
 Ite, mobili vitro
 Albive Cydni, lucidive Xanthi,
 Ite Principum manus,
 Auri coruſcas ſubmouete, labes.
 Riuis integer viſi,
 Suxq;ue purus conſciuſq;ue lucis,
 Præterit fideliſ;
 Régumq;ue ſomnos, Cæſarumq;ue palmas.
 Dulce purpuræ decus,
 Tuam micantis innocens metalli
 Amnis irrigat manum:
 Midamq;ue Princeps, Tantalumq;ue ridet.
 Vitreus ubi latex,
 Lymphâ ſequaceis euocante lymphas,

Lubricâ placet fugâ,
 Quâ feruet Arnus, garrulumque pratis
 Vnda promouet pedem,
 Ripasque pingit, candidique fontis
 Vda voluitur dies.
 Hic thymbra poscit, hic amœniore
 Humor educat rosas,
 Et cana nardus, filique Veris
 Hinc & hinc bibunt croci,
 Vinumque potant fluminis pudorem,
 Hic comata lilia
 Passisque Maius ambulat capillis.

AD CÆSAREM PAUSILIPIVM.

Ne nimium adolescentie fideat.

ODE XXII.

NE te, PAUSILIPi, fallat inanibus
 Ætas deliciis, quæ simul impigris
 Incertum rapuit curriculum rotis,
 Effreno citius labitur Africo.
 Mendax forma bonum deficientibus
 Annis præcipitat, vitrea concuti,
 Dilabi facilis, cerea diffuere
 Hornæ more rosæ, quam modò roscidum
 Cum fouit tepidis manè Tauoniis,
 Dissoluit pluuiis vesper Etesijs.
 Numquam quod rapido pollice texuit,
 Audet compositum Parca retexere:
 Nec reddit refluo sæcula turbine.
 Felix ille, cui non breue temporis
 Momentum placuit, qui iuga mobilis
 Æui deposuit, qui sibi lucidam
 Iam nunc sollicito lumine patriam, &
 Arcem nobilium destinat ignium.

AD IVLIVM ARIMINVM.

Solis animi bonis nos belluis præstare.

ODE XXIII.

NON Hydaspes, ARIMINE, gemmis,
 Non domus flauâ laqueata cedro,

86 MATH. CASIM. SARBIEVII

Aurei torrens neque te beatum

Fecerit Hermi.

Mitte sectari, quis amœna præter

Prata, non parco fluat amnis auro.

Sit satis Virtus, animosa sedeis

10. Visere Diuſum.

Alter effulſos adamante muros

Tollat, aut exſas Sipylo columnas,

Foſſor, inſpectâ Styge, quas reuulſo

Subruat Orco.

Ditior ſiluſ habitat Sabæis

Ales Eois renouata buſtis:

Ditior gemmis rutilo vagatur

Piſcis Hydaſpe.

Alter Eois variam lapillis

Subliget zonâ retinente pallam:

Alter inſigneis Tyrio lacertos

Vinciat oſtro.

Gratiâ læues variauit alas

Spaſa natiuis philomela guttis;

Pulchrius Threſſæ maculoſa pingunt

Pectora Lynceſ.

Tonſa nos veſtit pecus, & luporum

Terga mentimur, neque ſua veſtem

Dedecet vulpes, & abaſta exſo

Caſtore pellis.

Vna mortaleis numero ſerarum

Eximit virtus, volucerque notas

Siderum ſedes animus ſolutis

Viſere pennis.

AD IOANNEM RUDOMINAM

In funere Georgij Rudominae fratris.

ODE XXXIV.

Qualis triſulci fulminis impetus,
Quem Dædaleis ſeta vaporibus,
Pinguémve pabulata terram

Per medias rapit ira nubes,

Fastidioſo cùm ſemel excidit

Immurmurantium carcere nubium,

Per regna ventorum, per auras,

Et dubias Aquilone ſiluas.

Per arua lædè, per iuga concito

Græſſatur igni; iam capitis minor

Aut

Aut Æmus aut percussa Calpe
 Non humiles posuere fastus;
 Interque diras Dux equitat faces
 Communis omnes per populos Timor,
 Et pone strages, & supino
 Deproperata ruunt tumultu
 E nube Fata, non sine montium
 Clamore, longus quem glomerat fragor
 Volentis audiri ruinae,
 Et volucrum furix Notorum.
 Talis superbis irruit hostibus,
 Mortis decoro puluere sordidus,
 Et per Musurmannos honestam
 Explicuit R V D O M I N A pugnam.
 Illum futuræ laudis & inclytæ
 Mercede famæ Gloria mentium
 Regina, nundinata morti,
 Per medios rapuit Gelonos.
 Quam pone Virtus, & Decus, & comes
 Inuirosæ Relligio necis,
 Per tela, per formidolosos
 Quadrupedant si non onagrorum hiatus
 Exercitati militis, obuios
 Venale fato profuit caput;
 Sed visus haud venire paruo
 Magnanimus R V D O M I N A leto.
 Nam dum duelli lætior, hostica
 Opprobriorum murmura vindice
 Excusat ense; barbararum
 Immortuus aggeribus cohortum,
 Præsecta tandem colla volubili
 Lapsu reclinat. sed famulâ propè
 Decusque præsignisque Virtus
 Semianimem subière dextrâ:
 Mox expeditis corpore manibus,
 Depræliatrix Gloria siderum
 Occurrit, & fuluo reclinem
 Ire iubet super astra currus.
 At fama latè tergeminis Tubæ
 Longæua cornu sæcula personat.
 Io triumphæ, viuit Astris
 Ille meus R V D O M I N A, viuit.

28 MATH. CASIM. SARBIEVII
AD IOANNEM RUDOMINAM.

In funus Ioannis Rudomina patris.

ODE XXV.

Q Veneumque mendax fama Quiritium,
Et dedicatis densa clientibus
Corona, iuratisque stipat
Imperij comitatus armis,
Quamvis Lacznâ picta superbiat
Sub veste tellus, & famulantium
Iuxta lacertosæ cohortes
Et clypeis radiant & hastis;
Nec pervicacis ludibrium Dex,
Nec concolores consilio Dolos
Vitabit, aut circumsonantes
Nobilium fugiet tumultus:
Nec concitato pectoris impetu
Nitente mentis remigio, soli
Ignauus heres, innatantes
Ceruleum per inane campos
Peruadet vmquam: quippe volubili
Negotiorum puluere sordida,
Gliscente curarum tumultu,
Mens humiles remoratur alas:
At quem supernis sedibus intulit
Mors, & profanis præcipitem procul
Furata terris, quò solutus
Præpetibus RUDOMINA ponis
Exerrat! ohel! quò per inhospitas
Afflata leni pectora flamine
Nubes, inaccessosque tractus
Et superas agit inter arces!
Non vsitatis ille volatibus
Præuectus vdas terrigenarum domos,
Certusque vulgares, beatæ
Non humilis venit hospes aulæ.
Illum ministrâ Religio manu,
Et delicato pectoris effedo
Euexit inconcussa Virtus,
Et superis dedit ire campis.
Exstructa quondam celsa fauentibus
Delubra Diuis Munificentia
Pensavit auratis Deorum
Hospitiis, famuloque cælo.

Hic vel corusco se propè siderum
Curru locabit, vel propior Deo
E nube reclinis curuli
Sub pedibus sua fata cernet:
Regimve toruos subter acinaces,
Et regiarum sidera frontium,
Et tot Tyrannorum videbit
Suppositos radiare fasces.
Et hæc stupebit, quæ propiis micant,
Obscura crasso serpere núbilo,
Lateque casuras per vrbes
Ora sagax oculosque ducet.

IN FVNERE ERNESTI VEIHERI
PALATINI CVMSENSIS FILII,
VITA IMMATVRE FVNCTI.
ODE XXVI.

POrrectus imo nec scopulus vado,
Cautèsvè pronis amnibus imperat
Moras, neque undantem morantur
Fluminibus caua saxa lapsum:
Nec irretento prætereuntia
Tempus retardat sæcula cardine:
Nusquam fatigatos Orion
Solvit equos properante curru.
Annos & horas præpetibus rapit
Latona bigis, irrevocabilis
Decurrit, effretamque prona
Accelerat cartem iuventus.
Apollinari nuper in agmine,
Florentis æui limine vidimus
Stantem V E I H E R V M, lacrymoso
Præcipitem cecidisse fato.
Mox ut caducis artibus ingruit,
Mors æstuosis torrida febribus,
Ferocientes deuoluta
Stamina diripuere Paræ.
Candente bysso pensa fluentia
Rupere nodos: occidis, occidis,
E R N E S T E, ceu quondam procellis
Exanimes cecidère nardi:
Ceu dum per hortos cæreleâ manu
Desiuit vñs Iuppiter, imbribus

90 MATH. CASIM. SARBIEVII

Sterni reluctantes acanthi
 Lassa solo posuere colla.
 Quid Mors superbo pectora turbine
 Infana victrix surrigis, inferens
 Terris triumphales cupressos,
 Et mutilam sine fronde taxum?
 Mentis pudicæ candor, & indoles
 Firmata faustis sub penetralibus,
 Cultusque diuinæ parentis,
 Fixa locant monumenta terris.
 Vidit benignis moribus aureum
 Felix Lyceum, vidit imaginem
 Virtutis E R N E S T Y M paternæ,
 Et similem proavis Nepotem.
 Szul tropæum funeris ardua
 Virtus profundo præcipitat solo.
 Sublime Velherana Virtus
 Sidereo caput æquat orbi.
 Illam secundis Gratia brachiis,
 Altusque curru Rumor eburneo
 Ad astra sustulit videndam
 Attonitæ volucrem iuuentæ.

IN PRIMI LAPIDIS IACTV,

cum IOANNES CAROLVS CHOD-
 KEVICIUS *contra Osmanum Turca-*
rum Imperatorem signa moturus, Tem-
plum VIRGINI MATRI Crosensis
Societatis IESV Collegij extrueret.

O D E XXVII.

D iuūm locatus consilio Lapis,
 Et dedicatū liminis arbiter
 Quam ritè de cælo migrantium
 Hospitio superum coruscat!
 Non tot fremebat littus Olympiis
 Olim cateruis, Graia Corinthio
 Dum lustra certatim Tonanti
 Instabilis celebraret Ilhmes.
 Te quippe Diuūm turba domesticum
 Marior superni ciuibus ætheris,
 Magnæque maiestas Parentis
 Perpetuis habitabit annis.

I, perge felix, & latebras caux
 Telluris intra: quâ tibi tutior
 Templi superuentura moles
 Fortibus insideat columnis,
 Hic nempe quisquis sacra fidas manus
 Inaugurato tinxerit vngue,
 Calumque, solemneque sacris
 Muneribus cumulabit aras,
 Et fronte plenum lætitiæ diem,
 Intaminatis pulcher honoribus
 Ostendet aris, & serena
 Per solidum feret ora vulgus:
 Plebisque denso celsus in agmine
 Diuina exlo tendet adorea,
 Quæ terra, quæ supplex adorat
 Compositis pelagus procellis.
 Nec verò surdis fideribus preces
 Conchyliato murice fulgidi
 Mystræ feretis, dum fauenti
 Pro CAROLO, Carolique castris,
 Optata Diuis vota litabitis.
 In ore vestro sollicitus suas
 Spes ille librat; & Tonanti,
 Et Patriæ sua sacrat arma.
 Effræna vestra detumeant prece
 Formidolosæ bella Proponidos,
 Et læuus Ister, & Gelonus
 Vipereo metuendus ictu.
 Illic citato Martis in effuso
 Toto vehatur CAROLVS impetu,
 Et concatenatos superbis
 Massagetas trahat in triumphis.
 Iuxta fauentium cura Quiritium
 Densisque Laudes agminibus Ducem,
 Et Plausus, & depurpuratis
 Gloria concomitetur armis.

AD ABRAHAMVM BZOVIVM.

De sacrâ Annalium Historiâ EVGENII IV.

ODE XXVIII.

Q Valem è ninosis Eridanum iugis
 Primo cadentem leniter agmine
 Festæ Napæarum cateruz
 Traiiciunt, hilarique circum

Plau-

Plaudunt natat: mox ubi prodigus
 Et temperati marginis immemor
 Prorupit, & præterfluentis
 Regna procul populosque lufit
 Errore lymphæ; degeneres simul
 Ripæque & immenfi hospitio aluei
 Dignatus amneis, atque aquosum
 Immodico bibit ore cælum,
 Siluisque & aruis latius imperans
 Ripam euagantis seditionibus
 Metatur vndæ, iam natari
 Difficilis, nimiusque campi,
 Ventri pauentem non bene sustinet
 Dorso phaselum, lætior arduas
 Subire bellantem carinas,
 Et galeis clypeisque longè
 Clarus videri, donec Iapygas
 Amneis auari fluctibus Adriæ
 Summisit, & matore ponto
 Veliuolum dedit ire Martem:
 Sic te fluentem leniter aureæ
 Torrente linguæ, prima per Italas
 Clamata defatigat vrbeis
 EUGENII pia cura patris,
 Qui bella Regum, & illacrymabileis
 Rerum tumultus flectere prouidus
 Mundi laborantis ruinas
 Extulerat subeunte collo,
 Sacrique Veri solliciti Patres
 Quos infidelis littora Bospori,
 Rubræve submittere ponti
 Regna, Parxtoniæve Nilî,
 Lectum remotis consilium plagis
 Rerum potentem visere Tusciam, &
 Leges peregrinosque ritus
 Dardaniis sociare sacris.
 Hic tu profanis casta furoribus,
 Doctisque narras prælia vocibus
 Pugnata, clamatumque Martem,
 Quâ vitrei ruit annis Arni.
 Nec otiosæ more licentiæ
 Exaggerato destuis aluco:
 Sed plana per rerum profundo
 Ore ruis, mediisque ripæ:
 Mox & citato plenior impetu,
 Linguæ sonoro flumine deuchis

Classẽmque & euagata longẽ
 Ambracio pia bella ponto.
 Quò nos auorum bella trahunt, retro
 Serì nepotes ibimus? ibimus
 Pulchros redordiri labores,
 Et veteres reparare palmas?
 Solusne palmas, solus Achaica
 Obliuiosi nocte silentij
 Abducit Abramus troepæa,
 Et veteres reuocat triumphos?

AD AMICOS BELGAS.

ODE XXIX.

Est & remotos non humilis furor
 Lustrare Belgas. Ducite Gratia
 E valle Permessi vagantem
 Pegason, alipedemque sacris
 Frænatẽ fertis. Vt micat auribus,
 Vocẽmque longẽ vatis amabili
 Agnoscit hinnitu! vt Dearum
 Fræna ferox, hilarique bullam
 Collo proposcit! Non ego degener
 Ignaua cursu rumpere nubila,
 Terrasque despectare, & omni
 Vincere Bellerephonta cælo.
 Iam iamque retrò Carpaton, & præcui
 Frontem niualis respicio Craci,
 Turreisq; Carcinæ & vetusti
 Transilio iuga Carroduni
 Canamque Peucen. iam Calaris supra
 Zethique pennas & Boreæ patris
 (Quamuis Erechtheam maritis
 Tolleret Orithian alis)
 Albiẽque, Rhenumque, & liquidum nihil
 Tangente Mosam præuehor vngulâ;
 Iam iam coruscas Andouerpæ
 Cerno domos, dominumque Scaldim.
 At tu meorum primæ sodalium
BOLLANDE salue! non tibi frigido
 Infusus amplexu, verenda
 Colla tero, iuuat vsque sacro
 Hærerẽ vultu, sidereum iuuat
 Multoque fetum numine cernere
 Pectus, redundantemque pleno
 Ore Deum, Rapiẽt inde Musis

Dilecta

Dilecta cernix, & benè pendulo

Attrita multùm pectora barbito

Sublimis HABBEQVJ. & Deorum

Digne dapes superumque cantu

Condire nectar, numinis in tui

Sinu reclinem Sarbiuium sine

Duxisse paullatim beatos

Carminis eloquiisque fontels.

Quis ille vates cominùs obuiis

Occurrit vlnis? pectora candidi

Nosco TOLENARI, flagrantels

Nosco genas, animamque semper

A Dîs recentem, da Pater aurea

Arcana magni Numinis hospitem

Audire, da grandels bibisse

Aurè sonos, animique totum

Libare florem. Quis placidas faces

HORTENSIANI nesciat ingenI?

Aut quis DIERIX? benignis

Longè oculis animam eminentem

Suique largam? Quo satis HOSCHIVM,

Quo MORTIERI, quo pia VALLI, &

LIBENTIS amplexu coronem

Pectora, quo mihi dulcis HESI?

Heu digna prisco nomino sæculo,

Magnasque in ipsis conscia vultibus

Porrare menteis! quæ sereno

Dulcè micans sedet ore virtus?

Quæ fixa viuz gratia purpuræ?

Qui candor alti proditor ingenI

Saluæque maiestate blandum

Alloquium, placidique mores!

Fertur retuso Deucalio: mari

Dum mersa totis sæcula promeret

Tetris, resuscitantemque iactos

In lapides animaret orbem,

Mosque Scadisque ad vada neclius

Informis auri sorte ditam retrò

Iteisse glebam: quæ repemè

Aurea profleret Sæcla, &

Tersere gratis nùbila vultibus,

Irasque, puræ frontis idoneo

Risu remulsere, & fluentels

Sponte suâ pretiosiore

Mores metallo, per Rhodanum per &

Eudere Rheum, protinus & solum

Vertere Fraudes; & remotam
 Inuidiæ petiere Thulen.
 Hinc ille Belgis, oris & eloqui
 Cognatus auro fulgor in omnia
 Se sponte mittens; ah maligno
 Nî noua progenies rigeret
 Contacta ferro, nec toties suos
 In sua Reges coepta resorbeat
 Civilis ætus, quod perennis
 Quod miseros rapit vnda belli?
 Efferte vireis, arma domestico
 Efferte nido, magnanimum genus
 Belgæ Leones; terra tantas,
 Quæ genuit, malè pascit iras.
 Per vestra frustra viscera quæritis
 Finem laborum, bella diu strepuunt
 Quæ tertio non rupit hoste
 Barbarici tonitru Gradiui.
 Auita restat busta recentibus
 Cingi trophæis: restat Achaicum
 Restat coronari tricenâ
 Carpathium Ioniumque classe
 Heu quàm patenti naufragum in æquore
 Nostri periret dedecus otij,
 Quantumque de nostrâ videres
 Phœbe cadens oriensque samâ.
 Iam tunc Athenis prisca reponeres
 Panætiæ regna scientiæ,
 BONÆque desacrata MENT I &
 Tempia tuis P V T E A N E Musis.
 Felix & alti Socrate non minor
 Veri magister. Quæ tibi porticus
 Feruentis vndaret iuuentæ
 Agmine, quæ populis theatra?
 Qui te tonantem bella Demosthenem
 Heroës alto pectore ducerent,
 Aut quæ Melitæo Sophocles
 Pulpita succuteres cothurno?
 Tunc me per omnes duceret Ædonas
 Dacisquæ Thracisquæ & Lelegas pium
 Vocis B O E L M A N N Æ tonitru, &
 Magniloqui graue fulmen oris.
 Quod Spes inani me rapit aëre
 I. t vector ales? quicquid id est, tamen
 Me vate mox iras perosis
 Scæla fluunt meliora Belgis.

AD QUINTVM ARISTIVM.

ODE XXX.

Sic est, A R I S T I : nouimus ardua
 Sperare tantum, quis iuuenum prior
 Magnum repentino laceffat
 Carpathium Ioniumque bello?
 Immensa magnæ tempora gloriæ,
 Angusta vel ipse vel facimus metu,
 Votisque preſamur futura
 Non manibus, sed euntis æui
 Occulta poſtquam nos rapuit fuga,
 Bellamus omni conſilio ſenes
 Nullius exempli, & perennem
 Deſidæ trahimus catenam
 Per poſteriorum ſæcula. Succute
 Ignaua bello ſuccute ſæculi,
 Quicumque plus à Diis honeſti
 Nominis ingenijque ducis.

AD BALTHASAREM MORETVM
 PANEGYRIS LYRICA.

ODE XXXI.

Mvfas amantis gloria BELGII,
 Et LIPSIA NÆ ſidas adoret
 MORETE, non tibi pudendo
 Ad citharam veniente ſaxo
 Grandem virenti Scaldis in aggere
 Pono columnam; quam neque turbidus
 Auſter, neque emotus reſuſo
 Subruat Oceanus profundo;
 Sed quam recentes cum violæ roſæ,
 Omnisque circum copia narium,
 Latè coronent, aut perennis
 Pampinus ambitioſiore
 Irrepat herbâ : quam procul ardua
 Pronis adorent ſaxa Cerauniis,
 Septemque qui fulcit Triones
 Carpatuſ, & Rhodope niualis
 Columna cæli, iam mihi nubibus
 Digreſſa moles æthera ſuccutit,
 Curruſque ſtellarum & tonantes
 Siſtit equos, ſolitoque maior

Intrat

Intrat trecentis astra decempedis ;
 Vnde & Latinis celsior Alpibus,
 Canamque Pyrenen & Afræ
 Despicias iuga celsa Lunæ.
 Quæ prima, vel quæ testibus vltima
 Incido saxis? nominis inclyti
 Caligat in portu, & tuarum
 Oceanum pauet ala laudum,
 Inusitatis summa nitent bonis :
 Parumque luctet Gloria, quæ simul
 Illustrat insignes & imos,
 Et proprio magis igne pulchra est.
 Ignota Thufcis nomina Cæsarum
 Squalent sepulchris: quas tulit extimus
 Splendor, verecundis sepultæ
 Noctibus occubere laudes :
 Et sæpè Famam Linor ab aureis
 Detruit aris, non Acherontius
 Offundet ingratas, M O R E T E,
 Inuidiæ tibi vesper umbras:
 Sed ipse Linor nominis in tui
 Occumbet ortu, tu dominus tui
 Diuesque, non debes caducæ
 Ludibrium opprobriumque Diuæ;
 Ex quo monentis munere L I P S I I
 Multo sonantem Socrate porticum
 Tyro celebraſti; perennem
 Doctus emi bene poſſe laudem
 Impendioſæ merce ſcientiæ :
 Et ipſe ſacro plurimus otio
 Palles, & externis amicus
 Ingeniſ breue per nepotes
 Extendis æuū. Tu tacitam libris
 Demis ſenectam : ſæcula Gratæ
 Muſæque, & impubes Apollo, &
 Mercurius tibi debet annos,
 Poſtquam diſerti flumina ſæculi
 P L A N T I N I A N Æ margine copiæ
 Latè reſudiſti. Sacrorum
 Cuncta ſedet tibi turba vatū ;
 Omniſque chartæ vlriginis æquore
 Arundo ſudat. Vranies tibi
 Nocturna ceſtatim laborant
 Otia, peru gelſque Lunæ.
 Nam ſi quid vldæ fluxit arundine,
 Torrentis æui corripit impetus,

Si non recudentis metalli
 Duxit onus, celereſque plumbo
 Tardauit alas; dum gracilis liber
 In certa ductis cornua paginis
 Increuit, argutumque chartæ
 Sub grauibus genuere prælis
 Multo ſonandis carmine legibus,
 Ni me Can æonæ Pindaricas vetent
 Tranſire Gades, & vagantem
 Herculeæ moneant columnæ
 Cœptam canoro non ſine carmine
 Fingere molem. Sunt alij tibi
 Calles, neque vnum concitatis
 Gloria currit iter quadrigis;
 Namque & beati nobilis ingens
 Claudis capaci ſæcula peſtore,
 Hereſque Veri, ſeu quod olim
 Socratici monuere cœtus,
 Seu quod trienni nunc geminat potens
 Stagira circo: plurimus eloquũ,
 Pennæque felix; nec latere
 Aut humili placuiſſe vulgo,
 Sed ciuis omni nobilium bonus
 Noſci Senatu, te Latij Pater,
 Qui nunc & Europes recline
 Portat onus dominxque Romæ,
 Doctis clientum cœtibus inſerit
 V R B A N V S. 10! tu placitum (pedi
 Iam ſtantis inſcribo columnæ)
 Principibus populisque lidus.

A D A M I C O S.

Se ad ſacra ſtudia animum appellere.

O D E X X X I I.

Vixi canoris nuper idoneus
 Vates Camœnis: iam ciharæ veter
 Sermone, deſunctumque longo
 Barbiton ingeminare cantu.
 Iam feriatâ fiſtula cum lyrâ
 Dependet vncō: rumpite tinnula
 Vocalis argenti, ſodales,
 Fila, ſupernacuoſque neruos.
 O quæ coruſcant in atria ſiderum
 Seruas, & aurei læue perambulas
 Mundi pauimentum, moleſtæ
 Pelle Themis ſtadium Mineræ.

M A T H.

MATH. CASIM. SARBIEVII
 SOCIETATIS IESV
 LYRICORVM
 LIBER IV.

AD EQVITES POLONOS.

*Cum montem Carpatum redux ex Italia
 inuiferas.*

O D B I,

ÆTERNA magnis carmina Carpati
 Inscribo saxis. Discite posteri,
 Castisque discendum puellis
 Et pueris geminate cantum.

Frustrà, Poloni, cingimus oppida
 Muris, & arceis addimus arcibus;
 Delubra si squalent, & altis
 Cœlituum vires herba tectis,
 Frustrà caduci fulminis artifex
 Moles ab altâ turre remugit,
 Si mœsta respondere cantu
 Tempa negant, Superumque pridem
 Sacro stupefcunt æra silentio.
 Quodd si nec idem sit Superis honos
 Templis in iisdem, nec sub vnâ
 Lege superstitionis
 Per ora vulgi relligio fremat;
 Ciues iisdem non benè claudimur
 Portis, & infelix eundem
 Instruimur acies in hostem.
 A plebe Numen separibus malè
 Placatur aris. scimus vt impias
 Vastata Graiorum per vrbeis
 Sacra suis pericere rixis.

100 MATH. CASIM. SARBIEVII
 Fumant propinquez templa Bohemix :
 Concussa Regni viscera Pannones
 Fleuere collatis in vnam
 Viribus incubuisse stragem.
 Hinc inde latus despicit Carpato
 Polone campos, quos pecorum ferax
 Draususque Sauusque, & hicornis
 Frugifero secat Ister amni :
 Quanto careret corpore Thracius
 Regni tyrannus, si bene mutuas
 Menteis & obligata Diuis
 Barbarus extimuisset arma !
 Atqui timendæ Panno potentix
 Vallarat altis oppida mœnibus ;
 Pontemque dedignatus, omni
 Danubius famularis vndæ
 Cingebat Vrbeis. sed quid inutill
 Possent scelestæ præsidio manus,
 Quas ira non læti Tonantis
 Riferit, indigetisque Diui ?
 Jam nunc Polonis fata Quiritibus
 Edico vates : Dum tibi consona
 Votisque cantuque & Saxo
 Thure calent precibusque templa,
 Omnis recuruo Lechia poplite
 Dum, Virgo, primâ, dum mediâ die,
 Dum te salutamus supremâ,
 Et dubio tibi lucis ortu
 Septena coram flamma Decembribus
 Collucet aris; dum tibi patrium
 Præna dicit supplicesque
 Accumulat pia turba ceras;
 Noster niuoso Vistula Carpato,
 Nosterque ab ipso fonte Borysthenes,
 Labentur in Pontum, nec Austrum
 Aut Gothicam metuemus Aræon,
 Errone mentes, ambiguas rapit
 An clamor aures? vox grauior cauâ
 Respondit è nube, & serenum
 Non dubij micare Diui.

AD STANISLAVM LVBIENSKI
EPISCOPVM PLOCENSEM
REGNI POLONIÆ SENATOREM.

ODE II.

Sunt & nouarum non vacuæ mihi
Laudum pharetræ: prout reconditum
O Musa telum: quem sonoro
Pieridum iaculemur arcu?
Sit meta Præsul, cui modò Plocia
Centum Poloni margine Vistulæ
Eduxit armenta, & smaragdis
Grande pedum, Tyrioque vittas
Inscribit ostro, se speciosius
Plerumque doctæ Palladis artibus
Indulget, & Musis amicam
Gaudet Honor redimire frontem.
Pulchro ligari fœlere gestiunt
Libris Tiarr. Romuleas super
Aras Honori, & dedicatis
Thura ferunt eadem Camcœnis
Arsisse quondam: sed vigil ambitus,
Si possu, ipsas Cœlitum solo
Permiscet aras, atque ab alto
Astra rapit Superosque cœlo.
Vester, Camcœnx, vester ad inclytas
Stat Præsul aras, vos adamantinam
Sparfistis electro Tiarâ,
Quâ vitreo pretiosus amict
Pingit teracem Narua Mœsiam:
Vos & bicorni Palladium caput
Pressistis auro, & gratulatâ
Carmina personistis vnâ,
Vos pectus altum, consilium simul
Absterfit atræ nubila patris,
Mulcetis, & fastidioso
Excipitis reducem Senatû:
Quondam & perenni viuere nobilem
Donastis xuo, cum tulit aures
Ad astra mores, atque auaro
Egregij monitus P S T R O K O N I
Inuidit orco, candidus eloqui,
Verique diues: vos, miserabili

Bellis inhorrescente Regno,
 Consiliis faciliq̃ue rerum
 Firmastis vsu; ne popularibus
 Fatiscat vndis, neu malè pendulis
 Dextramq̃ue ceruicemq̃ue rebus
 Subtrahat. ille meis legetur
 Pars magna chartis; seu tenui lyrâ
 Dicam Geloni fœderis otia,
 Maiore seu pleetro Lechzi
 Arma virumq̃ue canam Gradiui.

AD CÆSAREM PAUSILIPIVM.

Regnum sapientis.

O D E I I I.

L Atè minaces horruimus Lechi
 Regnare Thracas. latius imperat,
 Qui solus, exemptusq̃ue vulgo
 Certa sui tenet arma voti.
 Imbelle pectus parce fidelibus
 Munire parmis; neu latus aspero
 Lorica cinctu, neu decorum
 Arcus amet pharetræq̃ue collum.
 An Cimber, an te lectus ab vltimis
 Pictus Britannis ambiat, an Geta,
 Nil allabores; ipse miles,
 Ipse tibi pugil, ipse Ductor.
 Exille regnum, P A V S I L I P I, sumus;
 Sed se obsequentem qui sibi subdidit,
 Hic grande fecit; si suasset
 Ipse roget, peragatq̃ue leges.
 Armata Regem non faciet cohors,
 Non tincta vulgi purpura sanguine,
 Aut nobilli stellatus auro
 Frontis apex, teretiq̃ue gemmâ.
 Rex est, profanos qui domuit metus:
 Qui cùm stat vnus, castra sibi facit;
 Casumq̃ue fortunamq̃ue pulchro
 Prouocat assiduus duello.
 Non ille vultum fingit ad improbi
 Decreta vulgi, non popularia
 Theatra, non illum trophæa,
 Non volucris mouet aura plausu.
 Beatus, à quo non humilem grauis
 Fortuna vocem, non tumidam, leuis

Expressit vñquam, curiosis
 Dum tacitus premit ora fatis.
 Ad prima si quis vulnera non gemit,
 Solo peregit bella silentio :
 Celare qui nouit sinistros,
 Ille potest benè ferre casus.
 Ille, & caducis se licet vndique
 Suspendat auris pontus, & in caput
 Vnius & flammæ, & vñdam, &
 Vertat agens maria omnia Auster.
 Rerum ruinas, mentis ab arduâ
 Sublimis aulâ, non sine gaudio
 Spectabit, & latè ruenti
 Subijciens sua colla cælo
 Mundum decoro vulnere fulciet;
 Interque cæli fragmina, lugubre
 Telluris insistet sepulchrum, ac
 Incolumis morientis xui
 Heres, ab alto prospiciet, magis
 Hæc magna quàm sint quæ pedibus premit,
 Quàm quæ relinquet; iam tum Olympi
 Non dubius moriturus hospes.
 Quò cum volentem fata reduxerint,
 Nil interest, an morbus, an hosticus
 Impellat ensis, quò supremum
 Vrget iter. semel aduchemur
 Quam nauigamus semper in insulam:
 Seu lata magnis strauimus æquora
 Reges carinis; seu Quirites,
 Exiguâ vehimur phaselo.
 Illo beatum margine me meus
 Exponat asser. cur ego sistere
 Eterno reformidem quietus
 Lictore, si peritura linquam?

*Celebris POLONORVM de Osmano Tur-
 carum Imperatore victoria, prælio ad Chocimum
 Dacico, anno DOMINI M. DC. XXI.
 VI. Non. Septemb. commissio parta.*

Galeffi Agricole Dacici Cantus inducitur.

ODE IV.

Dives Galeffus, ferellis accola
 Galeffus Istri, dum sua Dacicis

Fatigat in campis aracta,
 Et galeas clypeosque passim, ac
 Magnorum acervos eruit ossium;
 Vergente serum sole sub Hesperum
 Fessus resedisse, & solutos
 Non solito tenuisse cantu
 Fertur iuuenos: Carpite, dum licet,
 Dum tuta vobis otia, carpite,
 Oblita iam vobis vireta
 Emeriti, mea cura, tauri,
 Victor Polonus dum posita super
 Respirat hasta, sic etiam vigil
 Senuisque. Pro quantis, Polone,
 Molduici tegis arua campi
 Thracum ruinis! quas ego Bistonum
 Hinc cerno strages? quanta per aulos
 Disiecta late scuta colleis?
 Quae Geticis vacua arma truncis?
 Haec aceribat Sarmata (Thracibus
 Captius olim nam memini puer.)
 Hinc ære squallenteis, & auro
 Concanus explicuit cateruas.
 Heu quanta vidi praelia, cum Dacis
 Confertus hastis campus, & horridi
 Collata tempestas Gradiui,
 Ambiguus fluitaret armis!
 Suspensa paulum substitit alitis
 Procella ferri; donec ahenæ
 Hinc inde nubes sulphurato
 Plurima detonuisset igni.
 Tum verò signis signa, viris viri,
 Dextræque dextris, & pedibus pedes,
 Et tela respondere telis,
 Et, clypeis clypei retundi.
 Non tanta campos grandine verberat
 Nivalis Arctos, non fragor Alpium
 Tantus, reluctantis ab Imo
 Cum violens agit Ausser ornos,
 Hinc quantus arque hinc imperus æreo
 Defusus imbrî. Misceat opus frequens
 Futoque, virtusque & perenni
 Immoritur brevis ira tamæ.
 Diu supremam nutat in aleam
 Fortuna belli. stat numerosior
 Hinc Bellus, hinc contrâ Polonus
 Exiguis metuendus alis.

Sed quid Cydones, aut pauidi Dahæ,
 Mollesque campo cedere Concani,
 Quid Seres, auersoq;ue pugnaæ
 Parthus equo, Cilicumq;ue turmæ,
 Contra sequacis pectora Sarmatæ
 Possent fugaces? hinc ruit impiger
 Polonus, hinc Lithuanus; atro
 Quale duplex ruit axe fulmen:
 Aut qualis alto se geminus iugo
 Deuoluit amnis, raptaq;ue cum suis
 Armenta siluis, atque aperto
 Precipitat nemora alta campo.
 Heu quale sæuus fulminat æneo
 Borussia igni! non ego Liouum
 Pugnas, & inconsulta vitæ
 Transierim tua Roffe signa.
 Vobis fugaces vidi ego Bistonum
 Errare lunas, signaq;ue barbaris
 Derepta vexillis, & aëtam
 Retrò equitum peditumq;ue nubem;
 Virtute pugnant non numero viri;
 Et vna siluam sæpius eruit
 Bipennis, & paucæ sequuntur
 Innumeras aquilæ columbas.
 Heu quæ iacensim strata cadauerum,
 Qualemq;ue vobis Ædonij fugâ
 Campum retexere? Hic Polonam
 Mordet adhuc Othomannus hastam:
 Hic fufus Æmon: hic Arabum manus
 Confixa relis: hic Caracas iacet
 Conopels subter Lechorum
 Non bene pollicitus minaci
 Cœnam Tyranno. Spes nimias Deus
 Plerumque tœdos ducit ad extus,
 Ridetq;ue gaudentem superbum
 Immodicis dare vela votis.
 Quid me canentem digna trahunt equis
 Non arma tauris? sistite barbaræ,
 Non hæc inurbanâ, Camœnæ,
 Bella decet memorare buxo,
 Maiore quondam quæ recinent tubâ
 Scri nepotes; & mea iam suis
 Aratra cum bubus reuerti
 Precipiti monet axe vespor.

PARODIA

ex IOANNIS KOCHANOVVII *Pœtarum
Polonorum Principis Libri II. Ode XXIV.*

*cum Scythæ citeriorem Podoliam inopinatè inua-
sissent, populariter decantata.*

ODE V.

Æ Terna labe, nec reparabile
Polone damnum: Podoliam Getas
Impunè vastare, & dolendas
Ponè Tyram numerare prædas.
Eheu pudendum! Threicij canes
Igère præ se non popularium
Armenta damarum, paternis
Non iterùm reditura lustris.
Pars impudicis vendita Thracibus.
Pars Tauricanos iussa sequi Scythas.
Eheu Gelonorum Polonis
Strata canum caluère nuptis!
Manus latronum ruris & oppidi
Ignara, nostras irruit (heu pudor!)
Urbes, quibus pellita raptas
Plaustra vehunt reuehuntque gazas.
Neglecta quondam sic pecorum lupi
Armenta vastant; quæ neque peruigil
Seruat Magister, nec fideli
Cura canum comitata gressu.
Quantum Gelono pectoris addimus,
Si versa turpi terga damus Scythæ,
Iam pæne laturo probrosas
Ciuiibus Imperioque leges!
Heu rumpe somnos, & vigiles age
Polone curas, nec reuocabili
Diffide fortunæ, aut fugaci
Anteueni tua fata tergo.
Tibi refuso nunc age sanguine
Pulchri Gelonus nominis eluat
Labem, & colonorum cruentis
Damna riget lacrymosa riuis.
Surgemus? an nos distinet aurea
Mensæ supellex? quos manet (heu dolor!)
Hæc mensa conuiuas? is auro
Nempe bibat, cui dulce ferrum est.

Noruum

Neruum recusis in pretium scyphis
 Bello paremus. quæ malè per vias
 Sparsit platearum, tuendis
 Hæc eadem neget arca muris?
 Hæc munerati, nos potioribus
 Seruemus ausis. pectora non priùs
 Quàm vulnerantur scuta: frustra
 Exanimem tegit umbo dextram.
 Me prisca lætat fabula: crescere
 Per ipsa Lechum damna. sed heul recens
 Ne me refellat fama, Lechum
 Damna suis cumulare damnis.

P A L I N O D I A

*ad Parodiam IOANNIS KOCHANOVVII,
 Cùm Victoria de Turcis parsa renuntiaretur, ac
 paulò post STANISLAUS KONIECPOLIVS
 Exercituum Regni Poloniarum Duxtor Campe-
 stris Scythas prosperis praelijs fudisset.*

O D E VI.

Æ Terna laudum nec violabilis
 Polone merces; sanguine Concanos
 Pacem redemisse, & reuictam
 Vno Asiam Lybiamque bello.
 Extrema latè quàm rigido subest
 Europa czlo, cornua fregimus
 Lunæ, cui lustrat subactas
 Sol oriens moriensque terras.
 Io triumphæ: Lechiadæ Duces
 Egere præ se signa fugacium
 Latè Gelonorum, Polonis
 Non iterùm reditura campis.
 Pars iussa pacis viuere legibus,
 Pars scæderatâ cedere Daciâ:
 Io: Corallorum Polonis
 Signa ducum micuere templis.
 Gens quæ niuali deuia Caucaaso,
 Vndasque terrasque & dubium manu
 Concussit orbem; non decoro
 Anteijs sua fata tergo.
 Nocturna quondam sic humili meant
 Sub astra gressu degeneres lupi,

108 MATH. CASIM. SARBIEVII

Si quando venantium tumultu
 Aula personuere infra,
 Quantum cuncti pectoris & Gorho
 Dememus hosti, qui modò Livonum
 Terras repentinâque cinctam
 Terruit obsidione Rigam!
 Sed ne secundis heu nimium pijs
 Credamus armis: sæpè suum levis
 Fortuna victorem reliquit;
 Et medios secuit triumphos
 Contemptus hostis. sic Lacedæmonum,
 Sic bellicosi mœnia Romuli
 Creuere contemptu, & perennes
 Gentibus imposuere fraxos.
 Dat ira vires quæ tumido dolet
 Ab hoste temni: sunt & inermibus
 Irx columbis, sunt echinis,
 Sunt apibus sua tela paruis.
 Hic ipse qui nunc improbus æreas
 Tutum fluenti Danubio Getes
 Nectit catenas, cùm secundis
 Podoliam populatus armis
 Spernet Lechæ robora dexteræ;
 Me vate, tinget sacrilegâ Lechos
 Cerulice mucrones. potenti
 Sic Nemesis, placitumque fati.

AD CÆSAREM PAUSILIPPVM.

*Diui Davidis Regis & Vatis Lyrica Poesis
 Latinam non esse parem.*

O D E VII.

I Effica quisquis reddere carmina
 Audet. Latini pectine barbiri,
 Audet redordiri superbæ
 Turrigeras Babylonis arces.
 Quantum Poloni è vertice Carpati
 Ruptis inundat Vistula fontibus;
 Se fert, inexhaustusque tanto
 Isacius ruit ore Vates.
 Vt cumque Pastor duxit in auias
 Armenta vallis, aut gæligo super
 Iordane, muscolæque Berthles,
 Aut liquidis Acaronis vadis:

Dulci

Dulci renarrat carmine melleis
 Manasse retrò læta liquoribus,
 Viniq̃ue riuos, & vetustas
 Lacte nouo trepidasse ripas:
 Seu fortè miles belligeras lyrâ
 Transsumit hastas, & Superùm pio
 Scutumq̃ue loricamq̃ue Regi
 Induitur, femoriquè magnum
 Appendit ensẽ, qui malè pallida
 Vrat minaci sidera fulgure,
 Urbesq̃ue Regesq̃ue, & tremendo
 Regna metat, populosq̃ue ferro:
 Seu Christianis grande nepotibus
 Euoluit æuum, huc adamantinis
 Decreta cæli fixa valuis;
 Siue hominam Superùmque Patrem
 Stellante mundi sistit in atrio,
 Cùm toruus alti nube supercilii
 Dijudicandorum supremus
 Consilio stetit in Deorum.
 Illi & propinquus Terror in aureo,
 Et Fas, & Æqui strenua Veritas,
 Et Candor, assedère scamno,
 Et liquidæ sine nube Leges.
 Quis ducat æquo pectine futilem
 E luce pallam? quis sub ianthinâ
 Tentorio cæli sedentem,
 Quis rutilis diadema dicat
 Crinale stellis? quis memoret Deum
 Latè trahentem syrma per aureum
 Mundi pavimentum, sequaci
 Sidera conglomerare limbo?
 At quantus inter Nilivæ chelyn
 Intendit vndas, cùm reducem Pharo
 Mosen, Erythræisq̃ue ducit
 Isacidum pia castra lymphis?
 Hinc ruptus atque hinc artificis lyrâ
 Pontus rigenti dissiliit freto, &
 Circùm pependerunt euntes
 Marmoreis maria alta muris.
 Vidère stratis te Deus æquora
 Vidère tonsis, & liquido pede
 Fugèrẽ: porrectas in altum
 Ipse timor glaciavit vndas,
 Et stare iussit, non humili sono
 Terrasq̃ue & istos increpuit polos

110 MATH. CASIM. SARRIEVII

Armatus æther : hinc rubenti
 Fulgura dissiuere rimâ ;
 Interque crebræ verbera grandinis,
 Vndaſque, flammæſque, & trepidantium
 Duella ventorum, ſuperbi
 Frænigeras Pharaonis alas,
 Currusque, & haſtas, ſanguineum mare
 Iam non inani nomine proruit
 Latè ſuperfulum : crucentos
 Seruat adhuc memor vnda ſulcos,
 Tum verò victor quadriugas ſuper
 Sublimis auras ſe Deus extulit,
 Longeque frænatis tetendit
 Sacra Notis Zephyriſque lora.
 At læta circum flumina vitreis
 Plauiſere palmis, & velut arietes
 Succuſſa certatim ſupinis
 Culmina ſubſiliere ſiluis,
 Hæc nos nec olim Sarmaticâ rudes
 Auſi Camœnâ : nec modò Dardanas
 Cultu per arteis, fortiore,
 PAVSILIPPI, recinemus cæſtro.
 Satis datuti, ſi Salomoniam
 Vicumque lenes tendere barbita,
 Caſtam Sunamitum, & pudicos
 Carmine ſollicitamus ignes.

LAVS DANTISCI.

*Memoratur in ignis Dantiſcanorum de Claſſe
 Teutonicâ victoria, & fides erga Polonia
 regnum collaudatur.*

ODE VIII.

QVæ puppis aut quis Pegafus vltimas.
 Tibi dicatum carmen in inſulas
 Portabit, ô ſidus Ruſſiæ
 Gentis, Hyperboreique latè
 Regina cæli; quæ vitrei ſuper
 Sediffe felix margine Viſtulæ,
 Terrasque liquentesque circum
 Oceani ſpeculata campos,
 Iniecta ſeptem fræna Trionibus
 Doctâ relaxas & cohibes manu,
 Vtrumque pollens, ſive tellus,
 Sive tuas tremat vnda leges?

Gazas

Gazas tuorum non ego ciuium
 Canam profanus : non ego turribus
 Bulthim coronari, & trecentas
 Portibus aduigilare proras :
 Non, quòd Britannos nauiget, aut tuus
 Eoa remus verberet æquora :
 Non quòd tuis Ormusianæ
 Mercibus infremuere ripæ.
 Non, aut propinquas digna Palatia
 Equare nubes, aut Superum canam
 Delubra, non imaginosis
 Atria conspicienda ceris.
 Olim reuictos consilio dolos
 Dicam Plauen! cetera distuli
 Nondum ausus Amphion perennes
 Cantibus ædificare muros.
 Humana quidquid composuit manus,
 Humana rursus disijciet : iacet
 Ingens Alexandria, & altæ
 Mœnia procubuisse Romæ.
 Natura cassos subruit æmulæ
 Artis labores. heu malè prouidi
 Casura mortales in altum
 Extruimus, colimusque, iisdem
 Mox obruendi! Troia premit Phrygas,
 Graios Mycænæ: sola Fides super
 Turrita terrarum sepulchra
 Euenit; & iacuisse gaudet,
 Quidquid caduco condidit omine
 Non sola virtus, oppida Ciuium
 Virtus tuetur, non athena
 Claustra, Semiramideæ turres,
 Non sulphuratis feta tonitribus
 Tormenta, non arx clausa decemplicis
 Errore muri; sola diros
 Vrbe Fides prohibebit hostes.
 Hac arte lato Teutonas æquore
 Vrbs magna fundis; quam neque callidum
 Perrupit antrum, nec dolosi
 Munera blanditiæque belli.
 Nam Fas, & Equi prisca Seueritas,
 Simul potentium limina Ciuium
 Munuit, & dona & repulsos
 Arma retrò retulere gressus.
 Mœstum locuto iam redeuntibus
 Signis Magistro; nunc ego (prò pudor!)

Ferat

Ferar per Europen celebris
 Fabula, dedecorasse sacri
 Leges Gradiui, & degenerem dolo
 Armasse dextram. non ego (prò dolor)
 Ferro Borussorum nec auro
 Dedecores animos probavi;
 Vtrimque fœdus, classis in ultimam
 Disiecta Thulen, & profugæ rates
 Heu turpe vulgabunt Plauen
 Opprobrium: vice plus quaternâ
 Tentata nostris mœnia classibus
 Stetisse; & auri muneribus meas
 Ferrum regessisse in carinas,
 Non iterum reditura dona.
 Quem fœderatis nunc ego nuntium
 Mittam Sicambris? quos ego Teutonum
 Fastis recensabo triumphos?
 Quæ patriis spolia ampla fanis?
 Frustrâ pudendis Fama superstitem
 Narrat ruinis. ô ego naufragus
 Perisse dicar? donec alter
 Me melior puido triumphus
 Excuset orbi: si tamen hoc quoque
 Fortuna versâ iam negat orbitâ,
 Me vera non fallo probrosum
 Naufragio Libitina condat.

A D R O M A M.

Eam bonarum artium nutricem esse.

O D E I X.

S Econda cælo Roma, perennia
 Quam iura dantem quadriugo vehit
 Hinc Africa Europeque supplex,
 Inde Asia Americæque curru,
 Olim cruentis non sine præliis
 Frænare terras aspera, nunc potens
 Pacis sacramento quietæ
 Belligeras cohibere genteis.
 Nec òmne terram prospicit undique
 Cælum, nec omnis parturit omnia
 Tellus, & in magnis relucet
 Discolor ingeniis venustas.
 Te mite cælum, te genius loci,
 Et quæ bonorum copia plurimo

Se fundit è cornu, colendis
 Moribus ingenioque blandam
 Fecere matrem, non tibi nubilæ
 Mentes, sed album quæ generosius
 Bibere solem, sunt aperto
 Pectora candidiora cælo :
 Verique pugax, & niuci vigil
 Pubes Honesti : fulgurat indoles
 Vultuque, cultuque, & fideli
 Non dubius sedet ore Cander.
 Sunt & benignæ quæ bona pectoris
 Ornant Camœnæ, non veteres ego
 Vates, & ignotos amico
 Carmine sollicitabo maneis :
 Testis mearam viuida BENCI
 Thalia laudum : testis amœnior
 Argenteis GALLVTIORVM
 Barbitos insonuisse neruis.
 Testis Ieroci qui premit impetu
 Papiniani prælia pectinis
 DONATVS : heu testis Tragœdi
 Postuma Calliope STEPHOM[us].
 Diuesque STRADÆ cultus, & integer
 GVINISIANVS candor, & aurei
 Lepos PETRVCI; aut qui Latino
 Dulcè fluit GODEFRIDVS ore.
 Quamquam nec armis desit idonea
 Campoque pubes : & tibi Thracium
 Depræliaturos Tyrannum
 Magnanimos Latium nepotes
 Cultuque & almis educat artibus;
 Qui regna Cypri, qui Rhodon afferant
 Armis, Palæstinosque colleis,
 Et Solymi iuga parricidæ.
 Vidi Latinas, vidi ego, ludicro
 Latè phalangas feruere prælio,
 Primi rudimentum Gradiui,
 Dum Ligurum Allobrogumque quondam
 VRBANVS acres non sine numine
 Componit iras, cum fera militum
 Ferrara vicinum quietis
 Bridanum monet esse ripis.
 Heu quanta bello robor ! non mihi
 Indignus olim vixeris, altiùs
 TORQVATE fraternâ sonari
 Dignæ lysæ, Comitum propago

214 MATH. CASIM. SARBIEVI
 TORQVATE Regum. te Latiis grauem
 Bohemus armis, te validum laues
 Sensere Daci, tu perempti
 Non humilis socius BVQVOI,
 Tunc Vaticano primus in agmine
 Pugnam docebas: qualis adhuc rudem
 Chiron Achillem, qualis alto
 Æmona Protefilaus Æmo.
 Dicent COLVMNAS qui grauioribus
 Dicent Camœnis edomitum mare, &
 Opima Naupactitrophæa, &
 Ausonio pia bella ponto.
 Non & sonandus non geminus pari
 VRSINVS æstro? sed bene credidit
 Imbelle plectrum, non pharetram,
 Autabilem mihi Phœbus arcum.

AD Q. DELLIVM.

*Non tam populari exemplo, quàm potius rationis
 ductu vitam esse instituendam.*

ODEX.

DELLIVM, si populo duce
 Vitæ degenerem carpinus orbitam,
 Erramus; procul arduis
 Virtus se nimium seposuit iugis.
 Illuc quod via tristior,
 Hoc est certa minùs. Longus inuicili
 Error, ne&itur ordine;
 Et mores populum, non ratio trahit.
 Casu viuitur; & viam
 Non metam premimus, quâ præeuntium
 Per vestigia cluium
 Infanz strepitus plebis, & improbx
 Voces inuidiæ vocant.
 Exempli trahimur, & trahimus retrò;
 Soli nemo sibi est malus.
 Nulli vita sua est: dum vaga postero
 Turbam turba premit gradu,
 Sunt primi exitio sæpè sequentibus.
 Me Parnassus & integer
 Plebeiis Helicon cœtibus eripit
 Sublimem: vnde vagantium
 Errores animorum, & malè desidis

Vulgi

Vulgi damna patent, inuat
Ex alto intrepidum colle iacentia
Despectare pericula, &
Cautum non propriis viuere casibus.

AD SIGISMVNDVM LÆTVM.

*Gloria inanis despicentiam & silentium
commendat.*

ODE XI.

LÆTE, quid cassis sequimur fugacem
Gloriam telis? fugit illa Mauri
More, vel Parthi, regeritque ab ipso
Vulnera tergo.
Hospes vnus negat esse tecti
Garrulus vulgi fauor: hinc inani
Aure rumores legit, inde veris
Falsa remiscet.
Hinc velut nidum positurus hæsit,
Mox vbi vano vacuum tumultu
Pectus illudit, tacitis in altum
Subsilit alis,
Vera laus sciri fugit, ipse pulcher
Se sua Titan prohibet videri
Luce: qui totus potuit latere,
Maior habetur.
Qui premit sacram taciturnitate
Pectoris gazam; bene non silenti
Tutus in vulgo, bene suspicaci
Regnat in aula.
Præterit mutas bene cymba vapas;
Quæ simul raucis strepente taxis,
In latus cautam sapiens memento
Auertere proram.

AD IANVM LIBINIUM.

Solitudinem suam exusat.

ODE XII.

Q Vid me latentem sub tenuilare
Dudum moretur, cum mihi ciuium
Amica certatim pateant
Atria, sperare rogas LIBINI.

Me plenus, extra quid cupiam ? meo
 In memetipsum clausus ab oſio,
 In ſe recedentis reuiſo

Scenam animi, vacuumque luſtro
 Vitz theatrum, ſollicitus mei

Speſtator, an quæ fabula prodij
 Matura procedam, & ſupremo

Numinis excipienda plaſu.
 Omnes recenſet Numen, & approbat,

Vel culpât actus : quo mea iudice
 Si ſcena non luxuè peracta eſt,

Sim populo ſine teſte felix,
 Odi loquacis compita gloriæ

Plebeia : quam cùm Fama fauentibus
 Euexit auris, ſæpè miſſo

Inuidiæ ſtimulata telo,
 Aut inuidentium territa vocibus,

Parum obſtinatis & ma'è fortibus
 Dimittit aliis, illa nudam

Plangit humum, lacerosque ſaxis
 Affligit artus. Me melius tegat

Privata virtus, & popularia
 Numquam volaturum per ora

Celer iners ſine laude teſtum.
 Semota laudem ſi meruit, vetat

Audire virtus, tutius inuidi
 Longinqua miramur : propinquis

Lxuus amat comes ire Liuor.

AD CÆSAREM PAUSILIPPIVM.

Aduerſa conſtanti animo ſerenda eſſe.

ODE XIII.

SI quæ flent mala lugubres
 Auferrent oculi, Sidoniis ego

Mercarer benè lacrymas
 Gemmis, aut teretum merce moniliùm.

At, ceu rore ſeges viret,
 Sic creſcunt rigulis triſtia ſtetibus.

Urget lacryma lacrymam;
 Pecundusque ſui ſe numerat Dolor.

Quem fortuna ſemel virum
 Vdo degenerem lumine viderit,

Illum ſæpè ſerit ; mala
 Terrentur tacito fata ſilentio.

Ne te, ne tua fletueris

Quæ tu, care, vocas, PAUSILIPI, mala,
Quam pellunt lacrymæ, foveat

Soritem: dura negant cedere mollibus.

Siccas si videat genas,

Duræ cedit hebes fors patientiæ.

AD CRISPVM LÆVINIVM.

Rogatus cui sepe per viam caneret, respondet.

O D E XIV.

CVM meam nullis humeros onustus

Sarcinistecum patriam reuiso

Lætus, & paruo mihi cumque diues

Canto viator,

Tu files mœstium: tibi cura Musas

Demit, & multi graue pondus auri,

Quæque te quondam malefida rerum

Turba relinquet.

Diues est qui nil habet; illa tantum

Quæ potest certâ retinere dextrâ,

Seque fert secum, vaga quò migrare

Iussit egestas.

Quid mihi, qui nil cupiam, deesse

Possit? umbrofi placet vna Pindi

Vallis: ô sacrum nemus, ô iocosa

Rura Camœnz!

Quæ meos poscet via cumque gressus.

Delphici mecum, mea regna, colles

Itis, & fessum comitante circum-

sistitis umbrâ.

Me Gothus sœuis religet catenis,

Me Scythes captum rapiat, solutus

Mente vobiscum potero tremendos

Vilere Reges.

AD MVNATIVM.

Nihil in rebus humanis non radio plenum esse.

O D E XV.

NIL est, MVNATI, nil, iterum canam,

Mortale, nil est, immedicabile

Immunè ex dî. Clarus olim

Sol proavis atavisque nobis,

Parum salubris, nec maculâ reus
 Damnatur vnâ: quidquid in arduo
 Immortale mortales Olympo
 Vidimus, inuidiæ caducâ
 Fuscamus umbrâ, non placet incolis
 Qui sol auitis exoritur ingis;
 Aut prisca quæ dudum paternam
 Luna ferit radiis fenestram,
 Cælo quotannis, & patriis leues
 Migramus aruit; hunc tepidæ vocant
 Brumæ Bataurorum; huic aprici
 Ausoniæ placuere soles.
 Frustrâ; fideles si dominum retrò
 Morbi sequuntur, nec tacitus Dolor
 Absistit, aut Veiente curru,
 Aut Venetâ comes ire cymbâ.
 Tandemque nobis exsiliis placent
 Relicti, certam cui posuit domum
 Virtus, huic numquam paternæ
 Fumus erit lacrymosus aulæ.
 Virtus agresti diues in otio
 Sese ipsa claudit finibus in suis
 Plerumque, & infanti quietum
 In paleâ solum reclinat.

AD EQVITES POLONOS.

*Illos quàm maxime campestribus præliis
 idoneos esse.*

ODE XVI.

NEc Lechus neque Lechicis
 Proles ille fuit nata nepotibus,
 Primus qui docuit suis
 Vrbes Sarmatæ fidere machinis.
 Campestris henc Sarmatæ
 Campo belli gerunt: sub Ioue libero
 Natam militis indolem
 Frustrâ belligero clauditis otio;
 Arctis oppida mœnibus
 Virtutem cohibent, dum malè fortibus
 Addunt consilii moram, &
 Crescentes hebetant Martis adorceas.
 Sic non vincimus, vt diu
 Vincamur; miseri, nâ vetet exeri

Campestris manus auxili
 Hostem quassa diu cingere mœnia;
 Aut vis viuida ciuium
 Rumpentis nebulam more tonitru
 Clauso prouat oppido,
 Et murum solido pectore suppleat.
 Agrestes mellùs feræ,
 Quarum non vacuis iurgia sub iugis,
 Sed plano generosior
 Campo pugna calet: prodit inertibus
 Antris impaudus leo,
 Hostem conspicuis sternere collibus.
 Aër ingenuis patet
 In pugnas aquilis. mollibus euolat
 Nidis, cùm violentior
 Vis accipiter pugnat oloribus.
 Quid nos picta leonibus
 Frustrà parma tegit? cur Iouis alitem
 Aut cur accipitrem cauo
 Gestemus clypeo, si malè Martiæ
 Respondet nota dexteræ,
 Nec pulso resonat gloria pectori?
 Quid si non vacuum genus
 Iactamus timidi, cur fugimus sacrum
 Immiscere periculis
 Cælo teste caput, non sine stemmata?
 Magno magna ruant loco,
 Aut vincant. videat sol meliùs mori
 Quos nasci benè viderat,
 Et laudis spatium mors habeat suæ.
 Hac virtute Chaber vagum
 Sub consanguineæ iura Poloniæ
 Iussit ire Borysthenem,
 Captiuque super marginibus Salæ,
 Et Silesidos Oderæ,
 Metas imperio fixit æheneas,
 Quà certo pede gloriam
 Stantem non stabilis præflueret liquor.
 Nos fœdam Lare patrio
 Ætatem tegimus. solliciti parùm,
 Quàm vicinus aret Gothus,
 Vel quàm frugiferæ rura Podoliæ
 Creber diripiat Scythes:
 At non & madidi sub iubar Hesper
 Inter pocula nescij
 Noctem sanguineo ducere iurgio.

Quodd si prima senes hiems

Admonuit tepido cum pueris foco,

Patrum dicere prælia

Hauſto non humiles hiſtorici mero,

Fecundam ſclerum pij

Ætatem querimus, quam noua poſteram

Deturpauit inertia.

Fruſtrà : ſi poſitis mox eadem patres

Inter pocula liberis

Flemus, quæ miſeri ſæcula fecimus.

AD VIOLAM.

*Kalend's Maij quotannis Pueri IESU
caput coronaturus.*

ODE XVII.

A vrora veris, puniceï recens

Regina campi, cinge mei precor

Frontem puelli : cur ſub auro

Paruulus heu granibusque gemmis,

Aut ſub prementis ſidere purpuræ

Lahoret? ô cui pauperies mei

Regnum dicauit; neſte ſertum,

Neſte meo diadema Regi.

Paruo coronat munere ſe Deus

Plerumque; ſi quæ paupere dat manu

Dives voluntas : dona magnis

Parua animo placuere magno.

AD ROSAM.

*Quotannis Kalendis Iunij D. Virginis
caput coronaturus.*

ODE XVIII.

S iderum ſacros imitata vultus

Quid lateſ dudum roſa? delicatum

Effer è terris caput, ô repentis

Filia cæli.

Tam tibi nubes fugiunt aquoſæ,

Quas fugant albis Zephyri quadrigis,

Tam tibi mulcet Boream iocantis

Aura Fauoni.

Surge, qui natam deceant capilli

Mitte ſclari : nihil heu profane

Debeas

Debeas fronti, nimum feueri
Stemma pudoris.
Parce plebeios redimire crineis,
Te decent aræ: tibi colligenda
Virginis latè coma per sequacis
Fluâuat auras.

AD IESVM OPT. MAX.

EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO.

*Indica mihi quem diligit anima mea, ubi
pascas, ubi cubes in meridie.*

ODE XIX.

Dicebas abiens : Sponsa vale; simul
Vicisti liquidis nubila passibus.
Longam ducis, I E S V,
In desiderii moram.
Ardet iam medio summa dies polo,
Iam parcit segeti messor, & algidas
Pastor cum grege valleis,
Et plæx volucres petunt.
At te quæ tacitis distinet otis
O I E S V regio? quis mihi te locus
Cæcis ingidet umbris,
Aut spissâ nemorum comâ?
Scirem, quo laceas celsipite languidus,
Quis ventus gracili præflet anhelitu,
Quis riuus tibi grato
Somnum prætereat sonos;
Ah! ne te nimio murmure fulcitant,
Nostræ diluerent flumina lacrymæ,
Et suspiria crudis
Miscerentur Etæsiis.

AD DIVAM VIRGINEM

CARMEN VOTIVVM.

O D E X X.

Regina terris non humili Deum
Enixa partu, cui vigilans comam
Flammæ coronauit, & albo
Sidera circumiit gyro;
H 5

Vicunque viles respicis aurâ

E nube terras, lenior excipe

Non antè testudo locutis

Quæ mea cumque sonat Camœneis.

Me torua circum mugiat horrido

Malca ponto, me fera sorbeat

Charybdis; enansem per ipsas

Eripiet tua dextra mortuis.

Importuosi seu iubar æquoris

Audire gaudes, seu Pelagi Pharos,

Seu certa tu maui vocari

Ambiguis Cynosura nautis;

Seu nanis olim credita naufragum

Seruasse sæclum, cum scelerum Pater

Vltor superfluo Gigantum

Obrueret genus omne celo:

Me pestilenti Sirius halitu

Afflet; caducum tu benè proteges

Vmbra clementem, seu comanti

Dulcè vires Terebinthus auro,

Seu celsa gaudes Cedrus in arduo

Nutare Sina, seu Libano super

Cupressus, aut latè Cadanis

Populus aspicienda campis.

Dicam & minoris carmine barbiti

Inter seueras nobile Lilium

Florere spinas, & comantem

Flore Deo tremuisse Virgam,

Cingat fremensum me globus hostium,

Dicere denso Exercitus agmine

Alas, & æqualem reducis

Cornibus explicuisse campum:

Dicere virgo Turris, eburnea

Dicere Turris, quam nec ælæneus

Perrumpat imber, nec ruinam

Flamma graui meditata plumbo.

Quod si canoro carminis alite

Indis morantem Musa cubilibus

Hortetur exire, & nigrantes

Luce nouâ reparare terras;

Non & benignis respuis auribus

Aurora dici: surgis & integro

Nunc Luna vultu, nunc Eoo

Cynthius inueheris triumpho.

Quocumque gaudes nomine, me tuum

Tuere Mater; si mihi per tuas,

Lenè fluunt riui, muscosis lenè susurrus
 Murmurat è scopulis.
 In vitreo pisces saliunt hilares crystallo,
 Dulcè queruntur aues.
 Nec verò, si mœsta placent solatia, cælo
 Flebile murmur abest:
 Nam sibi dum vestro regemunt ex orbe palumbes,
 Huc sonus ille venit.
 Sic dum se viduo solatur carmine turtur,
 Gaudia nostra placent.
 Cetera non desunt. pronis vindemia pendet
 Officiosa horris.
 Hic etiam vulgò violas, albensia vulgò
 Ungue ligustra leges:
 Ipsa tibi, leti succos oblita priores,
 Mitia poma cadent:
 Ipsæ maturæ labentur ab arbore ficus,
 Percutienti quæ finim.
 Intercæ falcem vindemia nescit, aratrum
 Saucia nescit humus.
 Ipsæ sponte virent segetes, innoxius ipse
 Messibus albet ager.
 Præbent hospitium platani: præbet formosos
 Graminis herba toros.
 Cædua Panchæos sudant opobalsama nimbæ,
 Et genialis odor
 Adspirat quories, nutantibus hinc atque illinc
 Ingruit aura comis.
 Surge; quid indignos ducis per tædia soles?
 Surge, age, cara soror.
 Ecce tuis ipsæ iam circum fræna columbæ
 Ingemuere moris.
 Huc age, formosas formosior ipsa columbas
 Hospita flecte soror.

AD VIRGINEM MATREM.

*Quasi aurora confurgens, pulchra ut luna, electa
 ut sol, terribilis ut cativorum acies ordinata.*

ODE XXI.

Q Vando te dulci sine prole solam
 Miror, Eoo reducem cubili,
 Miror Auroram croceo rigantem
 Æthera nimbo.

• Mater •

Mater at nato simul adstitisti;
 Integram miror radiare Lunam,
 Ora debentem, radiosque & almo
 Lumina Soli.
 Cinge maternis puerum lacertis:
 Sol eris; vel quæ vigil explicatis
 Siderum turmis Acies tonantem
 Circumit aulam.

AD CICADAM.

ODE XXIII.

O Quæ populeâ summa sedens comâ,
 Cæli roriferis ebria lacrymis,
 Et te voce, CICADA,
 Et mutum recreas nemus.
 Post longas hiemes, dum nimium brevis
 Æstas se leuibus præcipitat rotis,
 Festinos, age, lento
 Soles excipe iurgio.
 Ut se quæque dies attulit optima,
 Sic se quæque rapit: nulla fuit satis
 Vnquam longa voluptas,
 Longus sæpius est dolor.

AD D. VIRGINEM MATREM.

*Pagan militaris POLONORVM, quem Diuus
 ADALBERTVS Archiepiscopus Gnesnensis
 POLONORVM Apostolus & Martyr con-
 scripsit, Regnoq; POLONIARVM testamento
 legauit.*

*Poloni acie explicatâ manum cum hoste collaturi
 populariter decantant. Petrus Skarga olim
 SIGISMVNDI III. Polonorum Regis Theo-
 logus in Vita D. ADALBERTI recensuit &
 explicuit. Auctor ex Polonico carmine in La-
 tinum vertit.*

ODE XXIV.

D Tua per latas celebrata terras
 Cælibi Numen genuisse partu
 Mater & Virgo, genitalis olim
 Libera noxx:

Dulcè

Dulcè ridentem populis Puellum
 Prome formosis bona Mater vñis,
 Expiaturum populos manu de-
 mitte Puellum.

Apta dum nostris venit hora votis,
 Supplices audi, meliore mentes
 Erudi voto; sociâ Puellum

Voce precamur.

Integram nobis sine labe vitam,
 Prosperam nobis sine clade mortem,
 CHRISTE, stellatasque MARIA Diuam
 Annue sedes.

Numinis natam tibi crede prolem,
 Qui pius credi cupis: ille multis
 Pressus ærumnis populos ab imo
 Eruit orco.

Ille non vmquam pereuntis æui
 Scripsit heredes; & inobsequentis
 Præsidem leti, cohibet seueræ
 Lege catenæ:

Ausus indignum tolerare letum,
 Sontis Adam memor. ille necdum
 Præuius ductor penetrarat alti
 Limina cæli,

Donec informi Deus è sepulchro
 Prodiit victor: benè iam supremo
 Assides Adam solio perennis
 Hospes Olympi.

Nos tuam plebem sobolemque sanctis
 Adleges campis, vbi regna Diuûm
 Gaudij torrens & inundat almi
 Flumen amoris.

Saucium nobis latus & cruentas
 Ille plantarum manuumque plagas
 Sustinet: nobis medicos latus de-
 stillat in imbres.

Hoc fide concors animique maior
 Turba credamus; scelus cluisse;
 Et salutarem patuisse nobis

Vulnere CHRISTVM.

Ite, iam scedam (monet hora) labem,
 Ite, mortales prohibete: magno
 Carmen & totam sine fraude mentem

Impendite Regi.

Tutuâ, VIRGO, Sobolemque Regemque
 Alheris, leni prece; ne malorum

Turbo per præceptis cumulosque sese

Explicet omnes.

Siderum ciues, facilem precati

Siderum Regem, reſerate cælum,

Ciuiſus terræ ſocialis olim

Turba futuri.

Ille nos, I E S V, locus, illa tecum

Regna coniungant, vbi nos canentem

Cælitum pridem vocat in beatam

Exercitus aulam.

Sic erit; votis iteramus omnes,

Sic erit, ſeptem. bona verba læto

Profer euentu Pater, & beatos

Pande Penates.

DIALOGVS

PVERI IESV ET VIRG. MATRIS.

CARMEN VOTIVVM.

Ex Cantici Canticor. I. IV. V. VI. & VII. Cap.

ODE XXV.

Puer. VIRGO fidereis pulchrior ignibus,
Auro fulgidior, lucidior vitro,

Rubro gratior oſtro,

Albâ candidior rosâ.

Virgo. I E S V purpureo clarior Hefpero,
Lunâ ſplendidior, Sole ſerenior,

Vernis gratior aruiſ,

Hibernâ niue purior.

Puer. Sic fulges oculis, vt geminus propè,
Qui cùm luſit agris fons Eſebontis,

Claufum ſtare quieto

Se miratur in otio.

Virgo. Sic lucet oculis, vt geminæ propè
Lucent, ſeu fluuio, ſiue liquetibus

Lotæ lacte columbæ

Aſſedère canalibus.

Puer. Ornant ingenue colla tibi comæ,
Lydis lota velut purpura fontibus,

Summis aut Galaad

Declines capreæ iugis.

Virgo. Ambit pulchra tuas exſaries genas,
Qualis frondifluis palma virot comis.

Qualis

2 / - - / - vv / - / - vv / - vv

3 / - - / - vv / - / - vv / - vv

4 / - - / - vv / - / - vv / - vv

Qualis coruus in ipsis
Plumarum tenebris niret.

Puer. VIRGO lenè tuis verba fluunt labris,
Hyblæo veluti mella fluant fauo,
Aut demissa solutis
Errant flammea tenuis.

Virgo. IESV, dulcè tuis ora natant sonis,
Infuso veluti pocula cæcubo,
Aut humecta gaducis
Gemment lilia roribus.

Puer. Mammæ sunt similes hinnuleis tux,
Qui tondent teneris lilia moribus,
Dum se fessus anhelò
Inclinet senio dies.

Virgo. Certant NATE tuis vberibus hœri,
Botri, quos viridis parturit Cypros,
Aut quos educat almis
Engaddus viridariis.

Puer. Quisquis VIRGO tuas aspiciet genas,
Pœnis aspiciet mala rubentia
Ramis : cetera claudunt
Imò se bona pectore.

Virgo. Quisquis, NATE, tuis hæserit in genis,
Pictam dispositis artifice manu
Liliisque, rosisque,
Emirabitur arcem.

Puer. Qui te non amat, est barbarior feris,
Pardis asperior, tigride sœuor,
Impacatior vrsis,
Iracundior anguibus.

Virgo. Qui te non amat, est marmore durior,
Saxis horridior, surdior æquore,
Inconstantior auris,
Inmansuetior ignibus.

A D A V R A M.

O D E XXVI.

A Vra, quam veris tepor & serenæ
Thraciæ vèctant animæ quadrigæ,
Huc ades, quæ te vocat hospitali
Populus umbræ.
Hic tibi liber Zephyrus comas per-
sultet & ramos, vagus hic supinas
Increpet frondes teneroque vexet
Gramina lusu.

Dum.

Dum per apricos reuoluta flores,
Virex somnum fuga suadet vndæ,
Meque suspensamque comante perfla
Barbiton alno.

Sic tibi cælum, lepidoque soles
Rideant vultu: pede sic liquenti
Ros tibi manet, tacitæque se sus-
pendat in herbâ.

Sic tibi Seres Cilicesque camp?
Sospiti centum gement odores:
Sic adulantes violis rosarum
Pecte capillos:

Sic meo chordas quatiente plectro
Inter admissis digitos acutum
Sibilo ludas, lyrico comes Po-
etria vati.

NOE VATICINIUM.

*Luxuriam præteriti, & Idololatriam futuræ
seculi dequeritur.*

ODE XXVII.

D Emersa latè sæcula cum Noë
Inauigaret, naufraga dicitur
E puppe prospexisse regna,
Et malè iam pelago latentis
Fleuisse terras: Sæcula, sæcula
Libido fœdis mergit amoribus;
Totoque restinguendus orbis
Oceano, simul omnis vno
Peccauit igni, Scilicet impiis
Polluta Regum limina nuptis
Spectante frustra Sole possent
Stare diu? Pudor, heu! nefasque
Nascentis zui, turpis amor, nihil
Intaminatum liquit: & innocens
Natura deformis nocenti
Supplicium graue pendit usu,
Incesta fœdi fecimus omnia,
Et digna perdi. Marmoreis vbi
Vrbes coronatæ Colossis?
Aut vbi turrigeræ potenti sum
Arces Gigantum? quæis, modò liberi,
Festo choreas agmine plausimus;

Delphines insultant plateis,
 Et vacuas spatiosa cete
 Ludunt per aulas, ac thalamos pigre
 Pressere phocæ: defluit illito
 Aurum lacunari, & rehxæ
 Ad pelagus rediêre gemmæ.
 Tam nec vetustis sculpta scientiis
 Famosa moles perstat, & aureis
 Inscripta maiorum sepulchris
 Funditus occubere saxa.
 Ingens egestas, & simul omnium
 Iactura rerum, flagitium, Dei
 Cultuque delubrisque & aris,
 Heu miserum malè nudat orbem!
 Tam tamque coget sæcula proprium
 Nescire Numen: nec scelerum graue
 Pensare permittet nepotes
 Supplicium, simul omne ripas
 Habebit æquor, rursus & incluta
 Tellus in herbam surget, & aureus
 Titan inaurabit recenti
 Arua die, populisque magnus
 Crebrescet orbis. non eadem fluet
 Ætas, & auro deterius diem
 Procuget argentum, ac sonoro
 Belligerum gemet ære tempus:
 Tandemque ferro sæcula corruent.
 Et, qui malorum summus apex, Del
 Oblita me rerum parentem
 Sacrilego colet igne tellus:
 Falsumque numen (piô pudor!) impio
 Narrabor orbi, cœu veteri Chao
 Hac puppe discreuisse, & omnem
 Naufragio recreasse mundum:
 Mox stare terras, currere flumina,
 Frondere silvas, arua virelcere
 Iussisse paulatim, & nitenteis
 Frugibus explicuisse campos.
 Me Bactra Cælum, me Babylon Iouem,
 Me Susa Solem, me Pharij suum
 Dicent Osyrim, me bifrontem
 Ausonix colet ora Ianum.
 At, ô potenti qui regis æthera
 Terresque sceptro; verte, Pater, Pater,
 Vndaque terrasque & tri sulcum
 In caput hæc saculare telum,

Fœdusque iam nunc stragibus obruar
 Labantis xui : barbaricis ego
 Solus superuiuam pudenda
 Materies titulusque sacris ?

AD DIVINAM SAPIENTIAM.

*Cum noui è Germaniâ , Galliâ , Italiâque
 motus bellici nuntiarentur.*

ODE XXVIII.

O Mens quæ stabili fata regis vice,
 Ut nos pulchra tui seria consili,
 An te nostra vicissim
 Delectent, age, ludicra ?
 Nam tu cum variâ spargis opes manu,
 Effusas lepidò non sine iurgio
 Raptamus, puerorum
 Sparsas turba velut nuces.
 Hic cum sceptrâ capit, frangit; hic antequam
 Gestet, fracta videt. Fluctuat, heu! miser,
 Alterâque potentum
 Mundus diripitur manu.
 Punctum est, fors auidis quod secat ensibus
 Inter tot populos. hoc precor vnicum
 Pauper : Secum auidi dum
 Pugnant, tecum ego rideam.

AD EQVITES POLONOS

Anno M. DC. XXX.

ODE XXIX.

Q Vos fera gignent sæcula posteros
 Narrabo vates. stemmata patriis
 Delete ne ceris, Quirites,
 Egrediis geminanda factis
 Olim minorum. si quid aui rudes
 Inominatâ gessimus alite,
 Reducet in laudem, nepotum
 Auspicio meliore virtus.
 Non scuta frustra, non galeas decent
 Gryphesque pardi que, atque leonibus
 Vexilla nequidquam, & chimæris
 Sarmaticæ micuere parmx.

Quis ille ductor Balthida Lechicis

Incendit armis? quod iuuenum recens

Examen Arctoum Polonis

Increpat Oceanum sub armis?

Iamque & minaces bella fremunt Gothi,

Hinc Martis, atque hinc rupta tonitruis

Immugit vnda. iam propinquæ

Prælia conferuere proræ.

Prò! quantus armis in mediâ quoque

Formosus irâ, quantus in arduum

Affurgit enses, quantus hastâ

Per Gothicas iuuenis phalangas

Exultat? O lux, ô veterum recens

Sidus Iagellonum, ô patriæ Pater,

Primalque bellantis per vndas

Sarmatæ Cynosura saluæ.

Turrita faxis se tibi Suecia

Murisque pandit: iam tibi patrij

Culus, & heroes reuinxit

Laurigerum diadema crines.

Tam Vilna latè, iam veteris Craci

Festo plateæ carmine personant:

Tu Typhis alter, tu seuerus

Belligero dare fræna ponto.

Princeps agrestes, & nimium diu

Terræ tenaces Martis adoras

Latum refudisti per æquor,

Ausus humo pelagoque magnum

Miscere nomen. te nuncis super

Attollet altum Fama curulibus,

Quæ vesper atque Aurora sacrum

Purpureo lauit amne crinem.

Hæc tum inadenti vespere, Sarmatæ,

Canenda seris bella nepotibus

Eis terque sub noctem lyræque, &

Nisouis iterate nervis.

Cras aut biremem, aut rursus equum citâ

Scandetis. Eheu! quæ noua barbaris

Effusa tempestas ab oris

Fulminat? agricolæque latè

Campisque, frugesque, & pecorum procul

Armenta vasto proruit impetu?

Impunè, pro pudor! Polonas

Thracia depopuletur vrbes?

At & vitorum quisquis amicio

Matti, citato scandet ratem pede;

Quà pontus & neglecta Thracum
 Claustra vocant, vacuæque turrets,
 Perrumpere muros, dirue mœnia,
 Inuade portas, sterne solo domos:
 Heul sterne Byzanti pudendis
 Tempia diu famulata sacris.
 Io triumphes! Sarmata Bosporo
 Et belluosæ fræna Propontidi
 Iniecit, Eouæque feris
 Imperium reparauit armis.
 At vos secundâ tempora Milites
 Vmbrate lauru, dum gemino super
 Procedit Arctous triumpho
 Victor, Agenoreumque retrah
 Frontis minorem, & compedibus grauem
 Ducit tyrannum; dicite consono
 Vtrumque plausu: Tu tuorum,
 Tu patris Pater, atque Caesar.
 Post hæc auito Pax bona pariet
 Suspendet enses; & patrias nouæ
 Narrabit ad tædas maritæ
 Emeritus sua bella coniux.
 Mox & quod atrâ Mars rapuit manu,
 Castæ reponent prole puerperæ;
 Nouique reptabunt per arcus,
 Scuta per & galeas nepotes.
 Iam nunc proterui, nunc etiam truces
 Ad sua ferri fulgura: sed diu
 Neglecta pæcabunt iuuentam
 Otia, Palladijque Iudi.
 Suâ quietus quisque sub arbore
 Cœnam pudici cum sociâ tori;
 Gnatique, prosterne propinquo
 Pocula prætereunte riuo.
 Non aut malarum iurgia litium
 Empiæve iudex, sed bona veritas
 Componet iras, aut iocosi
 Vina super epulasque amici.
 Non spes honorum, non studium lucri,
 Cogent potentem visere curiam,
 Tractusque longinquos viarum,
 Et viduos numerare menses.
 Quem manè siccum prima dies domo
 Dimittet, illum sera dies domum
 Potum reducet, & maritæ
 Excipient sine lute cœnæ.

714 MATH. CASIM. SARBIEVII

Mox ad paterni ruris amœnior
 Surget labores : siue suas leo
 Æstiuus ad menses vocabit,
 Siue redux ad aratra taurus.
 Sed ipsa messis spontè fidelibus
 Insurgit agris ; non segetem graues
 Vrent auenæ, non feraces
 Sugit iners paliurus agros:
 Sed alba rubris lilia cum rosis
 Canxque nardi flantibus annuent
 Hinc inde ventis; atque in omni
 Alta Ceres fluitabit aruo.
 Tunc ipsa labens æthere Faustitas
 Passim per vrbes nectet & oppida
 Lxtas Napæarum choreas,
 Quam niueus Pudor, & solutis
 Per colla passim Simplicitas comis,
 Rerumque plenis Copia cornibus
 Priscoque gauisæ sequentur
 Naiades Dryadesque cantu.
 Hæc vera dicar tunc ego præscius
 Dixisse vates : tunc mea carmina
 Discenda grandæui parentes
 Virginibus puerisque dicent.
 Frustrà : nam in urnâ surdus & immemor
 Iacebo pulvis, me tamen integræ
 Lauri coronabunt iacentem, &
 Circùm hederæ violæque serpent.

AD IANVSSIVM SKVMINVM
 TISZKIEWICIVM

PALATINVM TROCENSEM.
 Cum BARBARAE NARVSZEWICIAE
 coniugi carissimæ iussa persolueret.

ODE XXX.

SI tibi pollicitum numen, si fata fuissent,
 Æternos tore coniugis annos;
 Iure per assiduos, Procerum fortissime, fletus
 Ereptam quærerere, IANVSSI,
 Quem Pietas, quæ non moueat non tristibus umquæ
 Ans animi concussa procellis, Et

A - u - u / - u - u / - u - u / - u - u / - u - u / - u - u
 2 - u - u / - u - u / - u - u / - u - u / - u - u

Et Pudor, & prouideus de pectore sensus,
 Et regina Modestia morum,
 Aut bona sedulitas, aut non incauta futuræ
 Præfagæ solertia mentis?
 Prouida sed longum magnis virtutibus æuum
 Non audent promittere Fata:
 Nec possunt, si quæ maturauere, profanis
 Astra diu committere terris.
 Nunc adeo parces longis onerare querelis
 Depositum repentia magnum,
 Ingentes animi gazas, & robur, & aureo
 Incoctum bene pectus honesto.
 Sic Tanaquil, sic quæ cunctantem Claudia rexio
 Virgineâ ceruice Cybellen,
 Quæque maritali successit Thessala fato,
 Et Latiis vaga Clœlia ripis:
 Ante diem raptæ viuunt post funera, vatum
 Perpetuos in carmine fastos.
 Illa quidem non si surdos ad carmina Manes
 Orpheâ testudine vincam,
 Eductas adamante fores, & alienæ rumpat
 Elysij pomœria muri,
 Reddaturque tibi, Stat nulli ianua voto,
 Nullis exorata Poëtis.
 Sunt tamen exiles insigni in limine rimæ
 Quæ possint arcana videri,
 Hæc ego, si nullos falluat in somnia manes,
 Aut vidi aut vidisse putau
 Errantem campo in magno, quem gemmea circum
 Perspicuis stant mœnia portis:
 Auro prata virent; arbor crinitur in aurum;
 Crispantur violaria gemmis,
 Quæ nec Apellæus liquor, nec pulchra trigonũ
 Assimulent mendacia vitri.
 Centum ibi formosis in vallibus Heroïnx
 Æternum Præana frequentant.
 Stant virides campo stellæ, madidisque corusca
 Coniunctis sibi sidera flammis.
 Illa inter medias paruo comitata nepote
 Et roseo viuacior ore,
 Ibat ouans, grandemque sibi, grandemque nepoti
 Nectebat de flore coronam.
 Cetera me vetuit magni caligo sereni
 Mortali percurrere visu.
 Nec tu plura vellis. satis est, cui fata dederunt
 Æternis mutasse caduca.

AD PHILIDIVM MARABOTINVM.

O D E X X X I.

Vides ut altum fluminis otium
 Rerum quietâ ludit imagine,
 Solemque lunamque & sereno
 Picta refert simulaora cælo.
 Talem severæ lege modestiæ
 Componere mentem: seu caput horridis
 Fortuna circumfultat undis,
 Seu placidâ tibi mulcet aurâ,
 Innube semper rideat aureo
 Pectus sereno: quò melius sacros
 Deique Naturæque vultus
 Non dubiis imitetur umbris.
 Pulchrum est quietâ mente volatili
 Instare Vero, nec trepido gradu
 Vrgere Naturam, nec inter
 Ambiguas fluitare causas:
 Sed mente fixâ ducere liquidos
 Rerum colores, & capitis sacrâ
 Ab arce prospectare Verum, &
 Fixa suis sua rebus ora.
 Frustrâ proteruis fræna damus feris.
 Si nulla nostræ fræna proteruix
 Aptamus, excussere cælo
 Non vacui Phaëtonta fræno,
 Sed lege, currus, qui refugit sui
 Rex esse, regni nesciet exteris:
 Quicumque dat sibi, regem lo
 Ille potest dare iura mundo.
 Ut mentis almo cuncta premas sinu,
 Ipsum leueris te preme legibus:
 Sic tu probis solers minister
 Consiliis, ego fidus auctor.

AD ALBERTVM TVRSCIVM.

De suis somnijs & lyricis.

O D E X X X I I.

TVRSCI, seu breuior mihi
 Seu pernox oculos composuit sopor,
 Pennas Somnia lauibus
 Afigunt humeris; iamque virentia

Lætus prata superuolo,
 Quâ se cumque nouum mollè tumentibus
 Campis explicuit nemus,
 Herbosæque patet scena superbæ:
 Mox & nubibus altior,
 Mistus flumineis ales oloribus,
 Viuos despicio lacus,
 Et dulci volucrem carmine mentior.
 Iam tunc nubila, iam mihi
 Blandis dissiliunt fulmina cantibus;
 Et quæ plurima circuit
 Collum, puniceâ vincior Iride.
 Idem iam vigil, & meus,
 Non ingrata simul somnia dispulsi.
 Cùm ter mobilibus lyram
 Percussi digitis, immemor & ducis
 Nil sectator Horatij,
 Sublimis liquidum nitor in aëra;
 Et nunc littora, nunc vagas
 Siccis traiciens passibus insulas,
 Nil mortale mei gero, &
 Iam nil sollicito debeo ponderi.
 TVRSCI, sæpè tamen mones,
 Olim ne veteri clarior Icaro
 Veris fabula casibus
 Mutem Parrhasij nomina Balthici.
 Frustrâ: nam memor Icarj,
 Addo stultitiæ consilium breui:
 Nam, seu dormio, me torus;
 Seu scribo, stabili sella tenet situ.

AD D. VIRGINEM MATREM.

Cum in inclytâ Vindensî Societatis IESV Aca-
demia Curriculo Philosophiæ finem imponeret,
scholasticam prælecturus Theologiam.

ODE XXXIII.

ET iam quietis anchora puppibus
 Littus momordit. soluite carbasa,
 Proramque, malumque, & virenti
 Remigium religate lauru.
 O cui frequentî plarima supplicat
 Stagira portus; si tibi consona
 Respondet ex omni iuuentus
 Turre, Palæmonijque flammis

Risere montes; si tibi peruigil
 Depræliantùm exercitus ignium
 Hinc pugnat atque hinc, atque aliena
 Puluereo tonat ore moles;
 Emancipatis adde clientibus
 Gratam laborum, nec vacuum tui,
 O VIRGO, pubem; siue castris
 Siue tibi famuletur aris.

AD QUINTIVM TIBERINVM.

ODE XXXIV.

Duitem numquam, TIBERINE, dices,
 Cuius Eois potiora glebis
 Rura, Fortunæ sine fæce pulcher
 Riuus inaurat;
 Quem per insignis geniale ceras
 Stemma clarauit; vaga quem per vrbes
 Quem per & gentes radiante vexit
 Gloria curru.
 Pauper est, qui se caret; & superbè
 Ipse se librans, sua rura laram
 Addit in lancem, socioque fallens
 Pondus in auro,
 Ceteris paruus, sibi magnus vni,
 Ipse se nescit, pretioque falsæ
 Plebis attollit, propriaque se mi-
 ratur in vmbra.
 Splendidam verâ sine luce gazam,
 Turgidum plenâ sine laude nomen
 Mute; te solo, TIBERINE, discas
 Esse beatus.

AD PAVLVM COSLOVIVM.

ODE XXXV.

I Am pridem tepido veris anhelitu
 Afflarunt reduces arua Fauonij;
 Iam se florida vernis
 Pingunt prata coloribus:
 Stratus frugiferis Vilia puppibus
 Grato præterabit rura silentio,
 Quamuis proximus omni
 Collis personet alite;
 Quamuis & viridi pastor ab aggere
 Dicat gramineâ carmina fistulâ,

Et qui nauita debet
 Plenis otia carbas.
 Æquas Palladiis, P A V L L E, laboribus
 Interpone vices. Cras simul aureo
 Sol arriserit ore
 Summorum iuga montium,
 Scandemus viridis terga Luciscij,
 Quà celsâ tegitur plurimus ilice,
 Et se prætereuntem
 Audit murmura fontium.
 Illinc è medio tota videbitur
 Nobis Vilna iugo; tota videbitur
 Quæ Vilnam sinuosis
 Ambit Vilia flexibus.
 Illinc picta procul quæ radiantibus
 Fulgenti fana tholis, & geminam super
 Despectabimus arcem,
 Magni regna Palæmonis.
 Vt longo faciles Pacis in otio
 Se tollunt populi ! nam tria tertio
 Surrexêre sub anno
 Priscis templa Quiritibus;
 Et quâ conspicuis se Gediminia
 Iactant saxa iugis, & Capitolium,
 Et quæ testa superbis
 Intran nubila turribus.
 Auget magna, Quies : exiguus labor
 In maius modico prouenit otio.
 Hinc & terga virentium
 Latè prospice collium.
 Quæ nunc mobilibus nutat Ecclisiis,
 Segni cana stetit sub nunc populus:
 Qui nunc defluit, altâ
 Hæsit sub glacie latex:
 Qui nunc purpureis floret ager rosis,
 Immoto sterilis deliquit gelu:
 Verno quæ strepit ales,
 Hiberno tacuit die.
 Ergo rumpe moras, & solidum graui
 Curz deme diem. quem tibi candidus
 Spondet vesper, & albis
 Cras Horz reuehent equis.

140 MATH. CASIM. SARBIEVIT
ADEQVITES POLONOS ET LITHVANOS.

Amphion, seu Ciuitas bene ordinata.

ODE XXXVI.

EXtremos mores prohibete pulchrâ
Lege, Thehani; patriasque leges
Et pios ritus, & auida gnatos
Sacra docete.

Templa Fas sanctum, Fora lustrat Æquum;
Veritas, & Pax, & Amor per omnes
Ambulet vicos: scelus omne castâ
Exulet vrbe.

Nullus est murus sceleri, per altas
Vrbium turrets, triplicesque portas
Præna perrupit. Vigilant in omnes
Fulmina culpas.

Concolor Vero Dolus, & superba
Exulet regni sitis, & cupido
Desidis lucri, tacitoque legnis
Copia luxu.

Publicos discat geminare census
Sæua paupertas; & in arma ferrum
Sit satis. rapto malè pugnat olim
Miles in auro.

Siue res bellis agitanda, siue
Pace; collatas sociate vires.
Alta centenis melius recumbunt
Templa columnis:

Inter errantem scopulos carinam
Certius plures docuere stellæ:
Fortius proram gemino reuincit
Anchora morfu.

Gliscit æterno sociale nexu
Robur. arcanas opulentiorum
Ira per rixas agitata magnas
Eruit vrbeis.

Hæc vbi dulci modulante neruo
Dixit Amphion; ter eunte fluctu
Substitit Dirce, ter opaca mouit
Terga Cytheron.

Saxa repserunt, scopuli que, circum
Deuio campos perire saltu,
Et nemus, pronusque silex ab alto
Monte cucurrit.

At simul Vates tacuit; per omnem
Barbaræ rupes coiêre murum, &
Septies clausæ steterunt ahenæ
Cardine Thebæ.

AD IOANNEM PALMIVM.

*Ex Ioannis Cochani Polætarum Polonorum
Principis Lib. 11. Oda XX.*

Cum Regni Poloniarum Ordines positis ad Vistula-
m castris STEPHANVM I. Regem
Polonia dicerent.

ODE XXXVII.

PALMI, futuri Regis inutileis
Omitte curas. Dudum adamantino
Cui fata subscripsere libro
Sarmatici diadema regni,
Non Auster illum, non Boreæ domus,
Non limen Euri, non Zephyri dabit.
Rex est, POLONI; quem potenti
Rex Superum iubet esse voco.
Hic ipse (quamquam se propior daret
In regna Princeps) miserat extero
A sole Regem, qui relicta
Vela retrò citò ferret aulâ.
Quò vana pulchræ nomina gloriæ?
Quò pius auro miles, & inclyta
Cessere Gascones? Inani
Spes tumidæ crepuere vento,
Fortuna naueis, & dubias agit
Fortuna pugnas. hæc popularibus
Vtcumque se miscet cateruis,
Ambigui regit ora vulgi.
Absiste verbis. Nos medio procul
Campo coronam figimus arduâ
In rupe. Rex esto, priore
Quisquis emet sibi Regna cursa.

AD LIBERTATEM.

Cum VLADISLAVS IV. maximis ad Vistula-
m Comitibus Rex Polonia renuntiaretur.

ODE XXXVIII.

NAM quæ reuifas limina dulcius
Mauortiarum maxima gentium

Regina

Regina LIBERTAS, Polono
Orbe magis, Litauisque campis?

O prouidentis filia Consilij,

O Fauſticitatis mater, & orij

Beata nutrix, ô Polonæ

Primus honos columenque gentis,

Quæſita multo ſanguine gloria,

Reperta multo! Regibus altior,

Ipsaque Maieſtate maior,

Et Patrix melior Magiſtra

Felicitatis! leniter attrahe

Frenos, & imâ nube ſuper lenem

Suſpende currum; quâ reſuſus

Viſtuleas tibi proptervndas

Hinc Lechus, atque hinc Liſtauus aureis.

Collucet armis, quâ tibi ciuium

Tranquilla tempeſtas ouanteis

Implet agros, prohibetque tota.

Latè videri. Non tibi ſedimus

Seruile vulgus: ſed genus incluct

Mauortis, æternus Deorum

Sanguis, Hyperboreoque clari

Ab uſque Lecho, legibus additum

Optare Regem: fallere neſciij

Quemquam, nec inuidere nati,

Extera nec metuiffe ſceptra,

Suoque magni. Publica clariùs

Virtus per omnes emicuit gradus,

Cùm magna libertatis umbra

Sceptra ſimul populumque textit.

Tunc non coactis nobile viribus

Omne obſoleto vitat in otio

Latere robur; tunc aperto

Ingenium volat omne campo,

Ad uſque palmam: tunc faciles, neque

Duri Quirites conſpicio palàm

Parere Regi, per cruentum

Laudis iter ſequimur volentem.

Quacumque ducit. Sic gelidum caput

Auſi niualis ſcandere Carpathi:

Æmi que victores nigrum cal-

cauimus Æmonizque collum.

Sic Thracis olim littora Boſpori,

Sparsumque latè terruimus Geten,

Baltimque inaudacemque Cimbrum;

Et ſpoliis Afiz ſuperbos

Numquam otiosi vincere Teutonas,
 Metas Poloni fiximus imperi, &
 Ternam Boleslai columnam
 Triplice protulimus tropæo.
 Præter triumphis-vestra Borysthenem
 Volgamque pubes, belligeri super
 Aras Alexandri, & Laponi
 Cæruleas Aquilonis arceis.
 Scit lævus Ister, scit vitreis ubi
 Iungit Bootes æquora pontibus,
 Fractoque iam Mæotis arcu
 Sarmatici mala longa belli.
 Quo Rege terris pulchra Parentium
 Exempla Gnati reddimus? Annue
 O pulchra Libertas, & orbis
 Consilio trepidisque Regum
 Obsessa votis, dulce supercili
 Remitte pondus. quem tibi Maximus
 V R B A N V S, Augustusque gratâ
 Congeminat vice FERDINANDVS;
 Pro quo perorat mundus, & ipsa quem
 Gaudes rogari; regnet ab ultimo
 Primus S I G I S M V N D O, & vetusto
 Proximus à I A G E L O N E sanguis.
 Vt nulla possunt fallere præscios
 Futura vates! O hominum salus,
 O cura L A D I S L A E Diuûm,
 Lechiacæ dominator oræ
 Salve! secundis te Lechici Patres
 Et Martiorum castra Quiritium
 Regem salutauere votis:
 Iam galeis tibi nutat omnis
 Hastisque pubes: iam resonabiles
 Campi iocosâ vocis imagine
 Collesque certatim, & profundæ
 Plausibus intonuere silux.
 Ter visus omni se Pater Histula
 Mouisse ripâ: ter tibi frondeam
 Flexisse ceruicem, & reclinâ
 Carpathus attremuisse pinu.
 Qualem peracto sæcula te retro
 Debent Nohembri! iam tibi Gloria
 Bellique maturus Cupido
 Non humileis stimulauit iras,
 Quamquam recentis mulcet amœnior
 Caligo Regni, quantus in impium

141 MATH. CAS. SARB. LYRIC. LIB. IV.

Affurgis, absentemque vincis
 Consiliis animisque Molcum!
 Qualis minaci prae furis impetu,
 Et quantus iræ! siue acie leui
 Campos inundare, & repenti
 Mœnia terrificare bello;
 Deliberato seu calor incidat
 Pugnare ferro. Sic Iagelonidæ
 Ab hoste laudari cruentâ
 Et metui peperere dextrâ:
 Sic dum priores æquat auos Pater,
 Egit timeri fortis, & improbam
 Mulcavit, exhaustisque factis
 Inuidiam, soboli que tantum
 Maiora liquit. tu gemino potes
 Aut Patrisque nomine duplicem
 Miscere laudem: siue pacis,
 Siue grauis per acuta belli,
 Cum læta poscent, consilij celeri;
 Cum moesta rerum, strenuus ingenâ, &
 Immotus innixusque semper
 Ipse tibi, patiensque curæ,
 Rerum sub alto pondere rectior
 Maiorque stabis. Sic tibi Sarmatæ,
 Sic fata iurauere, toto
 Sic Superi statuere cælo.

*Quædam ad Augustum
 in obsequio*

MATH.

Heres auitæ laudis, & princeps caput
 Magnæque laus Oenotriæ.
 Circum ceruleis scena quercetis viret,
 Cælumque verrit frondibus,
 Suosque colles vestit, & patentibus
 Sese theatris explicat.
 Admira muris ponè Nympharum domus
 Aprica præbet littora:
 Ripamque Baccho iungit, & vallum propè
 Lentis flagellat fluctibus.
 Maiore nusquam stagna Neptuno sonant,
 Aut æstuantis Larij,
 Aut qui se uero tangit Albanus lacu
 Inenatabilem Styga:
 Aut quæ procellis gaudet, & magno fremit
 Superba ponto Iulia:
 Nec maior usquam spumat, & rupes truci
 Benacus assultat salo.
 Intonsa curuo monte circumstant iuga,
 Miresque despectant aquas.
 Niuosus illinc terga Romanus mouet,
 Cæloque diducit minas:
 Illinc caducis ilicem quassat comis
 Sublime Cymini caput:
 Crudumque Boream frangit Impotentibus
 Depræliaturum Notis,
 Terrisque latè regnat, & cæli minis
 Opponit hiernum latus.
 Amica sternit interim lacum quies,
 Fluctusque fluctu n.ritur,
 Et ipsa secum pigra luctatur Thetis,
 Aquæque colludunt aquis:
 Quas vel carina, vel citata turgido
 Findit phaselus linteo:
 Pinnæque latè vitreum cogens pecus
 Volente lino traditur,
 Setæque piscem ducit, & raris procul
 Lacum coronat retibus.
 Hinc alta luccet diuitis Pollæ domus,
 Hinc pinguis Anguilaria:
 Trebonianas hinc amica vineas
 Vadosa plangunt æquora:
 Hinc delicati suauis Aureli niter,
 Lymphæ salutaris pater:
 Vnda que morbos arceat, & vigacibus
 Luem fluentis, cluit,

At quæ superbum fontibus nomen dedit,
 Suumque Flora marginem,
 Viuis perennes decidunt saxis aquæ,
 Camposque decursu lauant,
 Patremque longè Tybrin, & regem sonant,
 Romæque seruitum fluunt.
 Sincera cunctum regna naturæ nitent,
 Et artis immunes loci:
 Adhucque virgo suæcus, & montes adhuc
 Molleis inexperti manus,
 Metamque Bacchus Tethyn, & Bacchum Thetis,
 Et pinguis inuitat Ceres.
 Hinc ille lætus surgit, & tenacibus
 Inserpente vlmis Euius,
 Vdoque cornu turget, & fluentibus
 Crinem racemis impedit.
 Non Lesbos illi, non odorati magis
 Vineta rident Massici,
 Aut quæ Falernis educata solibus
 Sublucet vix purpura.
 Sed nec Falisci glaream maluit soli,
 Nec pinguis vber Rhætix;
 Nec flaua tantum culta felicitis Cypri,
 Graiæmye dilexit Rhodon:
 Quantum suis superbit, & sese suis
 Miratur in canalibus.
 Circum beatis imperat campis Ceres,
 Lateque rura possidet:
 Et arua flano messium fluctu tument,
 Motuque culmorum natant.
 Innube rarus inquinat ælum vapor,
 Aut tensa nimbis vellera:
 Aut è Boræis bella ventorum plagis,
 Raucisque silaatum fragor
 Auditur vsquam: non proteruis insonant
 Exercitati Syrtibus,
 Euris & Austris contumaces Africi,
 Et perduellibus Notis.
 Tandem serenus Vesper, & tenerima
 Etesiarum flamina,
 Albique soles, & serena lucidis
 Aspirat aura montibus:
 Puramque cælo prouehunt Horæ facem,
 Et Phœbus Horarum pater
 Peculiari luce colles irrigat,
 Pronaque perfundit die.

Ramis repentes ingruunt Fauonij,
 Iocantis auræ sibilis,
 Et temperatis prouocant suspiriis,
 Lenique somnum murmure.
 At non loquaces interim nidi tacerent,
 Matresque nidorum vagæ.
 Sed aut maritis turtur in ramis gemit,
 Et saxa rumpit quæstibus,
 Aut læta latè cantibus mulcet loca
 Famosa pellex Thraciæ,
 Siluisque coram plorat, & crudelibus
 Accusat agris Terea:
 Quæcumque mœstæ vocibus dicunt aues,
 Respondet argutum nemus.
 Affatur alnum quercus, ornum populus,
 Affatur ilex ilicem,
 Et se vicissim collocuta redditæ
 Arbuta solantur sonis.
 Huc ô Quiritum ductor, huc Oenotriæ
 O magne regnator plagæ
 IORDANÈ, tandem plenus Urbis & fori,
 Rerumque magnarum satur,
 Sepone curis temet, & domesticis
 Furare pectus otiiis.
 Hic vel tuarum lene tramabis vadum
 Opacus umbris arborum,
 Tuosque colleis inter, & tuas procul
 Perambulabis ilices:
 Vel cum Decembri campus, & primâ niue
 Vicina canescent iuga;
 Nunc impeditas mollibus plagis feras,
 Siluamque præcinges metu:
 Nunc incitato capream rumpes equo,
 Teloque deprendes aprum;
 Iaculoque ceruos collocabis spiculo,
 Furesque terrebis lupos.
 Quod si Latinæ laus ALEXANDER plagæ,
 Sacræque sidus purpuræ,
 Tecum paterno feriabitur solo,
 Seseque curis eximet;
 Tuique ciues, hospitesque ciuium
 Toto fruemur gaudio.

AD FONTEM SONAM,
in patrio fundo, dum Româ rediisset.

ODE II.

FONS innocenti lucidus magis vitro
Purâque purior niue,
Pagi voluptas, vna Nympharum fides,
Ocelle natalis soli,
Longis viarum languidus laboribus
Et mole curarum grauis
Thuscis ab usque gentibus redux, tibi
Accline prosterno latus:
Permitte siccus, quâ potes, premi; cauâ
Permitte libari manu.
Sic te quietum nulla perturbet pecus,
Ramusve lapsus arbore:
Sic dum loquaci prata garritu secas,
Et lætus audiri salis;
Assibilantes populetorum comæ
Ingrata ponant murmura
Tibi, lyxque Vatis: haud frustra sacer
Nam si quid V R B A N V S probat,
Olim fluenti lenè Blandulix nihil
Aut Sirmioni debeas.

PALINODIA

ad secundam libri Epodon Odam

Q. HORATII FLACCI,

Beatus ille qui procul negotiis.

LAUS OTII RELIGIOSI.

*Cum amicum Collegij Societatis IESV Vil-
nensis Nemecina villam per Sextileis Feras
inuiseret.*

ODE III.

AT ille, FLACCÉ, nunc eris beator,
Qui mole curarum procul
Paterna liquit rura, litigantium
Solutus omni iurgio;
Nec solis æstus frugibus timet suis, |
Nec sidus hiberni Iouis,
Rixasque vitat & scelestæ curæ
Rapacioris limina.

K ;

Ergo

Ergo aut profanis hæcenus negotiis
 Amissa plorat sidera;
 Aut in reductâ sede dispersum gregem
 Errantis animi colligit,
 Postquam beatæ lucra conscientie
 Quadrante libravit suo.
 Idem, propinquâ nocte, stellaras vigil
 Cum vesper accendit faces,
 Ut gaudet immortale mirari lubar,
 Terræque maiores globos,
 Et per cadenteis intueri lacrymas
 Rimosa lucis atria,
 Quæ CHRISTE tecum, VIRGO quæ tecum colat
 Perennis heres sæculi!
 Voluntur aures interim stellæ rotis,
 Pigrumque linquunt exulem,
 Per ora cuius vberes eunt aquæ,
 Somnos quod auertat graueis.
 At quando lotum Gang's aut Indi fretis
 Iam Phœbus attollit caput,
 Mentis profundus & sui totus minor
 Irata flectit Numina:
 Vel cum sereno fulserit dies Ioue,
 Aprilibusque feriis,
 Assueta cælo lumina, in terras vocat,
 Lateque prospectum iacit,
 Camposque lustrat, & relucens sua
 Miratur in scenâ DEVM.
 En omnis, inquit, herba non morantibus
 In astra luctatur comis:
 Semota cælo lacrymantur, & piis
 Liquuntur arua fletibus:
 Ligustra canis, & rosæ rubentibus
 Repunt in auras brachiis;
 Astrisque panda nescio quid pallido
 Loquuntur ore lilia,
 Et sero blandis ingemunt suspiriis,
 Et manè roant lacrymis.
 Egone solus, solus in terris piger
 Tenace figor pondere?
 Sic & propinquas allocutus arbores,
 Et multa coram fontibus
 Riuisque fatus, querit auctorem DEVM
 Formosa per vestigia.
 Quod si leuandas mentis in curas vigil
 Ruris suburbani domus,

Quales Lucifci, vel Nemecini Lares,
 Vdumve Beldani nemus
 Rudeis adornet rusticâ mensas dape
 Siccos sub Augusti dies;
 Iam tunc sub ipsum limen, aut domesticâ
 Lenis sub umbrâ populi,
 Expectat omnis hospitem suum penus,
 Et concha sinceri salis,
 Pressique meta lactis, & purus calix,
 Et hospitalis amphora,
 Et fraga, raris verna quæ dumis legit,
 Lucunda panis præmia.
 Non me scari tunc, non Lucrinorum grauis
 Sagina mulorum inuict:
 Sed cereus palumbus, aut turtur niger,
 Aut anser amnis accola,
 Et eruditam quæ fugit gulam faba,
 Lætumque, nec simplex olus,
 Et quæ suprema colligetur, ac graui
 Patella nil debet foro.
 Posthæc vel inter læta quercetis iuga,
 Vel inter amneis iuuerit
 Vitare tristes post meridiem Notos
 Sub æsculo vel ilice;
 Nigrumve litus, aut opaca lubricis
 Tranare stagna linitibus,
 Lactâque fruge ludibundum ducere
 Tremfente piscem lincâ.
 Remugit ingens interim tauris nemus,
 Umbrosa balant flumina;
 Et aut in anteis garriunt acanthides
 Aut in rubis lusciniæ.
 Hinc per rubeta pastor errantes capras
 Vocante cogit fistulâ:
 Illinc herili messor è campo redux
 Alterna plaudit carmina,
 Et pressa sectos plaustra per sulcos gemunt
 Ruptura ruris horrea.
 At nec tacemus ponè confidentium
 Dulcis manus sodalium;
 Nec inficetâ sermo differtur morâ,
 Sed innocentibus iocis,
 Multoque tinctus, sed verecundo sale,
 Innoxium trahit diem.
 Hæc si videret exnerator Alphius,
 Olim futurus rusticus,

152 MATH. CASTIM. SARBIEVII
Quam collocarat Idibus pecuniam,
Nollet Kalendis ponere.

DE PVERO IESV
in VIRGINIS MATRIS sinu.
ODE IV.

A Memus. an Mafsilus, aut nostris riget
Alpinus in venis silex?
Amemus. en ut pronus è Matris sinu
In nostra pendet oscula;
Qualis seuera vel Gelonorum puer
Mollire posset pectora!
Ut lumen oris, ut renidentes genas,
Ut bina frontis sidera,
Niueſque colli, quasque purus & tener
Titan inaurauit comas,
Eburneatque tendit in collum manus!
Ut annuit totus rapì!
Ut hospitali vagit admitti sinu,
Stringique brachiiſ rogat!
Amemus; aut ſi non amare poſſumus,
Repeniè poſſimus mori.

*Ad pedes CHRISTI in cruce morientis
Auctor prouolutus.*

ODE V.

Hinc ut recedam, non truciſ ferri minæ,
Non nudus enſum timor,
Vinquam reuellent à tuâ IESV cruce
Hoc multa ſicturum caput.
Me teque tellus inter & cælum ruat,
Verſique tempeſtas maris,
Mixtusque flammis nimbis, & ter igneis
Caducus aër imbribus:
Iacebo fixum pondus, & certum mori,
Suique non uſquam ſerens;
Tuosque clauos & tuas amantibus
Ligabo plantas brachiis.
At tu ſereno, nam potes, vultu tuum
Tuere, IESV, ſupplicem:
Et hoc, Patri quem reddis, haud euanido
Me ſtringe paulùm ſpiritu,

C A R.

CARMEN SÆCVLARE

DIVINÆ SAPIENTIÆ,

in anno seculari M. DC. XXV.

*Cum VRBANVS VIII. Pont. Opt. Max.
portam auream aperiret.*

*In gratiam PAULI FRIGERII Romani,
publicè de Philosophiâ disputaturi.*

ODE VI.

Diva terrarum pelagique præses,
Dicta sublustres habitare nubes
Inter, & latè cohibere pictis
Sidera frænis,
Patris æternas imitata flammæ,
Pura sinceri soboles Sereni,
Mentis arcanum iubar, & coruscæ
Filia lucis;
Par Patri naturæ sine matre Numen,
Candor aspecti sine nube Veri,
Ingeni proles, genialis almi
Pectoris ardor;
O sacer mundi lepor, ô decoræ
Fabra naturæ facies, paternæ
Mentis exemplum, liquidi serenæ
Luminis imber;
Patris interpret, similisque vocæ
Nata secundo Genitoris ore,
Vena virtutum, generosa pulchræ
Mater honesti;
Ante formosi vaga regna cæli
Prima natales habuisse cunas,
Ante vagitus & anhela parui
Murmura ponti;
Antè quàm Phœbi celerisque Lunæ
Vesper alternos reuocaret ortus,
Antè quàm montes, & opaca staret
Montibus æbor;
Antè quàm tellus, & aquosa Tethys
Regna disseptâ sociaret undâ,
Et cæcas circum sonuere fluctu
Litæra cautes;

Cœli bi Patris generata partu,
Cœli bi Patris generanda partu,
Lumen, & verum semel elocuti

Copia Veri;

Tu quater nexis elementa nodis
Molliter firmas, & iniqua magnæ
Belia naturæ premis, & quaternæ
Iurgia causæ.

Tu tuos causis imitata vultus
Diuidis toto simulacra mundo,
Numinis formam studiosa vili
Effingere limo.

Cùm Pater sacro redimiret igni
Siderum crines, teneramque Solem,
Et rudes Lunæ radios honesto

Comeret auro;

Pondus, & Leges; faciemque rebus
Ipsa fingebas: varia que rerum
Te penes Normæ, Numerique, & Ars, &
Lucidus Ordo.

Tu vagas zonâ cohibente stellas
Ausa nascentem religare Phœbum;
Ausa nascentem nebularum amictu
Inuoluere terram.

Cresce, dicebas, spatiosa cresce,
Fertilis frugum pecorisque tellus:
Hinc iugis, illinc medi; dehiscant
Vallibus agri.

Cresce, dicebas: simul ipsa mersum
Erigit ponto caput, & refusus
Hinc aquis, illinc steterunt oborti
Collibus agri,

Quæ simul multâ tibi risit herbâ.
Lxtior celsas reparare sedes,
Arduum molita tholum volantis

Nube columnæ,

Diceris vastos equitasse supra
Nerei campos celer, & curules
Africi pennas super, & ingalis

Terga Fauoni:

Rursus obliquo redeunte gyro
Iste per fluctus, tibi navis ipsa;
Iste per campos, tibi currus, aptis
Ipsa quadrigis:

Docta sublimes peragrarè tractus,
Docta terrestres referare vestes,

Orbis obscœnum chaos, & latentis
Ultima mundi.

Clara te Lunæ stupuêretempla
Sospitem flammis iterare plantam,
Inter & nimbos & acuta sicci

Regna Promethei.

Ad tuos lenis venit Aura frænos:
Hinc & hinc Ignes, patiensque lori
Pontus, & tractas sine fraude Tellus

Audit habenas.

Te Dies, & Nox, & Hiems, & Æstas,
Ver, & Autumnus, properique Menses,
Et leues Horæ, rapidoque cingunt

Sæcula passu.

Te vehit clato Cynosura plauistro,
Te nec iratâ mare sistit undâ, aut
Pertinax Euri furor, aut inelu-

stabilis Austri:

Nec minax Cauri Zephyrique frater,
Cum truces iam fruit inter imbres,
Aut freto pulsum Boream vadosâ

Oppugnat arenâ.

Te renascentis videt ora Phœbi,
Quæ vel excusso glomerata fluû
Lora, vel currum pelago cadentem

Audit Ibero;

Quæque deuexo tegit astra nimbo,
Quæque sublimis speculatur Vrsæ
Hispidas arces, & inhospitalis

Frigora brumæ.

Iamque mortales simulata cultus
Inter humanas manifesta turmas,
Barbaram gaudes lepido cateruam

Ducere ludo:

Inter & cœtus, solidamque plebem
Libero gestis volitare gressu, &
Ire per vicos, populi que densas

Ire per vrbes:

Villis morum, placideque fortis
Certa permissi dare iura Recti, &
Siderum solers, patrioque mentem

Didita cœlo.

Qualis umbrosâ Libanitis aurâ
Cedrus, aut læto cyparissus amni,
Qualis attollit caput è Cadanis

Silua viretis;

Qualis

Qualis Eois rosa regnat hortis,
Aut Idumæis opulenta baccis
Palma, quam præterfragientis humor

Educat vndæ :

Veretur vincis veniente flores,
Vincis Autumno remeante vites :
Vincis & succos, & odora Medi

Vulnera trunci :

Myrrheas vincis lacrymas, & vdos
Balsami rores, & ineuolutos
Cinnami libros, volucremque ficii
Corticis auram.

Pampinus multâ tibi cedit vni,
Cedit effusus terrebinthus umbris,
Ver & Autumnus simul os decoris
Extulit aruis.

Sceptra te circum, Trabæque, & altæ
Turba fortunæ, famuli que retrò
Nimbus argenti fluit & frementum
Vulgus honorum.

Prona te longè coluere regna,
Et per insignes gradientem & imos,
Et minas Regum super, ac Tyrannorum
Ardua colla, &

Pauperum cœtus, humerosque vulgi
Ire sublimem. Tibi lætus Afer,
Et pedum Maurus minor, & supinis
Sarmata palmis

Scuta-deponunt. Tibi China nuper,
China non notæ dominator ætæ,
Et ferox Iapon, & Arabs Latinis
Accidit aris.

Commodet raucus tibi sistrâ Nilus,
Te sonet pulsas Arimæspus armis,
Te Lyci potor, vitrei que dicat
Ciuis Enipei.

Prodigus laudes tibi fundat Ister
Ostiiis septem; tibi manet ingens
Tibris, immensaque vebat sonorum
Mole tributum.

Tuque neglectas miserata gentes,
Nuper, heu ! scedis malè pulsa rixis,
Cassa bellorum refer, heu ! pudendis ;

Otia termis :

Si tuam votis veneramur urbem
Omnis Europe, Latiumque supplex

Prona certatim tulimus quaternis
 Oscula portis.
 Pelle vefanas, Dea, pelle exdes,
 Quæque vicinis agitata pugnis
 Bella durauêre sonora crudo
 Sæcula ferro.
 Neu nimis nostris inimica culpis
 Oderis cerni: dominamque Romam
 Nubium curru super, & nimbosis
 Vise quadrigis.

A Q V I L Æ R A D I V I L I Æ

Nuptialis Pompa.

A D P R Æ S V L E M V I L N E N S E M

Dithyrambus.

O D E V I I.

S Vрге Musa nuptiales
 Æmulata voce plausus,
 Per feracis arua Vilmæ
 Quære flores, carpe frondes:
 Carminumque mille fœta
 Vere pulchro einge, pulchro rore sparge tempora.
 Parce nunc Horatiano
 Alligare verba nodo:
 Parce: molliora blandi
 Quære plestra Claudiani;
 Mitte bella, differ arma,
 Hospitisque Dithyrambi voce Vilnam persona.
 R A D I V I L Æ stemma ceræ
 Altem Iouis ministrum,
 Qui per auras, qui per ignes,
 Mille gyros, mille tractus
 Remiges fatigat alas,
 Barbitique Carminumque voce, exlo denoca.
 Ales armiger Tonantis,
 Blande fulminum satellites,
 Mitis ignium Tyranne,
 Nubiumque turbinumque
 Linque serus officinas,
 Carpe frondes, & paterno sterne nidum stemmati.
 Carpe flores, quos maritis
 Parturiuit A L B A campis:
 Carpe frondes, quas paterni

Educavit vnda Chroni :
 Quæ vel addibere Vilnam,
 Vel propinqui lene murmur audire Vilæ.
 It volantis aura prati,
 Nexilis florum procella
 Pingit Euros , & remissi
 Liliis pluunt acanthi:
 Ludibundi veris imber
 Spargit arua, spargit vrbes, tecta spargit vrbiunt,
 Ille nubium viator
 Pulcher ales , vt virentem
 Nube diuidit pruinam!
 Proque grandinum molesto
 Deijcit ligustra nimbo,
 Et roseta pro ruenti rubra iactat fulmine,
 Iactat herbas, quas iocantis
 Ludit inter ira venti,
 Quas adhuc seueriore
 Ore bruma non irimordit,
 Sed Fauonius tepenti
 Fount ore, fount vdis Æolus suspiriis,
 Ite bella, quæ cruentis
 Ira colligat catenis,
 Perque viua regna Floræ
 Nuptialis insolenti
 Vere trondeat Nouember;
 Quæ maritus alba calcat, quæ marita lilia,
 Æstuantis arua poni
 Vexet innocenter Eurus,
 Ad fugacis agmen vndæ
 Ter quater reuerheratis
 Aura rideat cachinnis;
 Ludici fluenta persent sibilis Etesiz,
 Magnæ Præsul, quæ profano
 Ominamur ore vates
 Auspicata verba, Sacro
 Omineris ore Præsul,
 Littanz sidus coronæ,
 Littani lumen Senatus, sol VV O L L O VV I-
 C I A D V M.
 Sit perennis ille torrens
 Illa vena iugis auri,
 Eloquentis ille linguz
 Annis irriget Senatum:
 Architecta gratiarum
 Illa longum verba pronis imperent Quiritibus.
 Publicæ

ODE VIII.

Nec satis est nos posse mori cùm fata re-
poscunt,

Aguntque morbi lucis & vitæ reos;

Ipsi etiam exiguum bellis commisimus ævum,

Omneisque terro rupi nus leti moras,

Ipsi ultro in strictos aduersi incurrimus enses,

Et mutuum cadendo laudamus nefas.

Iamque adeo pulchre populos rapit ambitus iræ,

Vrbeisque longa pace defungi pudet.

Regna placet gentisque suæ miscere ruinæ,

Fractisque subter orbis occasu mori.

Iam Rhodanusque Padusque atque ingens Albis,
& ingens

Rhenus cruentâ decolor ripâ fluit.

Iam tria lustra metunt rubras de sanguine fruges,

Nec dira auaram terruit falcem Ceres.

Nec minùs incertos metimus sine finibus agros,

Et muta stricto Iura sub ferro silent.

Interea miserum gladiis diuisimus orbem;

Et cùm triumphis causa vel prædæ deest,

Barbara longinquum post æquora quærimus
hostem,

Mundusque Reges inter incertos labat.

Scimus & occulto pacem prætexere bello,

Dum victa fessis arma respirant minis:

Ingeniumque locis, risu corrumpimus iram,

Felixque trahat arma virtutis dolus.

Hoc etiam placuit stricto satis esse negare

Perire ferro, ni parum crudelibus

Addimus ingenium satis, habiliisque veneno

In nos cruentam mortis armamus manum.

Ergo iterùm (prò triste nefas! prò dedecus,
& iam

In se cadentis vltimum mundi scelus!)

Fraude malâ parui spatium contraximus æui,

Per heu tacenda puluerum contagia!

At meliùs (si tanta brevis fastidia vitæ

Et vna leti cura mortaleis habet)

Omnia terrarum superi conuellite claustra,

Omneisque dissipare litorum moras.

In nos rupta ruant fundo maria omnia ab initio:

Insulæque in nos ignem missus manu,

Quæ

1-001-001-001-001-001-001

22-10-1-1-1-01-01-01

Quà scelerum duxêre viæ ruat ignis; & vnâ
 Hinc se Sicano Balthis impingat mari:
 Inde Caledonium sese committat Ibero,
 Euxinus illinc Adriæ iungat latus.
 Æmus & ignotæ lateant sub fluctibus Alpes;
 Mœotis altum mergat Atlantis caput.
 Omnia sint vnus magnarum campus aquarum,
 Nullæque latam limites signent humum.
 Et maria & magni perdant sua nomina montes,
 Dum mergat omne Thetys humanum genus.
 At superi (nam vos & tunc mortalia tangent
 Perire nostrum sæpè non passos genus)
 Tunc aliquâ de gente piam seruate nepotem,
 (Sed ille gentis nesciat mores suæ)
 Deucalionis iterum qui credulus vndis,
 Ingens in vnâ sæculum seruet trabe.
 Nam simul agglomerans sese super Amphitrito
 Humana terris eluet vestigia,
 Iam parcente Deo, iam subsidentibus Euris,
 Iam se refuso temperante Nereo,
 Incipient summi paulatim emergere montes,
 Rarosque primùm margines æquor pati:
 Illicet ex omni rupes assurgere ponto,
 Terrasque circum curua lunari freta:
 Tunc, vagus oblitus vbi sol respexerit agros,
 Nouis aprica floribus pingi iuga:
 Tunc raræ circum campis nutare cupressi,
 Tunc omne lætâ fronde vestiri nemus:
 Iamque suas inter decurrere si umina vallis,
 Et arua puris murmurare fontibus.
 Protinus ex vnâ redeuntia sæcula puppi
 Latè patentés orbis implebunt plagas;
 Et virideis ripas ac molle sedentia latè
 Ramalibus vireta distinguunt casis.
 Sed tellus communis erit, sed nullus auaris
 Stabit colonis arbiter fundi lapis:
 In commune fluent sancti sine nomine fontes,
 Nascentur omni liberæ fruges agro.
 Tunc bona prospicient purgatas sidera terras,
 Tunc ægra nullo sole pallebit Ceres.
 Non Aquilo gracileis, non eruet Iurus aristas;
 Sed innocentes & calore languidi
 Mulcebunt violas, mulcebunt lilia soles,
 Omni que lenis annuet vento seges:
 Vina fluent vulgò riuis, felicia vulgò
 Per mira current lacteo fontes pede:

Sponte

Sponte suâ dulces salient in pocula lymphæ,
 Sincerus & sœuire nescius liquor.
 Ergo suâ quivis luxum non noscere mensâ,
 Suoque diues esse nec magno sciet.
 Nam neque marmoreas ingentia tecta columnas,
 Nec areas delubra lassabunt trabes.
 Frondibus implicitæ texent pallatia silvæ,
 Aramque Divis cespes aut saxum dabit.
 Sed pieras tunc maior erit, cum testibus astris
 Insons sub alto turba degemus Iove.
 Aurea tunc vestis sanctum texisse pudorem,
 Tunc mollis ostro mensa muscosus lapis.
 Nectar erunt haustæ puris ex annibus vndæ,
 Lectæque ramis aut humo dapes erunt.
 Potus erit vicisse sitim; spectacula, coram
 Miscere sanctos simplici risu sales;
 Mox choreæ, mox iucundi per gramina ludî,
 Et lætus ac securus in turbâ pudor.
 Aptæ dabunt fessis virides umbracula rami,
 Herbosa molleis ripa præbebit toros.
 Non impendebunt placidis laquearia somnis,
 Sed alta mundi signa labentur super.
 Et vaga præbeunt pictæ spectacula noctes,
 Velox euntis scena dum transit poli.
 Interea tacitam non rumpent arma quietem,
 Raucique pulsus æris, aut marmur tubæ,
 Non dubias navale nemus descendet in undas,
 Non vlla puppes bella trans pontum vehent.
 Omnia pacis erunt: totum venatio ferrum,
 Et innocens telluris insumet labor.
 Et ne belligeris iterum graue cœdibus aurum,
 Laboriosus eruat lucri furor;
 Ipsa sibi incumbens concussit pondere mundi
 Condet profanas altior tellus opes.
 Quò me dulcis agit longo dementia cantu?
 An & Poëtas sæculi rapit furor?
 Et nihil, aut tantum everso promittere sæclo
 Acerba fati vis & iratum finit?
 An lacrymas longo flendi corruptimus usu,
 Et stultus ipsis ridet in malis dolor?
 Quidquid id est; tamen arma pij deponite Reges,
 Nudate primi publicum ferro latus:
 Primi animos, primi socias coniungite dextras,
 Et vester omneis alliget gentes amor.
 Pugna sit hæc tantum, iunctos concordibus aris
 Quis sanctiore Cœlites voto colat;

152 MATH. CASIM. SARBIEVI
 Quis melius prisca componat legibus vrbeis,
 Quis æquiore temperet sceptrum manus:
 Cuius pulsa prius populos Astra reuisat,
 Tutoque pulset Veritas aulam pede.
 Non placeat virtus pretio, non Curia censu,
 Non infideſſi ſepta Maieſtas metu.
 Iura voluptati ſanctum præſcribat Honeſtum,
 Piaſque leges utili Iuſtum ferat.
 Sic olim quod Muſa grauiſ promiſit Horatiſ,
 Præſtabit æuum certior Regum fides.

AD ILLVSTRISS. D. IANVSSIVM
 SKVMINTYSKIEVICZ

PALATINVM TROCENSEM,
*Capitaneum Turborgensem, Nouonolensem,
 Braſlauienſem, &c.*

QVATVOR LEVCÆ
 VIRGINIS MATRIS,
*ſeu publica ac ſolemnis ad Aedem diuæ
 Virginis Matris Trocenſem Proceſſio.*

Prima leuca ſeu Ponari.

ODE IX.

I Mus? an fruſtrâ fugiente brunnâ
 Omnis Aprilis via riſit herbâ,
 Et caux valles, viridiſque lucent
 Arua ſereno?

Imus, inſcriptæ ſinuofa Diuæ
 Signa iam lenes rapuere venti;
 Nî vetent rumpi, reuocentque tenſi
 Serica tunc.

Interim piæis taciturna nuſquam
 Pompa ſub ſignis fluat. Illa magni
 Te MARIS STELLAM, dubiſſque Virgō
 Sidus in vndis,

Illâ nil ſancti dubiam pudoris
 Te canat Matrem, facilemque clauſi

Ætheris

Ætheris portam. Tibi præpes alti
 Cuius Olympi
 Hinc & hinc pressis reuerenter alis
 Attulit pacem. Tibi magna pacem
 Debeat tellus, melior reuerſi
 Nominis Eua.

Tu graues demes populo catenas,
 Tu diem pulsus reuocabis umbris;
 Tu bonis pelles mala, læta mœstis
 Fata reduces.

Esse te magni populus ſciemus
 Numinis matrem, modò miſſa per te
 Vota non umquam Deus obſtinatâ

Reſpuat aure,
 Mitis, & blandâ prece ſingularis
 Virgo placari, ſcelerum ſoluitos,
 Et bonos ſecti, vacuoſque noxæ
 Suggere ſenſus.

Integram nobis ſine labe vitam,
 Proſperam nobis ſine clade mortem
 Et ſacros nati genitrix tueri
 Annue vultus.

Hæc ter alterno modulata cantu
 Turba, carpemus viridis Ponari
 Roſcidas valleis, & amœna præter-
 Arua-vehemur.

Secunda leuca ſeu Vaca.

O D E X.

P Rotinus, Virgo, tibi longa laudum
 Pompa ducetur, vbi ſe recuruo
 Collum flexu viridis reduce
 Scena theatri.

Audient magnæ titulos parentis
 Pinet montes; Viliamque circum
 Ter reperiſſæ recinet M A R I A M
 Vocis imago.

Audient colles, & opaca longè
 Colla ſubmittent, trepidæque circum
 Attremet pinus, humilique ſupplex
 Populus umbrâ.

Sed priùs magnum triplici Tonantem
 Voce placamus: placidum que Chriſti
 Pectus, & noſtris vacuam querelis
 Flectimus aurem.

264 MATH. CASIM. SARBIEVII

Inde ter sancto redeunte cantu
Sancta clamaris : nemorumque rursus
Murmur, & fractæ referet MARIAM

Vocis imago.

Te suâ gestit genitrice Numen,
Virginum Virgo ; genitrice gestis,
Quisquis optatâ tibi cunîque carus
Vescitur aurâ.

Castâ tu pulchri genitrix amoris,
Tu spei mater : tibi pictus almi
Campus Edeni , facilisque vitæ
Germinat arbor.

Tu domus Veri ; tibi certus vni
Aureas æther referare valuas
Gaudet : æterni geminant tibi suâ
Spiria colles.

O potens olim profugos tueri
Ciuitas fontes, decus ô Sionis,
O Dei præsens domus, ô reposui
Fœderis arca!

Sine tu purum sine fraude vitrum
Consulis formæ, relicisque vultus,
Blanda seu tristis imitaris inter
Lilia spinas ;

Sine præfago Gedeonis aruo
Vellus haud vilo temeraris imbrî,
Vda cùm circum madido labore
Arca cælo ;

Seu negas circum crepitante flammâ
Pulcher exuri rubus , & pauentes
Increpas ramos , foliisque læto
Ludis in igni.

Inde Iessæ solium nepotis,
Virgo se toto tibi æternit auro :
Hinc tibi surgit superas eburna
Turris ad auras.

Te suas Virgo simulant refusa
Mella per cellas ; & amœna serum
Rura, quæ muris gelidique claudunt
Fontibus horti.

Hic tibi surdas fuga lenis Euri
Excitat frondeis, vbi purus vndæ
Humor occultâ nemorum volutus
Murmurat vmbra.

Hic cadens læui tibi lympa lapsu
Præfluit valleis, & aperta prata

Inter,

Inter, impellit violas perenni
 Aura cachinno.

Tot tibi Virgo bona liberali
 Defluunt cælo ; tibi tanta terris
 Labitur semper renuente sisti
 Gratia riuo.

Tu polo missas pia cymba fruges
 Adæ longinquo vehis institori.
 Tu diem ducis, placidoque manet
 Lumine, rides :

Qualis Eoos ubi tollit undis
 Lucifer currus, roseisque loris
 Vndat, errantes per aquosa ludunt
 Cæcula flammæ ;

Qualis aut Phœbe radiante plenum
 Lucet argento : mare qualis intrat,
 Aut mari surgit rutilus diurno
 Phœbus in auro.

Qualè, dum puro taciturna cælo
 Siderum se fert acies, per omnes
 Ignium rimas nitidi renident
 Atria cæli.

Quod tibi nomen pia Virgo summæ
 Voce dicemus? solium superni
 Audies Regis radiare magno
 Maius Olympo.

Quidquid es, quidquid bona mater esse
 Et cani gaudes, manibus remulce
 Quem manu gestas, puerumque nobis
 Fleste Tonantem.

Nos tuâ tutos prece seruet infans,
 Si tibi primæ geniale noxæ
 Crimen exemit, placidoque iussit
 Sidere nasci :

Si tulit vero puer ales ore,
 Tenurum cæli fore: si pudici
 Nil minor floris genitrix seuerâ
 Lege piaris :

Si nihil terris, gaudere debes
 Legibus letis, choreasque Diuum
 Inter & plausus, reperis sequaci
 Astra triumpho.

Ille qui leni pede pulsat altos
 Siderum campos, viridesque stellas,
 Lucis intensum iubar inter, inter
 Lilia ludit,

Agnus ; heu nostris onerata culpis
Colla reflectat, leuiterque moto
Ad preces cornu, misero quietem
Annuat orbi.

Hæc ter effati, pia signa campis
State, dicemus : pia signa campis
Protinus stabunt, gelidi secundum
Flumina Vax.

Signa clementi rapit aura flatu,
Nos labor curæ dapis, ille mensam
Textili lino super, hic virenti
Cespite pont.

Promitur simplex penus, & supino
Concha sinceri salis è canistro;
Faginus iuxta scyphus, innocentis
Arma Lyxi.

Sunt & antiquo quibus herba circum-
Fulget argento; positosque Vaca
Ponè crateras fugiente præter
Frigerat undâ.

Hinc dapes, illinc cyathos coronant
Sutiles herbæ; mihi Solis æstum
Eximet parcè cichorea sparso
Mitis oliuo.

Tertia leuca seu Vicus Galii.

ODE XI.

I Am vetat lentas properata mensas
Hora, surgamus, rapido ruit de-
cliui è cælo, geminaque pronus,
Surgite, Vesper.

Surgimus, rursus tibi Virgo campis
Signa velluntur: tremebu. da lumbis,
Aura colludit, gracilisque tensas
Diripit Auster.

Tum quibus parca dape non dolendæ
Vocis accessit bona pars; O alma
Numinis salue genitrix, fidelis
Turba canemus.

Dum suas debet lapidosa Vace
Vilix lymphas; tibi magna laudes
Mater & plausus & vitæque debet
Carmina ripâ.

Illa quæ circum geminis Getarum,
Rura sederunt opulenta cliui,

Sunt

Sunt tibi bello monumenta parti,
 Diva, triumphi.
 Quâ lyrâ, vel quo satis ore dicam.
 Isse captivos Litalis Gelonos,
 Inclytum prædæ decus, & trophæum
 Nobilis iræ?

Cùm ferox belli duce te Vitoldus
 Bis ter exegit gladium per omnem
 Victor Auroram, tumidiq̃ue fregit
 Cornua ponti.

Quantus ingentem clypei sub umbrâ
 Texit Iuropen, Afrixque qua se-
 cumque tempestas daret atque ab omni ef-
 funderet Istro.

Rectus Eoam stetit in procellam,
 Qualis armatas hiemes, & omnem
 Sustinet Calpe Therin, atque in expu-
 gnabilis obstat.

Quantus hinc lato metuendus atque hinc
 Limitem ferro lecat, & decorâ
 Cæde formosus, mediâque laudum
 Pulcher in irâ

Ardet; hibernos velat inter imbres
 Ardet Orion, ubi traxit omni
 Astra vaginâ, rutilusq̃ue stricto
 Fulminat igni.

Ille seu pictis equitata Belsis
 Arua permensus, geli lumbique Volgam,
 Siue Pelleas bibit insolentem
 Phasin ad aras;

Barbaros templis tibi victor arcus
 Virgo suspendit: Scythicoque cinctus,
 Et tibi sacro clypeorum aceruos
 Vfsit in igni.

Alta scit Taphri domus, & potentis
 Sarbaci versæ meminere turres;
 Rupta cùm Thracum quateret tremendo
 Castra tumultu.

Ille dum denso iaculorum in imbrî
 Hinc Dahas illinc ageret Gelonos,
 Ipsa nimborum cunctis & omni
 accincta tonitru

Turbido latè manifesta cælo, &
 Ter quater totas saculata flammæ,
 Ignium curru super & rubenti
 Nube tonabas.

Sensit Euxini tremuitque laeum
 Littus, & motæ crepûere rupes,
 Ter quater nigram regegente scruâ
 Luce Mæotim.

Sensit, atque ipsos Tanais pavens re-
 fugit in fontes; dubitante ripâ
 Substitit paullum, trepidoque Phasis
 Palluit auro.

Sic ames nostris bona Virgo sæpè
 Hostibus nosci: tibi sic per omneis
 Vilix ripas Litali reponant
 Signa nepotes.

Sic ab extremo tibi victor Occæ
 Arma de victis referat Suanis,
 Et novas soluat nova vota L. A. D. I.
 S L A V S ad aras.

Hæc & alternis geminata votis
 Plura dum sicco canimus sub æstu,
 Obuium fessos nemus hospitali
 Excipit umbrâ.

Ludor? an mollem foliorum ad auram
 Lenè vocales modulantur alni,
 Et leues lymphæ, trepidique grato
 Murmure riuî?

Ipsa te Virgo sonat alnus, ipsa
 In tuas viuax salit vnda laudes,
 Audit & longè tua discit ipse
 Nomina lucus.

Quarta leuca seu Troci.

O D E XII.

Vltimus restat labor altiores
 Ire per lucos, & aprica circum
 Stagna lunari, tumulosque lento
 Vincere cantu.

Hic tibi casto Salomonis ore,
 Dictus ad sanctas hymenæus olim
 Nuptias, mutum nemus & silentis
 Perstrepet alnos.

Quod tuis, Virgo, benè dormit vlnis
 Sola sopitum potes osculari
 Numen, & flammæ animæque sanctum
 Sugere florem.

Sola fragranti meliùs Falerno
 Vber adstringis, quoties ab Imo

Corde spirauit genialis intinxit

Halitus auræ.

Mille Phœacum Cilicumque mille,
Nympha, te circum volitant odores :
Blandus hic costi liquor, inde pinguis

Sudat amomi :

Sola te mulcet tamen aura, si quæ

Dulcè spirantis venit ore nati,

Cuius illimi tibi lene nomen

Manat olivo.

Sive Bacchei tibi fortè succi

Regis arcane patuere cellæ,

Regis arcano meliora ducis

Vbera vino :

Sive diffusis oluere nardis

Regis instructæ tibi, Nympha, mensæ :

Regis optatos tibi nardus una

Spirat odores,

Si Palæstino metis in vincto

Myrrheos flores ; tua solus ille

Nexilis myrrhæ religatur inter

Vbera nodus.

Si tibi dulces amor est racemos

Pinguè gemmanti refecare Cypri :

Vnus è multis tibi ridet ille,

Virgo, racemus.

Solis æstiuos licet inter igneis

Hinc & hinc latis spatiosa ramis

Pinus, & pronâ tibi se reclinat

Fronibus illex ;

Sola te mulcet tamen æstuantem

Si quâ frondosâ cadit umbra malo,

Cuius ah durâ tibi natus olim

Fronde pependit.

Plura dicturis procul è Trocanis

Arcibus turres, placitusque dudum

Virgini collis, mediâque templum

apparet in vrbe.

Protinus votis genibusque supplex

Sternimur vulgus, quater, Alma Salus

Virgo, dicturi : quater illa motis

Annuet aris.

Virgines iam tum puerique Diux

Supplici frontem redimite cerâ, &

Virginem gratâ puerumque laudis

Dicite sixâ.

L 5

Ceteris

- Virgines.* Ceteris ornant moritura frontem
Serta: te Virgo moriente numquam
Flore Carmelus tegit, & perenni
Fronde coronat.
- Pueri.* Ceteri frontem inuente demi
Implicant auro: tibi concolori
Luce natiuum capitis I E S V
Fulgurat aurum.
- Virgines.* Qui tibi Virgo per eburna vidit
Colla diffusos sine lege crineis,
Regiam tingi trabeam rubenti
Vidit ahenò.
- Pueri.* Qui tibi vidit niueis, I E S V,
Hinc & hinc spartos humeris capillos,
Vidit elatas cumulis Idumes
Surgere palmas,
- Virgines.* Qualè ridenti raliant Sereno
Semper illimes Hefebonis vndæ,
Talè conuiues oculis iocanti
Iuua puello.
- Pueri.* Lacte perfase veluti columbæ
Vitreas semper speculantur vndas,
Sic in intactâ retinet, I E S V,
Lumina matre.
- Virgines.* Cui genas vel cui similes canemus
Virginis vultus? similes canemus
Punico, cum per tua lucet vltro
Fragmina, malo.
- Pueri.* Cui genas vel cui similes canemus
Pauuli vultus? similes canemus
Arcis, quas Sol varixque scribunt
Floribus horæ.
- Virgines.* Atticos longè redolere succos
Dicimus Virgo, quoties diserta
Lenè ridenti tibi mella manant,
Lenè loquenti.
- Pueri.* Liliun I E S V niueis hiare
Dicimus labris, quoties odora
Dulcè ridenti tibi myrrha spirat,
Dulcè loquenti.
- Virgines.* Mille quod telis clypeisque testa
Turris aduerso micat ista Soli,
Matris aduerso micuere longè
Colla puello.
- Pueri.* Quod Therapnzi breue ver Hymetti,
Quod Palæstini sapiunt liquores,
Matris

Matris è collo sapiunt reclinis

Colla puelli.

Virgines. Quo tibi Virgo maduere succo
Virgines palmæ: maduere succo
Qualis in siccas lacrymante myrrhâ
Liquitur herbas

Pueri. Quis tuis fulgens hyacinthus ardet
O puer palmis? hyacinthus ardet.
Qualis aut sceptri sedet aut coruscæ
Arce coronæ.

Virgines. Quæ iugis Cretæ viridisve Cypri
Tanta Lesbois fluit è racemis,
Quanta maternis tibi Virgo manat
Copia mammis?

Pueri. Quis vel Hybleas odor inter herbas
Tantus aspirat, Cilicumve rura,
Quantus aspirat tua dulcis inter
Vbera I E S V.

Virgines. Zona quæ fluxam vetat ire pallam,
Flauet intextâ tibi, Virgo, fruge.
Quam pudor circum niueoque stipant
Lilia vallo.

Pueri. Quæ tibi cinctas reuocat reiectæ
Vestis, arcanis vigil est eburna
Zona sapphyris, tacitoque pectus
Circuit igni.

Virgines. Cum leui plantas cohærente loco
Virgo stellantem graditur per aulam,
Aeream credas aciem canoro
Ire triumpho.

Pueri. Crura cum picto religauit ostro
Et stetit celsæ puer ore: credas
Ponere suffrago geminas in auro
Stare columnas.

MATH. CASIM. SARBIEVII
SOCIETATIS IESV
EPIGRAMMATVM
LIBER VNVS.

I.

AD TARQVINIVM GALLVTIVM

*è Societate I E S V Oratorem & Poëtam
clarissimum,*

*Cùm ei sua de Diuino Amore Epigrammata
traderet.*

V M tibi diuinos iussi ferremus A-
mores,

Urget Amor gressus ferre, referre
Timor.

Hic trahit, hic retrahit gressus: hic pugnat, & ille:
Ille suis nixus viribus, iste suis.

Hic iaculum iacit, ille iacit: pugnatur: Amoris
Tela Timor, vitat tela Timoris Amor.

Vt tibi diuinos tandem ferremus Amores:
Victus vterque fuit, victor vterque fuit.

II.

RELIGIOSVM PAVPERTATIS VOTVM.

*Si dederit homo omnem substantiam domus sue pro
dilectione, quasi NIHIL despiciet eam. Cant. 8.*

V Enalem nuper exlo mercabar Amorem.

Quis credat? qui se venderet, ipse fuit.
Aurum donabam: sed emi se noluit auro.

Cùm largiret opes, reliciebat opes.

Omnia donabam: sed noluit omnia, totum

Quod superest (inquam) si placet, aufer, Amor.

Risit: & xihereo quid inuile quæris Amori

Sollicitus pretium? da NIHIL (inquit) Emes.

III

III.

HASTILVDIVM FORTVNAE
ET DIVINI AMORIS.

Dotalis Fortuna annulus, orbis. Seneca.

*Deus est Sphæra : cuius centrum est ubique,
circumferentia nusquam. Proclus.*

Meta volaturæ steterat teres annulus hastæ,
Annulus ad dociles peruia meta manus.
Annulus orbis erat : Fortuna ciebat ad Orbem,
Et simul æthereus tela ciebat Amor.
Fortunæ median teres annulus induit hastam:
Maior, ait, nobis meta petetur, Amor.
Et temerè iactum iaculatus in æthera telum,
Nusquam meta mea est, inquit, ubique mea est.

IV.

Veniat dilectus meus in hortum suum. Cant. 5.

Plucher Amor sumpsit rudis instrumēta coloni,
Et sua deposuit tela suasque faces:
Et manibus stiuam rapuit; castique laboris
Ad sua ruricolæ iunxit aratra boves.
Ilicet, ut facili subuertit vomere corda,
Castaque virginibus Gratia creuit agris;
Flos, ait, vnus abest : sunt cetera millia florum,
Ut nullus possit, C H R I S T E, deesse, Veni.

V.

*De S. MAMMETE Mart. à leonibus, quibus
erat obiectus, intacto.*

Parus in extremam M A M M E S descendit
arenam;
Squallebant tenui pallida membra fame.
Horruit hanc prædam venantūm turba ferarum,
Et potuit se vincere longa fames.
Vade proteruorum ieiunia victa leonum?
Sic docuit Martyr : sic didicere feræ.

VI.

De eodem.

Preter inhumanis, M A M M E S, te dentibus offert;
Immaturus adhuc, paruule, Martyr eras,
Præside mansueti sed plus supere leones,
Pro puero mores dedidicere suos.

Norant

Norant septenni faciles ignoscere prædæ;
Cui Prætor rabidas iusserat esse feras.
Parcere si placidi puero sciûere leones,
Illi prætores, tu leo Prætor eras.

V I I.

*Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera
matris mee, ut inueniam te foris? Cant. 8.*

QUO tandem meus auolauit ille,
Formosissimus ille Natus, ille,
Quo tandem meus auolauit Infans?
An iam Bethlemium reliquit antrum,
Natalesque casas, & hospitalis
Fortunata petit fluuenta Nili?

Obstent culmina, fabulosus obster
Æmus, Pelion, Ossa, Pindus, Othrys;
Ut pulsum celer assequar Puellum,
Nimbis ocyor, ocyor procellis,
Pergam per saliceta, per rubeta,
Per deserta, per asperos hiatus,
Per spineta, per iliceta pergam.

An rursus Pharias perosus oras
Damnato redit exul è Canopo,
Tranquillamque petit redux Idumen?
Ut pulsum celer assequar Puellum;
Stent inter scopuli que, frondeit que
Silux verticibus minentur inter;
Damis ocyor, ocyor capellis,
Vadam per fruticeta, per vepreta,
Per dumeta, per inuios recessus,
Per querceta, per æsculeta vadam.

An late Solymas peragrat oras,
Et pinguis iuga calcat Hermonxi,
Carmeli que super niuale tergum
Formosis spatiatnr in viretis,
Qua circumfluus elegante ripâ,
Surgulantibus euolutus antris
Iordanes sonat, & remurmurantes
Sese fluctibus alloquuntur vndæ?
Ut pulsum celer assequar Puellum,
Pardis ocyor, ocyor lexnis,
Curram per siliceta, per fruteta,
Per pineta, per obuias paludes,
Per saxeta, per arboreta curram.

An nostri vitis iniquus orbis
Centum Tænarios triumphat hostes,

Stella.

Stellarumque procul fauente pompâ
Phœbi scandit equos, & ordinata
Molli sidera temperat capistro?
Vt lxtum celer assequar Puellum,
Fulgetrisque currulibûsve flammis,
Aurigantibus Africis & Euris,
Et blandis Zephyris Fauoniisque
Per lenes ferar inquietus auras,
Et desiderij velente pennâ
Spirantem vehar effedo Notorum,
Vernarumque rotis Fœstiarum.

Sed quo me rapit incitatus ardor?
Ambo ludimur, ambo: dum Puellum
Quæro, quærit & ipse me Puellus,
Et vastos procul obsecrat recessus:
Obtestatur agros, nihilque de me
Respondentia sciscitatur arua:
Sic & me fuga ludit & Puellum.
Stabo, quemque vagum nequit, videbo
An possit DEVS inuenire stantem.

V I I I.

De D. MARIA MAGDALENA.

*Per vicos & plateas quæram, quem diligit
anima mea. Cant. 3.*

ET gemit, & miseris singultibus astra lacescit,
Et falso teneras irrigat amne genas.
Et caua per, per acuta celer, per inhospita fertur:
Et per aperta fugax, & per iniqua ruit.
Quid facit ad tantos tam prodiga lacryma cursus?
MAGDALIS in lacrymis nauigat ipsa suis.

I X.

De Puerio IESV nato.

Quid esse possit hoc Puello carius,
Cui mellis ore plena manat copia,
Illime plenis balsamum riuis abit,
Et liberali nectar amne labitur,
Stellæ serenis illigantur crinibus,
Puraque cirri luce ceruicem rigant,
Et è bisulcâ fiderum natus face
Pectit coruscas aureus pecten comas?

Sed exoletâ nascitur Puer casâ,
T. exquilino natus in fimo iacet,
Dextraque culmum prensat, & focum premit:
Cæloque

Cæloque coram nudus, & coram gelu
Iniuriôsâ stringitur Puer niue.
Quid esse possit hoc Puella vilis?

X.

C A S T A S E D F E C U N D A.

Memores uberyum tuorum. Cant. 1.

Ibi dabo tibi ubera mea. Cant. 7.

V Elle meas, mi Sponse, canis te sugere mammas :

Sic quæ Sponsa fui, iam tibi mater ero.

Ipsa tuas etiam memini me sugere mammas :

Sic qui Sponsus eras, tunc mihi mater eras.

Ambo iterum bibimus de mammâ sæpiùs vnâ :

Sic soror ipsa tibi, tu mihi frater eras.

○ Amor, vnus Amor, quos non effingis Amores?

Omnibus omnis eris, si tibi nullus eris.

X I.

*Surge Aquilo, & veni Ausfer, perfla hortum
meum, & fluant aromata illius. Cant. 4.*

A Stra rogant lenes morientia lilia nimbos,
Et rosa sub nimio sole precatur aquas.
Quid faciat? ventos Amor aduocat, aduocat im-
bres:

Irriguo quorum rore reuixit ager.

Quàm pulchri flores! quorum lassissima cultu
Spirat humus ventis, sudat Olympus aquis.

X I I.

D E P V E R O I E S V C A S T I T A T I S A M A T O R E.

Ego flos campi. Cant. 2.

E Testiarum Gratix, vagorumque
Pauontorum, Sarmatæque tibicen
Septentrionis, & Britanne cum Cauro
Apeliota, Regis Æoli turmx,
Circumuolate præpetes meum florem,
Blandoque lætùm sibilo salutate:
Dulcèsq; malas, floreamque cernicem,
Corallinumque floris aurei labrum
Non flante naso, nec tumentibus buccis,
Sed complicatis osculemini labris:
Sed antè frontem mysticaque nimborum
Abradat Ausfer, & nouacula veris
Morosus vdam condeat Notus barbam,
Ne recta puris obstat osculis seta.

Tum verò sudi gratiâ decens vultus
 Tam delicatum basiabitur florem,
 Et lenis auræ murmur insusurrabit.
 Adfint & omnes graminumque florumque,
 Omnesque castæ Chloridis venustates;
 Suasque vadant ordinata per turmas,
 Argenteorum castra liliætorum,
 Et aureorum copix rosetorum:
 Omnes supinâ supplices comâ, reddant
 Suo tributum laudis Imperatori,
 Nouamque veris graulentur ætatem.
 Neu sit pudori, liliisque, nardisque,
 Pronisque calthis, cernuisque verbenis,
 Rogare velle floridæ iuuentutis
 A liberali Rege prærogatiuam,
 Et castitatis impetrare decretum.

Exinde pulchra conuocentur ad signa
 Sub castitatis Rege militaturi,
 Testi rubente fusilis comæ cristâ
 Duces acanthi, militesque verbenæ,
 Amazonumque prima turma caltharum.

Eant & Indi protinus granadilli,
 Et expeditis spiculisque clauorum,
 Hirtisque spinis, lanceisque, flagrisque,
 Contra furores audeant Dionæos
 Veneficorum semiceta philtorum,
 Herbosa contra tela, Cyprios flores,
 Amalosque dimicare Narcissos.

Morare miles? & vocante Bellonâ,
 Sparsi per hortos otiamini flores?
 Flos ecce vestri primus agminis Duxor,
 Pro castitatis laude præliaturus,
 Se Martiali collocauit in campo.

X I I I.

Lampades eius, lampades ignis. Cant. 8.

- O Ego si fierem medio sita cardine tellus!
 Sponte, tuâ statem pendula Sponsa manu.
 O ego si herem liquido torrentior anni!
 Ad nutus flucrem lentior amne tuos.
 O ego si fierem rapidis perniciosior Euris!
 Fingere obsequiis promptius ipsa tuis.
 O tandem, nisi sum celeri velocior igne,
 Vel fieri cuperem cuncta, vel esse nihil.

XIV.

Trahe me : post te curremus. Cant. 1.

MI IESV, sine te per opaca, per inuia tēdam;
 Nec potero longas te sine ferre moras?
 Felix, ah felix olim tua MAGDALA, quæ se
 Nexuerat vinctis ad tua crura comis!
 Sic comes illa tuum numquā linquebat Amorem:
 Tu captivus eras illius, illa tui.
 Altera, ne dubites, ego sum tua MAGDALA,
 CHRISTE:

Ergo trahas vel me, sponse, vel ipse mane.

XV.

Ad omnia versatilis.

CAstus amor ramo pharetram commendat &
 arcum;

Arma valete : novum me vocat, inquit, opus.
 Plana per æquales se straverat area campos,
 In glacie qualem Dædala fugit hiems.

Hic Amor, adducto ludentis more flagello,
 Ludendi locus est, sed trochus, inquit, abest.
 Fia cor huc prodi, clamo : cor prodi, & inde
 Dum putat esse trochum, cor mihi versat Amor.

XVI.

D. MAGDALENA sub Cruce flens.

AH sitio! clamas : abstuli has rupibus undæ;
 Sola fluunt oculis flumina, sola bibe.

XVII.

*Revertere Sulamitis. Revertere asclede.**Cant. 2. & 6.*

Insequeris, fugio: clamasque, Revertere, IESV:
 It reduces ad te flecto repente vias.

Insequor, ipse fugis: clamoque, Revertere, IESV:
 Ita faciles ad me flectis amice vias.

Ast queris, fugio: fugis, assequor: ô bonus error!
 Obsequi felix ô in amore fuga!

Ad te, ne fugias, tua me fuga, CHRISTE, reducet:
 Dux tibi ne fugiam, vel meus error erit.

XVIII.

SACRI STUDIOSVS OBSEQUII
 CADAVER EST.

Foris est ut mors dilectio. Cant. 8.

VT scires, quo, CHRISTE, tui flammaret
 amore;

Non unus pro me nuntius fuit amor.

Cor

EPIGRAMMATVM LIBER VNVS. 179
Cor a te mihi; cor non est, CHRISTE, re-
uersum:

Mitto voluntatem, CHRISTE; nec illa redit.
Vt tandem totam posset tibi dedere mentem,
Intellectus erat missus; & ille manet.
Nunc animam mitto: quod si non illa redibit,
O ego quàm viuum, CHRISTE, cadauer ero!

X I X.

Epitaphium viuo.

ET viuo, & morior. quid inanes demoror
auras?

Quid inuat ambiguus uestere fata moris?
Construe perpetuis halantem floribus urnam,
Et tumulum nobis pone superstes Amor.
Hic sepeli miserum, & lacrymis adsperge iacentē,
Et duo marmoreis carmina exde notis.
Et viuo, & morior. possis in amore Viator
Et quo viuo, mori; & viuere, quo morior!

X X.

BERNARDINO HOSTI *missa Imago*
CHRISTI *cruci affixi.*

ME segnis nō figis Amor? sunt omnia præstō:
Cruce arcus, iaculum CHRISTVS, &
Hostis ego.

X X I.

Super vinulos aquarum.

ERabam nuper vitreas prope Tiberidis undas,
Quā solet ad scopulū naufraga lymphæ queri.
Dicebam: Mea lymphæ, meos lacrymeris amores;
Nam me iam lacrymæ destituere meæ.
O ego si possem fieri tam prodigus annis!
Æternā fluere pulchra per arua fugā.
Hæc ego: sed tacitas suspendit lymphæ querelas:
In me mutari forsan & ipsa cupit.

X X I I.

Imago B. STANISLAI KOSKAE Romana.

Q Vis te tam lepidā mentitur imagine pictor?
Quæ tam viua tuas tēperat umbra genas?
Tu palles, pallet. quod si ruet illa, rubescis.
Tu vitā, vitā non caret illa suā.

M 2

Tu

120 MATH. CASIM. SARBIEVII
Tu sine corde manes; manet hæc sine corde: lo-
quente

Te, loquitur; visus te iacente, iacit.
Par est laus vobis, disparque: fidelis imago
Illa tui; sed tu STANESILAË Dei.

XXIII.

Nuntietis ei, quia amore langueo. Cant. 5.

P Orrigo dum terris aures, dum surriigo cælo:
Clamat, Ama, tellus; clamat Olympus, Ama.
Sint irata licet, gelidum mare suadet amare,
Fulgur amore micat, fulmen amore tonat.
Aura tuos Ignisque mihi commendat Amores,
Sava percussis vociferantur aquis.
Non opus est posthac nobiscum, CHRISTE,
loquamur:
Orator nostri mundus Amoris erit,

XXIV.

Amor Diuinus.

C Or mihi clamat, Amor clamat: Cor dormit,
& ille.

Ambo tacent: surgit Cor mihi, surgit Amor.
Cor mihi plorat, Amor plorat: Cor ridet, & ille.
Ambo canunt: plaudit Cor mihi, plaudit Amor.
Tene verecundi Cor Amoris dixero fratrem?
Tene mei fratrem dixero Cordis, Amor?
Nescio, quid sit Amor Cordi, quid Cor sit Amori?
Hoc scio quòd totus Cor ego, CHRISTVS
Amor.

XXV.

Osulectur me osculo oris sui. Cant. 1.

Q Væreham nostris si quis daret oscula labris,
Dum meus, heu! longo tempore Sponsus
abest.

Oscula poscebam cælum: dabat oscula cælum:
Sed satiare meas non potuere genas.
Oscula poscebam terram: dabat oscula terra:
Sed fuerant tactis asperiora petris.
Terra vale, cælumque vale, dabit oscula Sponsus:
& essent, quot sunt vota, tot ora mihi!

XXVI.

Meliora sunt opera tua. Cant. 1.

H Int mihi se Tellus mensam ponebat in vna.
Inuitans tacito murmure: Sponsa sede.
Illinc

EPIGRAMMATVM LIBER VNVS. 181

Illinc se paterâ mare propinabat in vnâ,
 Increpitans rauco vortice : Sponsa bibe.
 Tunc ego : Terra tuos nolo, Mare nolo liquores:
 Tu mihi, Sponse, fames; tu mihi, Sponse, sitis.
 Audiit, & geminum Sponsus mihi protulit Vbera:
 Tu mihi, Sponse, cibus; tu mihi potus eris.

XXVI I.

De Angelo R. A L O Y S I O astante.

QVam benè siderci vultus imitatur Ephebi,
 Et simili ridet lacteus ore puer!
 Hic niueis par est, niueis par ille ligustris:
 Ille rosâ, multâ purpurat iste rosâ.
 Pura verecundo sublucent lumina sole:
 Et roseus teneras stat pudor ante genas.
 Dissimiles habitu, similes sibi moribus ambos
 Dicite, fiat similes, dissimilésne magis?

XXVII I.

De eodem.

ANgele, GONZAGA es, si pîdas exuîs
 alas:
 Si GONZAGA alas induis, Angelus es.

XXIX.

Venatio Amoris.

VEnatum exli croceos Amor ibat in agros:
 Sed, qui corda pius depopulatur Amor.
 Occurrere lupi, procul occurrere leones,
 Et procul in iaculis hispidus ibat Amor.
 Ecce volaturæ vix erupere sagittæ,
 Protinus ætheræ procubere fera.
 Quid clausum tam sœua iuuat custodia exlôm?
 Pandit Amor planas per fera monstra vias.

XXX.

Venatio Amoris & I E S V.

SUrge, volaturas Amor eiaculari sagittas:
 Es mihi meta Deus, sum tibi meta Deus.
 Corda cruentandis pateant tua, CHRISTE,
 sagittis,
 Ut fias iaculis saucia præda meis.
 Corda cruentandis pateant mea, CHRISTE,
 sagittis,
 Ut ham iaculis saucia præda tuîs.
 Quàm tibi, CHRISTE, capi, venari tam mihi
 dulce:
 Quàm tibi venari, tam mihi dulce capi.

SAGITTA DIVINI AMORIS.

Vulnerasti cor meum. Cant. 4.

Illa ego fidereis deprompta Sagitta pharetris,
 Quam pius ad Superos eiaculatur Amor,
 Quæro meam, sed quæro meo sine vulnere metam;
 Nam mea non di licit vulnera ferre manus.
 Quis credat, potuisse dari sine vulnere metam?
 Hic requiesce meo vulnere, CHRISTVS ait.
 Accelero, metamque premio sine vulnere: sed iam
 Ne possem vulnus hgere, vulnus erat.

XXXII.

B. ALOYSIVS *pingitur inducſo ſuper
 togam linceo.*

Pulchra Dies, & Nox pulchræ germana Dies,
 Artificem puero fortè locabat acum:
 Altera prætextam, longam dabat altera pallam;
 Illa nigram, niueam neuerat illa togam.
 Quos puer ut riguos in ſe conſpexit amictus,
 Et Nox, & moto fulſit ab ore Dies.
 O formoſe puer! quò ſe formioſior eſſet,
 Ipſa puer te Nox induit, ipſa Dies.

XXXIII.

Donec aſpiret dies, & inclinentur vmbra.

Quid noſti lumen, luci quid quærimus vm-
 bram?
 Noſte dies nobis eſt Amor: vmbra die.

XXXIV.

Fortis eſt vt mors dilectio. Cant. 8.

Mors & Amor gemini pugnant de laude
 triumphi,
 Mors pharetrâ, pharetrâ conſpiciendus Amor.
 Mors ait, Expugno certis ego corpora telis:
 Expugno flammis pectora, dixit Amor.
 Maior, ait, mihi, Mors, victoria cedit Amore:
 At mihi maior, ait, gloria cedit, Amor.
 Tentarent & tela, pares niſi diceret eſſe
 Victor viroque Deus, victus viroque Deus.

XXXV.

Inuerſa & humi iacens retrò B. ALOYSII
Corona.

Qualis vbi liquidæ riguis ſingultibus vndæ
 Proluit aprici culta Galeas agri:

Talis

EPIGRAMMATVM LIBER VNVS. 183

Talis in assiduos lacrymis ALOYSIVS imbres
Liquitur, & puris pectus inundat aquis.
Scilicet ex istis nascuntur lilia riuus,
Deque pio viuis flumine potat ager.
Quid mirum? si versa retrò, si spreta Corona,
Quam dominus fletu conferit, occat humum?

X X X V I.

Eiusdem posita retro Corona.

A Vrea cum felix diademata poneret heres,
Visa sibi raptis flere Corona comis.
Cumque suos iterum vellet circumdare crines,
Ad domini caros procubuisse pedes.
Ipse sed acciduum pedibus calcasse coronam
Fertur, & ingratas posthabuisse preces.
Illa retrò reuoluta, iacens; Lux Principis olim,
Vmbra mei posthac Principis, inquit, ero.

X X X V I I.

Qualis est dilectus tuus? Cant. 5.

Q Vatis erat, tuus ille? tuus pulcherrimus ille?
Dicebat nuper barbara turba mihi.
Arripio dextrâ pennam, læuâque tabellam,
Et noto. CHRISTE, tuo quidquid in
orbe noto.
Pingo rosas, aurum, gemmas, viridaria, siluas,
Arui, lacus, celeri sidera pingo manu;
Et tabulam monstrans, Noster pulcherrimus, in-
quam,
Qualis erat, vultis discere? talis erat.

X X X V I I I.

*Caput eius aurum optimum. Manus illius
tornatiles aureæ. Cant. 5.*

P Onite gemmifero frondentia ferta metallo,
Pulchra triumphales ponite sceptrâ manus.
Rex meus est IESVS. Rex formosissime Regum,
Tu mihi Dictator, tu mihi Cæsar eris.
Qui sceptri fulgore caret, qui luce coronæ,
Rex, ait, metuase Rex erit ille meus.
Cui caput est aurum, manus est tornatilis auro,
Illius est Sceptrum, dextra; Corona, caput.

X X X I X.

In idem sacrum Canticum.

V Itis eram; nostros carpebat nemo racemos:
Flumen eram; nostras nemo bibebat aquas:

M 4

Arbor

184 MATH. CASIM. SARBIEVII
Arbor eram; nostrâ nemo confedit in umbrâ:
Ductor eram; nostram nemo tenebat iter:
Phœbus eram; nostro lucebat lumine nemo:
Pastor eram; nostras nemo secutus oves.
Quid faceret IESVS? Aurum placet omnibus:
Aurum,
Vt placeam, posthac omnibus, inquit, ero.

X L.

Veni de Libano Sponsa.

ET fugis, & fugiens clamas, Quid Sponsa moraris?
Non fugis, vt fugias: vt capiare, fugis.

X L I.

De Pullato & Lintato ALOYSIO.

QVem pullæ cernis squallentē in funere pallæ,
Hunc nimius sacro terruit igne Deus.
Quid niueum, Pictor, pullo superaddis amictum,
Et tegis hibernâ torrida membra niue?
Hæc, vbi fidereos iuuenis conceperit æstus,
A minimo Domini vestis amore fluet.
Perge tamen liquidas gelidâ niue spargere flamas;
Vt liquidum à flammis discat amare gelu.

X L I I.

Pullatus post Prætextam ALOYSIVS.
Alluditur ad Mincium, hospitalem cygnis fluvium, patrum ALOYSII solum.

VEctus oloriferi iuuenis prope flumina Minci,
Ibat in herbosos Castilionis agros.
Iste niuei dominum cum mirarentur olores,
Squallida mutatâ pallia ferre togâ;
Pullatum fleuere ducem, visusque repente
Plurimus attonito Cygnus ab amne querit:
Atq; aliquis, Quin nos etiam nigrescimus, inquit,
Quando tam niueus sponte nigrescit olor?

X L I I I.

Oculi B. ALOYSII lacrymabundi.

QVis modus, ô oculi, nimis manare fluentis,
Et tenaras fletu perdere velle genas?
In flumina liquidis abeunt duo lumina riuus,
Et lacrymæ gemini fluminis lassar eunt.

Interet

Interea medio fluitant suspiria luctu,
 Et pius irriguas ventilat Eurus aquas.
 Remigium, socij, naues & vela paremus:
 Sunt, quibus in cælum velificemur, aquæ.

X L I V.

B. ALOYSIO *consuetam meditationi horam im-*
pendenti Roseum imminet Sertum.

P Vlchra coloratis vbi pingitur Hybla rosetis,
 Siccanias triplex colligit Hora rosas.
 At modò quòd croceos religât tibi sertâ capillos,
 Vnde repentinis emicuêre comis?
 Te Matutinæ pietas modò detinet Horæ,
 Illa tibi viuo tempora flore ligat.
 Quot tibi mille legent formosos Sæcula flores,
 Vnica millenas si legit Hora rosas?

X L V.

De eodem Serto.

I Psa Corona, rosa est puero? puer ànne Coronæ
 Ipse rosa est? puer est ipse Corona, Rosæ.

X L V I.

B. ALOYSIVS *sacro lumine circumfusus.*

N Ox erat, & posito iuuenis requierat amictus.
 Venit Amor; posita se tegit ipse togâ.
 Sic ibat! sic ipse nigrâ sibi veste placebat!
 Sic erat in restuo plurima ruga sinu!
 Interea tacito vestes vruntur ab igni,
 Et bibit admotas proxima palla faces.
 Manè vigil positos iuuenis repetebat amictus,
 Et circumfusz luxit in igne togæ.
 Non miror iuuenem tacitis arsisse fauillis;
 In tacitas, miror, non abiisse faces.

X L V I I.

Oculi B. ALOYSII.

B Is geminos olim mater Natura lapillos
 Pygmalioneas inter habebat opes.
 His frænare comas, & eburnea cingere colla,
 Hos memori nusquam mittere velle manu:
 Et chalybum nodis, & ahenò veste solebat,
 Et vigili clausos sollicitare serâ.
 Parua tamen caris custodia visa lapillis,
 Quæve moram furto tollere posset, erat.

M I

Ergo

186 MATH. CASIM. SARBI EVI
Ergo pro geminis A L O Y S I munus ocellis,
Accendit geminas casta per ora faces.
Tam fortunatis, inquit, custodia gemmis
Firmior esse potest, tutior esse nequit.

X L V I I I.

Lilia manu præfert A L O Y S I V S.

Hæc, quæ virgineis nituntur lilia culmis,
Vnde verecundas explicuere comas?
Non generant similes Pæstana rosaria flores,
Nec simili Pharius messe superbit ager:
Non hæc purpureis mater Corcyra viretis,
Nec parit æquoreis pulsa Carystos aquis.
Cum nullas habeant natales lilia terras,
Quis neget è castâ lilia nata manu?

X L I X.

*TETRO MALASPINALI Reflori Florentino
Societatis I E S V.*

Scirata est flores nuper Florentia : cingat
An bona spina suas, an mala spina rosas?
Optauere malam, tangi quæ foris volebant:
Nam mala tacturos pungere spina nequit.
Optauere bonam, tangi quæ foris negabant:
Nam bona tacturos pungere spina solet.
Sic demum variam clausit Florentia litem,
Effet ut alterutris absita spina Rosis:
Nullus ut has tangat, tangantur ab omnibus illæ;
Sit bona Spina Malis, sit Mala Spina Bonis.

L.

De capto O R O M V S I O.

*Quæ urbs vulgò ab Indis Gemma orbis
terrarum appellatur.*

Annulus est Orbis, pulcherrimus annulus
orbis,
Indutus digitis Lyfia pulchra tuis.
Non tamen ille fuit pulcher sine diuite gemmâ;
Diues OROMVSII nam sibi gemma fuit.
Gemma fuit, non est: subiti nam turbine belli
Nuper Erythreo perdita gemma luto est.
Ergo tuam quæres pulcherrima Lyfia gemmam
Inter barbaricos Persica busta sinus.
Ecce meos (inquis) poscunt mea regna lacertos,
Ecce meas poscunt Chinica claustra manus.
Non

Non opus est humeris: OROMVSIA gemma
videtur:

Ipse satis pollex, vt capiatur, erit.

L I.

IOANNI DE LVGO, dum post morbum ad in-
termiffam de pœnitentiâ doctrinam rediret.

Fertur inornatis nuper Metanœa capillis
Fleſſe, repentinâ cùm raperẽ febris;
Iertur & indomito fra nos laxaſſe dolori,
Et lacrymis madidos exhibuiſſe ſinus.
Cùm rurius domito repetis tua pulſita morbo,
Fertur inornatas diſpoſuiſſe comas:
Et domitos h lari riſu frænâſſe dolores,
Et lacrymis vacuos explicuiſſe ſinus.
Quis, Pater, incolumi de te non gauſcat, ipſæ
Si gaudent Lacrymæ, ridet & ipſe Dolor?

L I I.

Ad PONTILIANVM.

E Templis quoties redeo, Paulive ſacello,
Occurris reduci, PONTILIANE, mihi,
Ac ſubitus quæris: Placũre palatia Pauli,
Et Peluſiacâ ſecta ſacella Pharo?
Cùm dixi nitidis placuiſſe palatia teſtis,
Et placuiſſe ſuis ardua templa tholis;
Tu rurius, fonteſque tibi circosque placere,
Vaſta placere crepas amphitheatra tibi.
A placitis ceſſa, ne Roma Placentia fiat:
Ipſe Placentinus ne videre, tace.

L I I I.

AVGVSTINO VIVALDO primũ in Lithua-
niâ, ac deinde Romæ Prouinciali Præ-
poſito Societatis I E S V.

Cvm te Parthenope Patrem, cùm Parma vo-
caret,
Optaretque ſuum Trinacris ora Patrem;
Roma ſuas dominis mundi de montibus arces
Proſpicit, & ſtudiis inuadet vna trium.
Quid faciam? Parmæ cedam? Trinacria flebit:
Parthenopæ ceda n? Parma queretur, ait.
Trinacriæ cedam? Siren & Parma querentur.
Quin potiùs tantum fortior ipſa Patrem?
Cedite iam Natæ, Matri concedite Patrem:
An non veſter erit, ſi meus, inquit, erit?

L I V.

LIV.

De timido ANSA FVLVIO.

D Vm bellicosus nuper ANSA prandentes
 In Othomanum Sarmatas adhortatur,
 Prandere, dixit, milites, triumphalis
 Iam cœna vobis præparatur in Cælo.
 Dixit: sed ipse iam mouentibus signis,
 Et buccinarum tympanique rumore
 Perterrefactus, ordiente Bellonâ,
 In ciuitatem primus ANSA profugit.
 Interrogatus inde, cur fugam mallet,
 Et cur ad astra nollet ire cœnatum?
 Hac luce, fallax inquit ANSA, ieiuno.

LV.

AUGUSTINO VIVALDO Proposito Prouinciali Romano Societatis IESV.

C Vm te nuper Honor liquidis circumuagus
 auris
 Altus inauratis insequeretur equis;
 Trans Alpes Helicenque volas, vbi pressus Honori
 Dignaris meritâ Littaua fræna manu:
 Cùm tamen ingratos aspernareris honores,
 Italia festinâ corripis arua fugâ.
 Hæc Latias iterum caperes cùm iussus habenas,
 Et victus meritis erubisset Honor;
 Non pudet à merito, dixit, me Præside vinci.
 Sed vinci toties à fugiente pudet.

LVI.

Ad PLAVTVM.

S Iue peregrinas mittam tibi, PLAVTE, Camænas,
 Siue Medusæis fusile carmen aquis;
 Non poterat, inquis, melius mihi mittere carmen,
 Nec melius magno cum Cicerone loqui.
 Non poteram melius? laus hæc mihi salia videtur,
 Quæve vel inuiti stupris esse potest.
 Laudari puto me melius potuisse, sed à te
 Laudari melius non potuisse puto.

LVII.

Mater NERONIS ad NERONEM.

Q Vò gladium vibras? vterò, mammæne mi-
 naris?
 Ah reprimat cæcus barbara tela furor!

Lacta.

EPIGRAMMATVM LIBER VNVS. 129

Laetabam mammis, vtero te, nate, ferebam :
Dignus erit veniâ forsan vterque locus.
Erramus, qui te miseras malè fudit in auras,
Dignus vterque mori : Cæsar vtrumque feri.

L V I I I.

*Eloquentia FRANCISCI Cardinalis
BARBERINI.*

Q Valis odoriferi per aprica rosaria Pindi,
Garric Hyantæ lubricus error aquæ :
Talis Apollinæ Proceram doctissime linguæ,
Pura Palatinas copia fundit opes.
Et tibi doctiloquæ posuere silentia Cirrhæ,
Victæque Pegaseus comprimit ora liquor.
Sæpè loqui docto possit cum Priacipe Romæ,
Disceat ab egregio Principe Roma loqui.

L I X.

Eiusdem sacra Poësis.

C Vnt tibi Rierios velaret Purpura crines,
Visa sibi raptis Laurea flere comis.
Illa fuit nostris quondam data gloria ramis:
Cede meis, inquit, Purpura, cede comis.
Risit, & è summo respondit Purpura vultu.
Cingo meas, inquit, Laurea, cingo comas.
Quid facitis? meritos ambæ præcingite crines:
Laurea Vatis erit, Purpura Regis erit.

L X.

*Ad Adm. R.P. MVRIVM VITFILLESCVM
Præpositum Generalem Soc. I F S V.*

E Xcubat in medio tibi pulchra Modestia vultu,
Et niueus roseo regnat in ore Pudor:
Simplicitas oculis, sacræ Facundia linguâ,
Ridet in ingenuis Gratia vincta genis:
Maestas humeros, placidam Clementia frontem,
Pura verecundus pectora Candor habet:
Præ foribus famuli, video, famulæque morantur:
Virtutem Dominam quis neget esse domi?

L X I.

Cerea NERONIS effigies in abdito reposita.

D Vrus & in molli figit NERO vulnera cerâ:
Mollis & in duro cera NERONE furit.
Cerea quid frustra Solem deuitat imago?
Ipse suo iratus disfluet igne N E R O.

L X I I.

L X I I.

In ceream Pueri I & S V effigiem.

EXprimit & verum mentitur cera Puellum,
 Et docet & verâ fallit Imago notâ.
 Hos oculos gerit illa quidem, quos ille gerebat;
 Et quas ille genas, has gerit illa genas:
 Tu tamen his oculis, hoc vultu luderis hospes.
 Id fieri possit quâ ratione rogas?
 Materiâ peccat, non peccat imago figurâ:
 Cerea materies, melleus ipse fuit.

L X I I I.

In maritimam Pali munitionem Ducum

V R S I N O R V M.

Pluereis simulant dū rauca tonitrua flammis,
 Martiaque artifici fulmina nube ruunt;
 Attonctis pelagi genuor Neptunus ab undis
 Sulphureo afflatus sustulit igne caput.
 Ecquis, ait, nostri tranquilla silentia regni,
 Et resides bello sollicitavit aquas?
 Iamque sibi duci volucres ad fræna quadrigas,
 Tritonemque cauâ prælia flare tubâ,
 Armarique Notos Tempestatesque iubebat,
 Et Thetin armatis vellere signa feris;
 Cum procul VRSINI fluitantia signa Gradiat
 Prospiciunt impulsis velificata Notis.
 Vrsus erat signum, picto quâ similis Vrsu
 Pensilis è summâ carbasus arce fuit.
 Heus, ait, inceptis Hiemes absistite pugnâ,
 Et vos errulex ponite bella feræ:
 Nouimus excussum iaculantia monstra profundū:
 Quæ feta concepto mugit igne, noua est.

L X I V.

Ad COSMICVM DE QVINCTO.

Mulum QVINCTVS emit: sed cæcum,
 COSMICVS, mulum.
 Vnum oculum malus non habet: ille duos.

L X V.

*De LVDOVICO XIII. Galliarum**Christian. 8mo Reges*

cum primo Regis anno Rupellam ab eo expugna-
 tam fuisse percrebreſceret.

LVdo vices, LVDOVICVS ait, Mars iſti;
 & Ohe

Lude meas, inquit, Rex LVDOVICE, vices.
 De

EPIGRAMMATVM LIBER VNVS. 191

De puero, ni Rex eſſes LVDOVICE, vererer;
Et puer, & Rex es; regie lude puer.
Iaſta Rupellani cecidit ſimul alea belli,
Ante tuos cecidit victa Rupella pedes.
Ludere perge vices, vt ſunt tibi prælia ludus:
Sic, LVDOVICE, tibi vincere, ludus erit.

L X V I.

Libellus de Pietate Chriſtianâ laudatus.

P IETATIS iſte eſt liber; & auctoris tamen
Nomen tacetur: ipſa conſcripſit, reor.

L X V I I.

Ad TIMANTEM Pictorem.

P Inxiſti pulchrum pulchrâ cum Matre Pucl-
lum:

Nec tamen illa fuit pulchra, nec ille fuit.
Pictorem MARIÆ melius vis pingere LVCAM?
Quis ſcit an errores corrigat ille tuos?

L X V I I I.

De A. PERSII Satyris.

V Is P E R S I tetricas videre noctes?
Auditor lege ſcripta, lector audi.

L X I X.

*Tumulus coniugis PAVLI SAPIEHAE
duos inter equites haſtatos.*

Q Vis iacet hîc? magnâ magnus de ſtirpe
S A P I E H A.

Quis propè? S A P I E H A D E S ſunt pro-
pe ſigna nurus.

Quo clarus coniux? clariffimus omnibus: armis,
Pace, fide, patriâ, religione, toro.

Quid certant equites? certant, quis viuere poſſit,
Vel meliore nuru, vel meliore viro.

L X X.

In cothurnatum Gallicum.

V Edari rauco pudor eſt tibi, Gallice, curru?
Cur ergo rauco non pudor ire pede?

L X X I.

*Ad IOANNEM CAROLVM CHODKEVIC
Ducem Exercituum Polonia aduerſus OSMANVM
Imperatorem Turcicum:
cùm C. ymnafium miſſeret.*

S Pernere ſi nolis vatis præſagia Muſæ,
Nil in te iuris, C A R O L E, caſus haber.
Viluxx

202 MATH. CASIM. SARBIEVII
Vilq̃ex nuper dum mandat Apollo Thalix,
Grammaticā nomen flectere lege tuum,
Cunctatur, dubitat, pallet, rubet, h̃x̃sitat, alget;
H̃c hilari tandem voce Thalia refert:
CHODKEVIC, ait, est indeclinabile nomen;
Robore bella gerit, Casibus ergo caret.

L X X I I.

*In Stemma eiusdem M. literam
duodecimam inuersam.*

Magnus Alexander, Magnus Pompeius ha-
betur,
Magnus habebaris, CAROLE, Magnus Otho;
Scilicet hos Magnos magni fec̃ere triumphī:
Te maior Magnum, CAROLE, palma facit.
Perlege stemma tuum: Vincis te, Vincis & hostem;
H̃c quæ terra legi non putat, astra legunt.
Si dubitas: hoc ipse Deo da stemma legendum;
De cælo Magnum Maximus ipse legat.

L X X I I I.

*Ad ROBERTVM Cardinalem
BELLARMINVM.*

*De p̃ys de Acternā felicitate, & Gradi-
bus, &c. libellis.*

*quos SOPHIA MELECIA Palatina magno
studio paulo ante mortem euoluerat.*

Ingens gloria temporum tuorum
BELLARMINE, Pater beatorum
Facundissime cygne gratiarum:
Conatusque tuos, tuasque noctes,
Sanctæ pignora lucubrationis,
Victuros Pylam libros senectam
Palatina pio terebat vsu,
Nec torpere sinebat, anguloque
Aut tegnes humili iacere mensâ,
Cæli delicias, Gradusque cæli:
Quæ, sacrâ pariter tuaque pennâ,
Æternam referas beatitatem:
Et gemmantia templa nudinaris,
Lamentis, Gemituque, Lacrymisque.
Istos illa diu legens libellos
Festinabat, & omnibus lacertis,
Remis omnibus, omnibusque velis.

Ad cæli properabat vsque portum,
Nunc densis lacrymis laboribusque,
Et densis lacrymis doloribusque,
Cæli nobile nundinata culmen,
Formosis spatiat in vireis.

Quid dici melius beatissime,
BELLARMINÈ, tuis potest libellis?
Palatina tuis beata libris,
Tu lectore beatus es librorum.

LXXIV.

Ad CÆCILIANVM.

CVm modò **MAGDALIOS** cecinisses
carmine fletus,
Et rapidos **ALRÆ**, **CÆCILIANE**, focos;
Continuò madidæ properata volumina chartæ
Ad nos perferri, **CÆCILIANE**, iubes:
Legi. Iudicium quæris de carmine? dicam.
Digna fuit lacrymis **MAGDALIS**, **AFRA**
focis.

LXXV.

*De nouo Gymnasij Florentini edificio, cuius in-
flauratio sub aduentu CAROLI Aulæ
Archiducis capta.*

ARnus, an vmbrosas inter liquidissimus alnos
Permissus Latius luxuriatur agris?
Alar, an **Aulonias** subterlabentia turreis
Flumina **Castalis** vociferantur aquis?
Pindus, an audaces mediis in nubibus **Alpes**
Pin. feris comunt frondea colla iugis?
Quidquid erit: veram referet **Florentia Cyrrham**,
Quam nouus **Auliacâ** condit **Apollo lyrâ**.

LXXVI.

SCAZON.

Aulam fugit ALOYSIVS.

FAllacis **Aulæ** pompa, criminum mater,
Quæ turbulentæ puluerem bibis pompæ,
Riuusque semper fluctuantis furipi
Et huc & illuc ambulando, cursando,
Confabulando, garriendo, ludendo,
Et vsque & vsque & vsque consalutando,
Quotidiano meria nauigas cœno,
Centumque pictis curribus lutum rumpis.

Sis ô beata, delicata, formosa,
 Morum Chiarybdis Aula, pectorum Circe,
 Dolosa Siren, innocentiz labes,
 Fraudum satelles, officina fucorum:
 Eas superbis semifulsa lecticis,
 Ias sereni luce pulchrior Phœbi,
 Et per supinx colla plebis incedas:
 Habe venustos, aureos, capillatos,
 Plenos, perunctos, deque serinio totos
 Antambulones laudis & trahas pompas
 Dum noster aulas ALOYSIVS vitet,
 Centumque velis, & rudentibus centum,
 Contumphaselis, palmulisque denitet.
 Habe capaces patrimonij Scyllas,
 Fundi Maleas, sponglas crumenarum,
 Onusta laudum plaustra, nominum rhedas,
 Plenas iocorum, risumque carrucas,
 Ineptiarum mille turgidos folles,
 Quibus dolosæ ficta dona naturæ
 Vultus Poëtas, & Poëtrias linguas
 Fecere dudum, fusque deque verteres
 Quibus loquacis inlicitæ plena
 Negotiosa liminum salutatrix
 Famelicorum turba circulatorum
 Nugasque mille vendit, & locat risum,
 Fraudumque frustis mille, mille fucorum,
 Mendaciorum mille, mille nugarum
 Suitque subsuitque mille centones:
 Dum noster aulas ALOYSIVS vitet,
 Centumque Phœbis, & Phlegontibus centum,
 Centum quadrigis Pegasisque deuitet.

Illum citato præpes impetu Virtus
 Supra secures Cæsarum, & Numæ fasces,
 Regumque & omne culmen Imperatorum,
 Vndamque supra cliuium, & fori fluctus
 Enauigantem, passibusque non tardis
 Mortalitatæ seu iura calcantem,
 Nimbosque latè, filiosque nimborum
 Super Cometas, rauca fulminum regna,
 Puerperamque grandinum & niuis Lunam
 Ad usque rerum vexit ultimos fines.
 Ibi ille pulcher imperator astorum,
 Nouæ beatus inquit voluptatis,
 Plenum sonotâ gaudium bibit ripâ,
 Rerumque dulci naufragatur in ponto.
 I nunc superba, delicata, formosa,

I diues Aula : sis beata, sis pulchra,
 Conchylata, purpurata, sis magna:
 Dum te inde noster A L O Y S I V S ridet.

L X X V I I.

Hiems transiit, imber abiit, & recessit. Cant. 2.

In immaturam mense Iunio B. ALOYSIL

GONZAGAE mortem.

O Nix ! & nuncis albens colla pruina !
 O niueæ ceruicis hiems ! O læue genarum
 Frigus, & hibernâ roseida labra nunc !
 O niueæ crystalla manus ! & mite comarum
 Vellus, & intactis alba pruina genis !
 Ah ! vereor, ne vere nouos abeatis in imbres,
 Dum celer æstiuos Iunius vrget equos.
 Siste, precor, Iuni, crudeles sistite soles.
 Hic minimo liquidus diffuet igne puer.
 Non opus est flammis. satis est sibi dicat I E-
 S V S :

Cessit hiems, imber cessit : Amice, veni.

L X X V I I I.

Scæzon de B. ALOYSIO.

I Ocose Scæzon, si quid hastenus mecum
 Molli sub vmbra populivæ laurivæ,
 Lenvæ buxi pampinivæ lusisti,
 Valere iussis arbitrisque curisque
 Mecum sub altâ feriare cupressos;
 Mundoque versu simplici que dicamus,
 Quid ille noster, ille cuius astrorum,
 Agit coruscis A L O Y S I V S campis?
 Non ille nostros ducit ampliùs soles:
 Non hac phaselo corporis, levis mundi
 Tumultuoso fluctuatur in ponto.
 Non has vocabat patrias domos vmq̃uam
 Cælum vocabat patrias domos semper:
 Huc ille remis, huc rudentibus totis,
 Ipsique plenus carbassis anhelabat:
 Huc æstuentes dirigbat antennas:
 Huic alliguit insulæ suam nauim.
 Hic sempiterni vere cingitur Mæli,
 Hic peruagatur elegantibus campis,
 Hic rure cæli fractur, & procul curis
 Inter virentes aureis comis lauros,
 Crispas cupressos, ilices capillatas

196 MATH. CASIM. SARBIEVI

Quotidianus ambulator incedit :

Quà bruma nusquam, vel comantis Autumni

Tonsor Nouember frondeum nemus radit,

Ridete caluos Ianuarius montes,

Sed delicatos criniuntur in flores

Æterna prata : musci strepunt luci :

Ripæ loquuntur murmurantibus rivis :

Et limpidorum margines fluentotum,

Et hinc & illinc verberante se fluctu,

Manusque pulsu, vel volubilis plectri,

Obliuiofo de silentij somno

Expergesacta spontè garrunt plectra :

Lenique subter dormiente Neptuno

Tenerrimorum mollis aura ventorum

Depectit agros : desides hiant Euri,

Et oriosis oscitantur in campis.

Hic ille noster, ille ciuis astrorum,

Conchyliato purpuratus ornatu,

Eunte pompâ siderum coronatur,

Solisque fuluâ totus ardet in pallis.

Et nunc per arces exlitum, per accessus,

Amethystinata templa, gemmeas sedes,

Et ciuitatis per forum Stoneæ,

Et fulgurantissim porticus platearum,

Calcat superbum siderum pauimentum,

Hic LAINIVM compellat, hic EVERAR-
DVM,

Hic lætus ambit BORGIAM saluator,

IGNATIOve flammeove FRANCISCO

Enarrat, ipsa delicatior Suadâ,

Miranda temporum acta Claudianorum:

Suoque longos MVTIO rogat Soles:

Mellisque riuos; balsamique miratur

Et gaudiorum, nectarisque, lactisque

Formosa pictâ stagna traiecit cymbâ,

Et delicato nauiculatur in ponto;

Nanosque colles, hispidatque verrucas

Pulcherrimorum lustrat ilicetorum.

O gestientissim dulce siderum regnum!

Vestrum clientem, pro laboribus tantis,

Doloribusque, lacrymisque, curisque

Desideratos recreate per campos.

Gaudete Tempe siderum, domus cæli :

Ridete, quidquid est domi Voluptatum:

Plorate, quidquid est foris Quæclarum.

LXXIX.

L X X I X.

IOANNIS CAROLI CHODKEVICII, Po-
lonici Lithuanicę contra OSMANVM Tar-
cicum Imperatorem Exercitus Ductoris, Statua
in hortis Mediceis.

Quem modò Threicę pulchrâ sub fronde
triumphi
Marmoreâ spectas pōnere bella manu:
Hic Alæ populos, & flaua Propontidos arma
Strauit; Abydenas depopulatus opes.
Fortis adhuc meminit bellacis dextera ferri,
Dilectumque latus conscius ensis amat.
O nisi captiuas vincirent marmora plantas,
Iret in hostiles libera dextra globos!

L X X X.

In tres Fluuios, Stemma IOANNIS CAROLI
CHODKEVICII, dum Templum Collegio
Societatis IESV Crefuse extruxerit.

Quæ gemmantibus hinc & inde riuis
Currunt flumina? CHODKEVICIANÆ
Currunt flumina Liberalitatis,
Non tam diuitibus superba ripis
Gaudet Lydia; non amœnitatum
Tellus mater, & elegantiarum
Felix Americæ fluentis auri,
Quæ centum populis tributa soluens
Effundit facillem per arua censum,
Et crebro sata comit vnione;
Quàm quis Patria, Martiusque fulgor,
Et piæ Superûm rigantur aulæ.
Hæc scis vnde fluant fluenta nobis?
Ostendis C A R O L I manum, sapient.

L X X X I.

Didum IOANNIS CAROLI CHODKEVI-
CII, cum Castra ad Chocinum in Daciâ con-
tra Byzantinum Imperatorem moueret.

Velox fama malum tumultuosus
Dum præteruolat incitata pennis.
Arces, oppida, rura, Ciuitates,
Ducentis canit, & canit trecentis,

198 MATH. CASIM. SARBIEVII

Braccatis canit, & canit sagaris,
Hostem millibus imminere Turcam,
Et iam terga remurmurantis Istri
Securum superambulare Martem.
Addit, Bistonas, impiosque Thracas
Mistos innumeris venire turmis.
Hæc dum CAROLVS audit; Vt sciamus
Veri nuntia Fama num sit, inquit,
Hic hostem mihi computabit ensis.

LXXXII.

*Statua M. TVLLII CICERONIS
apud Magnum Helvetic Ducem.*

O Ra Myron, humeros Lysippus, lumina fixit
Praxiteles: vocem fingere nemo potest.

LXXXIII.

*Pompa, quâ Sacratissimum CHRISTI COR-
PUS a Romanis Pontificibus ad D. Petrum
deportatur.*

A Lia cur tantis glomerantur compita turmis,
Et populi toto fluctuat vnda foro?
Cur refluus feruent Vaticana palatia turbis,
Dardanixque vomunt agmina mille viz?
Quid iuuat æthereis populos accurrere mensas
Vt satiet populos, ambulat ipse Cibus.

LXXXIV.

PAULO PIMELIO missum ex succino munus.

Q Væ placet ipsa sibi secretæ sidere formæ,
Ridet & arcanâ succina gemma die;
Supplicibus vulgò libanda dat oscula culmis,
Libandas stipulis pulueribusque genas.
Et me, PAVLE, tuus rapit ad sua lumina
candor:

Nimirum gemma es succina, pulvis ego.

LXXXV.

*Latabimur memores vberum tuorum. Cant.1.
Ad Sponsam celestem.*

D Icebas te velle tuis me pascere mammis,
Dum mea sollicitus pectora torret amor.
Clamabam: Mea mamma meum mihi manna
ministra:

Nec tu præstò mihi, nec tua mamma fuit.

Adspice

EPIGRAMMATVM LIBER VNVS. 199

Adspicio Terras, & Cælum: forſitan, inquam,
Dextra Dei tellus mamma, ſiniſtra polus.
Riſiſti, dicens: Ipſo te Numine palcam.
Oſ utinam nobis Terra Poluſque foret?

L X X X V I.

Reuerendo Patri LEONI SANCTIO *Concio-*
natoris munere ſuncto, Româ diſcedenti.

N Ec potui Latiis altum te cernere Roſtris,
Quaſſantémve pio conſcia corda metu?
Ah ſaltem pro me, cui tanta potentia ſandi,
Orator magni Numinis eſſe velis:
An non id merito poſſim te iure precari,
Cui meritò poſſim dicere, SANCTE LEON?

L X X X V I I.

De Diuino Amore.

R Etia neſcientem nuper mirabar Amorem.
(O quid non facilis fingere poſſit Amor?)
Aurea plina fuit, lapſis aureus, aurea reſtis,
Aurea compages, aurea naſſa fuit:
Aureus ipſe fuit: ſed dum ſibi flumina deſunt,
Heu mea quò vortam retia? dixit Amor.
Ad I E S V M conuerte, Puer, tua retia, dixi;
Ipſe tibi fuerim piſcis, & ille Mare.

L X X X V I I I.

In *Stemmâ* IOANNIS CAROLI CHODKE-
VICII: *Crucem Sagitta implexam & Calci-*
Tria flumina, & Grypha pedibus gladium
vibrantem.

C Rux micat in celo, C R V X altera calce
coruſcat:
Forſitan hæc Fortem nuntiat, illa Plum.
Aurea tergemino voluuntur flumina lapſus:
Iſta docent Largum flumina forſan herum.
Felicem geſtat felix auis ore lapillum:
Felicem dominum forſan & illa notat.
Quid dubitem Fortem, Felicem, & dicere Largum,
Cum Gryphs ad voces annuat Enſe meæ?

L X X X I X.

In Gryphem, dum IOANNES CAROLVS
CHODKEVICIUS, aliquos relictis cohorti-
bus in Moſcouiâ, ad regni Comitæ abiret.

V llerat Hyrcanis Moſcouia Grypha pruinis
Ad Lituum tandem vertere roſtra ſolenne

200 MATH. CASIM. SARBIEVII
Ille ferus Gryphs, inquit, abit; nil Ense nocebit
Non ales rostro, non petet vngue Leo.
Non est, cur à te, quòd flexerit ora, triumphes;
A tergo longa est cauda relicta: Caue.

X. C:

In duas Sagittas terra calog; obuersas.
Stemma Illustrissimi EUSTACHII VOLLO-
VICII Praefulis Vilmensis.

Bis geminos Petrus CHRISTO monstrauerat
enses,

Vrbs raperet capium cum Solymæ Deum.
Ferre cruentandum, clementia lumina, ferrum,
Ferre necaturas non potuere manus.
Vltrices maiora manus tamen ausa parabant,
Ut tandem CHRISTVS dixerit, esse satis.
O si tunc geminas monstrasses, Petre, sagittas,
Quàm merito CHRISTVS diceret esse satis!

X C I.

In duas easdem Sagittas.

Allusio in Cant. 4.

In uno oculorum, & in uno crine colli.

Virgilius quondam, Telum facit Ira, canebat;
Tela facit, melius sed cecinisset, Amor;
Est oculus Telum: diuino crinis Amori
Est Telum. quid non fingere possit Amor?
Est oculus, sed qui superas se tollit ad auras;
Est coma, decui quoque petit ima gradu.
Quis scit, an obuersæ Cælo Terrisque Sagittæ,
Hæc oculus non sit Præfulis, illa Coma?

X C I I.

In easdem Sagittas.

Æris, & Argenti, & Ferri rude vulgus &
Auri

Ibat ad Ænxi iurgia fortè fori.
Lis fuerat, quorum posses, Vulcane, metallo
Digna VOLOVICIA condere tela manu.
Causidicum vicit, Vulcano iudice, Ferrum,
Factaque sunt forti Ferrea Tela viro.
Tum Faber ad socios operum: Sint Ferrea Tela,
Ipse mihi VOLOVIC aureus, inquit, erit.

X C I I I,

X C I I I.

*Ad Illustrissimum HIERONYMVM VOLLO-
VICIVM, dum Samogitia ingrediatur.*

Iffe suas ut te Samogitia sensit in oras,
Luserunt vitreo pulchra fluenta pede.
Florida festiuas agitarunt rura choreas,
Lætitiâ madidæ personuere domus.
Ocyûs i Præses : si fortè venire moraris,
Huc venient campi, flumina, rura, domus.

X C I V.

*In Soleam tribus insignitam Crucibus.
Stemmati Illustrissimi & Reuerendissimi S T A-
NISLAI KISZCÆ Præsulis Samogitia.*

Qvis tam concordî iunxit duo robora nexu?
Quis Soleam socias iussit habere Cruces?
An quia K I S Z C A N Æ monstrant insignia
gentis,
Certatimque sacro laudis honore nitent?
An quia calcari cupiunt, humilesque latere,
A Domino morem quem didicere suo?
O celebres, humilesque nimis ! magis inter ho-
norem
Dum nituere, latent : dum latuere, nitent.

X C V.

In tres eiusdem Cruces, & tres Tubas.

K I S Z C A tuas dum cerno Cruces, dum
Classica cerno ;
Sollicitat mentem terror amorque meam.
Cerno Cruces ? ignis sancti me flammât Amoris ;
Et dico : Mentis Crux medicina meæ est.
Cerno Tubas ? timeo : Fors, inquam, bella parantur.
Sed cum nulla sonent prælia, rursus amo.
Quid tecura tux faciet Fiducia plebis,
O Præsul, si te diligit ipse Timor ?

X C V I.

*In tres Tubas eiusdem Reuerendissimi
Præsulis coeuntes.*

Catholicos sæuis dum prouocat Hæresis ar-
mis,
Panumque parent impia castra Tubæ.

262 MATH. CASIM SARBIEVII
Hæc Batauam, canit hæc Scotam, canit illa Bri-
tannam,

Et diuersa sonat quolibet ore fides.
Non sic Catholicas hortantur cornua turmas;
Vna fides ternâ consonat ecce Tubâ:
Quæ tam concordî sociantur classica cornu,
Impia castra, Tubas creditis esse? Tuba est.

XCVII.

In Ensiferum Grypha.

*Stemma IOANNIS CAROLI CHODRIK-
VICZ. M. D. L. Supremi exercitus Du-
ceris.*

Hic, qui supinos defluentibus plumis
Inuestit armos, & bicorporis plantæ
Effultus vngue rectus imminet exlo,
Ecce letiformi Marte præliaturus
Explorat enses prouidus duellator,
Non Atticarum flexili chorearum
Proludit orbe, non rotatili plausu
Reciprocante verberat solum plantæ:
Cuniculos non Amazonum siluis
Inhospitales Arcton appulit gressus.
Sed è tropæis lætus Imperatorum
CHODKEVICANAS transimigrauit in ceras,
Suisque clarum stemma laudibus fulsit.
Nunc ad Poloni Martis æreos cantus,
Tubæque gratum murmur exsoporatus,
Formidolosos ense fulminat Turcas.
Auertat isthinc peruicax Hetruscorum
Et Apulorum veritas Sacerdotum
Victoriarum nuntias coturnices,
Vates columbos, auguresque cornices.
En certiora, Magne Militum Ductor,
Gryphs Lechicorum signa dat Triumphorum;
Vt dum per auras fluctuante subsultu
Stat ludibundus, & velut theatri
Pugil bipenne motat aræ ferrum,
Spectator ipse nesciat, Tuum Grypha
An præliantem cernat, an triumphantem,

XCVIII.

De BB. AGAPI & CHRONIA Virginibus
& Martyribus, quæ sorores ob CHRISTVM
carcere macratae, postea in ignem missæ, sed in-
violatæ, oratione ad CHRISTVM fusæ ad
calum euolarunt.

Nil iuuat includi tenebroso carcere Diuas:
Te melius, cæco carcere, CHRISTE,
vident.

Nil iuuat ignitis immergere membra caminis:
Ignoscit casto conscia flamma pedi.

Compositis ambæ venerantur sidera palmis;
Et totâ Superûm culmina mente perunt.

De flammâ carcer, de carcere flamma meretur:
Flamma soror, carcer frater utrique fuit.

XCIX.

De S. LEONE Pontifice, qui ATTILAM
Hunnorum Regem in Italiam cum copys in-
fluentem monitu suo & oratione repressit.

AT T I L A Pannonicis populatur cædibus
Alpes:

Obuia magnanimus tendit in arma L E O.
Aduersâ gemini concurrunt fronte Leones,

Inde L E O Dacus, Tuscus & inde L L O.

Conscius ille tui, fera reppulit arma, furoris,

Nempe tuâ monitus maximè voce L E O.

O quem te memorem! quo Regem nomine di-
cam!

Ille L E O raptor, tu L E O pastor eras.

C.

De S. ARDALIONE, qui ex Mimo repentè
Christianus effectus, sui testimonio sanguinis
CHRISTVM confessus est.

AR D A L I O sacros deridet carmine ritus,
Festaque non æquâ voce theatra quatit.

Auduit Omnipotens: Non est opus, inquit, hiulco
Fulmine, tam facilem Gratia vince virum.

Deserit illa polos, & deserit iste theatrum,

Et tereti sacrum voluit in ense caput.

Sic sic, inquit, abit nostræ Comœdia vitæ:

Terra vale, calumpnia plaudet, Tyrannus feri.

C I.

De SS. BABILISSA & ANASTASIA, quæ
sub NERONE, linguâ pedibusq; præcis, per-
cussæ gladio occubuerunt.

FORTIS ANASTASIA comes est BA-
SILISSA sorori:
Illa canit CHRISTVM voce, nec ista tacet:
Cæsareas utriusque sonus dum venit ad aures;
Vulnere lingua, simul pes utriusque cadit.
Vtraque sponte genu sinuato vulnere curat,
Et te prociduo poplite CHRISTE colito
Iraſci CHRISTO nescis improvide Cæsari
Quem tacuisse velis, sic coluisse iubes.

C II.

De S. APOLLONIO Senatore, qui lectâ pro
CHRISTI Religione in senatu Apologiam
gladio percussus est.

CREBER APOLLONIUM pronâ bibit aure
Senator,
Dum legit arcano nobile dogma libro.
Ætatemque canit CHRISTI; sanctosque trium-
phos,
Et stygiâ nuper capta tropha domo.
Sed tamen infontem mulcat sententia Divum,
Romanumque iubet tingere cæde forum.
Ne dubitate nouo Romani credere libro:
Mucro stylus, sanguis littera, Roma liber.

C III.

De S. ADALBERTO Gnesnensi Archiepiscopo
& Martyre, qui à Prussis lanceis remissus, ap-
petitus pro CHRISTO fortiter occubuit.

SÆPÈ Tyras, ALBERTVS ait, & sæpè Ti-
biscos:
Istrum sæpè peto, nauigo sæpè Salam.
Ah quando tandem stellantia littora visam!
Ah quando certâ sidera puppe petam!
Dixerat, & crudis Prussus dat vulnera contis,
Et creber remis pectora nauta quatit.
Vtere iam remis, & largum funde cruorem:
His remis, isto flumine, vise Polum.

C IV.

C I V.

Puer I E S V S totus desiderabilis.

Hylæi rores, & Hymettia liba valete,
 Pinguiæque Assyriis deflua mella fauis:
 Me trahit ille ferax sanctorum vultus amorum,
 Ille verecundo vixus in ore pudor.
 Cum mea mens sacre satiatur imagine formæ,
 In desideriiis pascitur ipsa suis.
O IESV, mea sola fames, mea sola voluptas,
 Quam sapis ipse, tui si sapit ipsa fames!

C V.

Vox dilecti mei.

AH ego tam liquidas surdus non audio voces?
 Alter & intauscæ cantus in aure sonat?
 Clamat, Ede, tellus, respondent æquora: Potæ,
 Vasta sitim faciunt æquora, terra famem.
 Terra dehiscet, cauis arefcite flumina ripis:
 Respuat & voces auris, & ora cibum.
 Ut solo te, **C H R I S T E**, frui possimque ve-
 limque,
 Totus & os posthac, totus & auris ero.

C V I.

*Imago sanctissima VIRGINIS PLANCE
missa.*

Misi, PLANCE, tibi tenerum cum Matre
 puellum,
 Deliciasque meas, deliciasque tuas.
 Mittere nobilius, maius comprehendere palmæ
 Nil potuere mex, nil voluere tux.
A me plura tamen si munera, PLANCE, re-
 quiris:
 Non à me, à donis plura requirere meis.

C V I I.

*De plurimis CHRISTI Martyribus, qui nati
vixisse, impositi, demersi sunt.*

DEgenerem linquunt tenebrofi carceris um-
 bram,
 Ut scandant fragilem mascula turba ratem.
 Sunt illic merces, plagæ; sunt vota, rudentes;
 Mors, pretium; virtus, prora; carina, salus;
 Vincula, Fides; malus, pietas; suspicia, ventis;
 Spes, velum; remus, gratia; rector, amor;

Tunc

206 MATH. CASIM. SARBI EVIL
Tunc Deus, His si naus, ait, mea cingitur armis,
Typhituam exlo deijce, mitte meam.

C V I I I.

De PALM V L O adolescente sanctissimo
immaturè vitâ functo.

Vixisti tibi, vixisti quoque, PALM V L E,
CHRISTO,

Longa tibi fuerat vita, brevisque DEO.
Semper vixisti CHRISTO; tibi, PALMVLE,
rarè :

Longa DEO fuerat vita, brevisque tibi :
Mortuus, es victurus : erit tua, PALMVLE,
vita

Longa brevisque tibi, longa brevisque DEO :

C I X.

De S. SIMIONE STYLITA.

Est, inquit, SIMEON tellus mihi parvula
punctum :

Quis velit in puncto, CHRISTE, mouere pedes?
Ergo pedes posthac æternum stabitis, inquit,
Ne tam parua meum semita fallat iter.

Constitit : & stanti trigesima vertitur ætas,
Quæ tandem merito contulit astra viro.

Si tibi terra fuit punctum, sint circulus astra :
Iam lato chorcas plaude per astra gradu.

C X.

CHRISTI in Cruce vox, SITIO.

AH sitio, clamas, Princeps pulcherrime re-
rum :

Non habeo pro te dulcia vina, siti.

Tu tamen, Ah sitio, clamas : dabo pocula, Sponse
Heu mihi! sed misto pocula felle dabo.

Hæc, mi Sponse, bibe : quæris cui fortè propines?
Ad me pro mundi, CHRISTE, salute bibe.

C X I.

De S. IGNATIO Martyre, cuius in corde nomen

I I S V augustissimum aureis incisum litteris,
post mortem inuentum.

A Vrea in IGNATI fulgent cognomina corde :
Hic tua tu tecum nomina, CHRISTE,
locas.

Spar-

Sparserat effuso Martyr cor sanguine : de quo
Aurea te referens littera facta fuit.

Vnde potest fuluum mutari sanguis in aurum?

Sed tamen est sanguis Martyris : ergo potest.

C X I I.

*In gratiam MARTINI BADACH ex Vilmensi
Academia in Germaniam proficiscentis.*

Si te Theologum index audiret Aquinas,
Ingenium Thomas diceret esse suum.

Si te Oratorem facundo Tullius ore

Audiret, linguam diceret esse suam.

Quæ tua sunt, si fortè, BADACH, tua dixeris
esse;

Ingenio Thomas, Tullius ore caret.

C X I I I.

*In tres Tubas. Stemma IOANNIS RVDOMINA
Equitis Lithuani.*

Tres nuper Diuz, Bellona, Diana, Thalia
De RVDOMINÆIS dimicuerunt Tubis.

Nostra Tuba est, Bellona inquit, Tuba nostra,
Diana, est:

Hæc, inquit, potiùs nostra, Thalia, Tuba est.

Audite & Getico Mauors subrisit ab Hæmo,

Nil mihi cum vestris, numina docta, Tubis.

Vestra Tuba est Bellona, inquit, Tuba vestra
Diana est.

Vestra Thalia Tuba est, sed RVDOMINA
meus.

C X I V.

*De morte CAESARIS N. qui scenicum dum lu-
strat ædium, præceps inopino casu ad theatrum
datus expirauit.*

Vidus ubi roseum fulgor mentitur Olympum,
Et simulant viuas aurea testæ domos,

Picta renidentis dum lustrat sidera scenæ,

Atque alacres CÆSAR fertque refertque
gradus;

Pendula nitentes decepit bractæa plantæ,

Atque suâ quassam mole necauit onus.

Noxia Cæsaribus semper sublimia : quisquam

Ad superos veniat CÆSAR, & inde ruet.

C X V.

C X V.

Idem loquitur de se.

Falsa theatralis dum sidera miror Olympi,
 Vera mihi, dixi, sidera pande D E V S.
 Dum meus has L O I O L A Pater modò cer-
 neret oras,
 Purida, clamabat, quàm mihi sordet humus!
 O mihi tam pulchri referentur morte penates!
 Vera mihi referat, dum loquor, astra D E V S.
 At quia mors aberat exlo quæ sita, cadendum
 Ad terram nobis, ut moreremur, erat.

C X V I.

De eodem.

Scenica mentiti dum fortè palatia cæli,
 Et dubio C Æ S A R scanderet astra pedes,
 Aurea quæ falsi simulauerat astra cæli,
 Scissa ruinofum tela fecellit iter.
 Decepto ruit ille gradu; tragiciq; doloris
 Ad sua materies ipse theatra redit:
 Et I E S V M vocat ore. Pij ne flete sodales,
 Non ruit ex astris C Æ S A R, in astra ruit.

C X V I I.

De duplici S E N E C A : ad P A V L V M.

DE gemino S E N E C A pugnat sententia
 Vatum.
 Conueniet, si tu, P A V L E, secundus eris.

C X V I I I.

In P H I L I P P V M Rhetorem.

Non poterat iussus tria dicere verba P H I L I P P V S:
 Si vultis causam nosse, disertus erat.

C X I X.

*De nobili adolescente in feriis Bacchanalium
 miserabiliter extincto.*

Saltantes nuper mors viderat atra Lupercos,
 Ex se festiuis miscuit ipsa choris,
 Ebria perque domos saltabat perque plateas,
 Morborum longo præueniente choro:
 Hic uni iuuentis dum fortè resistere vellet,
 Ebria non meritum mestuit ense caput.
 Tollite de lautis iuuenes coniuncta nensis;
 Quis scit, an ex vestris non bibat illa scyphis?

A D

AD

MATH. CASIM. SARBIEVII
 E SOCIETATE IESV
 LYRICORVM
 LIBROS
 EPICITHARISMA
 SIVE
 ERVDITORVM VIRORVM
 AD AVCTOREM POEMATA.

*Summi viri MATH. CASIM.
 SARBIEVI è Societate IESV
 incomparabilem Musam ERY-
 CII PVTEANVS admiratur.*

VIS Myſta Apollinis nouus ? quis
 proximo

Accedit V R B A N V M gradu,
 Threïſſa doctæ ſiſa carpens barbiti,
 Et Pindari ciens melos ?

Romulus ore, natione Sarmata,

Cultiſſimi vir Ingeni,

Ab axe flammam frigido S A R B I E V I V S,

A nocte lumen inuehens,

Vertit quadrigas orbitâ Phœbi nouâ,

Nuſque mundi calfacit.

O

Aut

210 AD SARBIEVII LYRAM

Aut sæcla barbaram exuunt æruginem,
 Aut prisca redeunt sæcula.
 Tantum potest, qui carmen aureum sonat,
 Qui totus ipse est æreus;
 Seuera pangens dogmata Sapientiar,
 Castosque sermonis locos:
 Qui mella spargit & silem SARBIEVIUS,
 Generosi honesti semina.
 Si dignitati mixta amœnitas iuuat,
 Mulæque flores, fructibus;
 Ridere tristem mente lætâ Palladem,
 Ridere rugas dixerim.
 Sic inter omnes præstat vnus Sarmatas,
 Inter Quirites Sarmata:
 Vnus Latinâ Pindarum vates Lyra,
 Et aliquid VRBANI exprimit.

Σπυδαίως ζῆν ἄερος.

TER IO HORATIO ET SARBIEVIO
Lyre Latine geminis Principibus plaudit MA-
 XIMILIANVS HABBEQVIVS à Socie-
 tate IESV.

NVNC CAPIT REGNVMDVOS.

Portenta Vatum! non patitur duos
 Soles Olympus, bellitæro licet
 Atlante fultus; non amorum
 Fert comites Hyncæus ardor.
 Celso Melampus Taygeti iugo
 Venatus aprum, dentibus inuidis
 Laetantiq; frendentiq; inuolantiq;
 Participes abigit molossos.
 Clitumnus albam si videat bouem
 Errare, tauri cornibus aduolant
 In bella, riualesq; pugna
 Vulneribus fluitum eruantant.
 Tædæ iugales, putpura Cæsarum,
 Trophæa belli, donâ Cupidinis,
 Et ambuus cretati honoris
 Diuiduos verat ire falceis.
 Non fert secundum Cæsar, & æmulum
 Pompeius od; cum genero impius
 Sacer ouellat; inuolant con-
 sanguineis Aquilæ manipulis,

Fraternæ

EPICITHARISMA.

217

Fraterna Thebis funera dissident
Discorde busto. Sanguinetingeris,
O Roma, fratrum, quando primi
Cæde malâ maduere muri.

Vnus subactâ Rex Asiâ potens
Dario habenas diuitis imperi
Secare Pellæus recusat :

Non animo latis orbis vnus,
O M N I S Potestas impatiens furit,
Consorte iuncto ; Lætiâ salit,
Consorte pulso, qualis ardet
In vacuo basiliscus antro.

Potentia Vatum! nunc patitur duos
Reges bisulco vertice Phocidos
Parnassus ; & Reges Latinæ
Sceptra Lyræ gemini tenebunt :

Vnus sonantem natus ad Ausidum ,
Alter rigentis margine Vastulæ.
Ter euge, Castor, euge, Pollux ;
Vos Gemini , puerique Ledaæ

Alternâ vitæ fata rependitis :
Polluce, Castor ; Castore , Castore
Pollux beatus ! regna Cæli
Vnanimes secuere fratres.

H O R A T I A N A M SARBIVIVS Lyræ
Regnante dextrâ tradit & accipit!
H O R A T I V S gaudet teneri
S A R B I V I O sua regna PLECTRO.

A V G V S T V S , vnum Numen H O R A T I O ;
V R B A N V S , alter S A R B I V I O Deus :
Hos B A R B I T I R E G I S adorant
Ad numeros saliente chordâ.

Quantum profanis sacra super-volant ;
Minore maior CÆSARE PONTIFEX ;
V R B A N V S , A V G V S T O : triumphat
S A R B I V I V S meliore lauru.

IOANNIS TOLENNARIi è Societate I E S U
ad MATH. CASIM. SARBIEVIVM
S. Theologia Professoremi

O D E.

F Allor? Sarmaticis an nouus arbiter
Plectri filiculis carmina diuidens
Per consensu Thracum
Terris reddidit Orphea?

Quisnam Pegaseæ crederet vngulæ

Potandos latices gurgite Vilix?

Quis Teumefsia Tempe

Propter stagna Borysthenis,

Et vatum Aonium delicias nemus

Florens sub gelidæ plaustro Erymanthidos?

Hæc miracula Phæbo,

SARBIEVI, tua dat chelys.

Cui nec prætulit, quam Ogygiis vetus

Structis nobilitat fabula mœnibus,

Aut ad sidera vestam

Coniux Euridices lyram:

Quamvis mellis flui carminis artifex

Auritas modulis duceret ilices,

Formaretque canendo

Silvæ monstra puerperæ.

Certè flexanimâ tu potior chely

Cunctis imperitas: & fide Teiâ

Torques mentis habenas,

Suadæ laude superbior.

Nam seu Pieriâ Martem acuis tubâ;

Ignescunt animi condere nubilo

Thressæ cornua lunæ,

Byzantiæ securibus

Fœdatam Odrysi sanguine lauream

Disturbare manu: seu alite Hymettio.

VRBANI quæ tiarâ

Signas mellea sæcula;

Dum belli iaculis pungimur, vngimur

Docrinæ liquido nectare, & effusa

Inter pila Gradiui

Hyblæis alimur fauis.

At quis te in Libanum proripit entheus

Ardor Castalidum, dissimilem tui?

Aut campos Galaadi, aut

Engaddi viridaria,

Sponsæ delicias dum Sulamitidis

Plectro sollicitas? O quibus aureana

Ex horris Heliconis

Sponsi cæsariem rosis

Cælestis decoras! vt fidium tenes

Miraclo attonitos, dum artifici lyrâ

Pontum findis Erythræ,

Sternens Ifacidis iter!

Ni me, SARBIEVI, ludit amabilis

Lirior, depereat iam citharæ potens

EPICITHARISMA.

213

Iesides tua plectra,
 Iesxusque nepos tuis
 Applaudat modulis. Me stupor occupat,
 Inter Sauromatas dum Borex accolas
 Doctræ Phocidis hortos
 Efflorescere conspicio.
 Has rerum ancipites esse reor vices.
 Nec vernis stabilis floribus est honor;
 Nec mansura perennis
 Claris gloria gentibus.
 Nunc terras rosei fix Hyperionis
 Latè conspicuis tollit honoribus:
 Nunc caligine mersas
 Nocturno sepelit chaos.
 Quandoque & studis occiduas vices,
 Excultisque vehunt tempora gentibus;
 Spelæisque ferarum
 Surgit lux sapientiæ.
 Quondam Nilivæ lumina Memphæos
 Densâ barbaries sub nebulâ premit;
 Nec iam Bellerophontis
 Thebas nobilitat liquor.
 Iam nudis Helicon fabula rupibus.
 Quid Pandionis mœnia Palladis,
 Exculti orbis ocellum,
 Doctrinæque sacrarium
 Perlustrò? Heu tenebris Cimmeriis latens,
 Fatorum series! nil reliquum exhibet
 Tanti nominis umbra,
 Præter culmina cespitem.
 Sic Fatæ placitum. Sed benè, quòd nouo
 Solatur radians lumine Carpatæ
 Hæc dispendia lucis:
 Pimplæisque opibus suum
 Ditat nobilius Vilia gurgitem:
 Et Pandionis æmula honoribus
 Gestit Vilna Mæneruam
 Cælo tollere præsidem.
 Certè dum Sophiæ Mystra sacer fides
 Docto, S A R B I E V I, pollice temperas;
 Nec facunda Lycæis
 Pallas Sauromatū deest,
 Nec cælo genitæ lux sapientiæ:
 Sed nec Pierij gloria verticis,
 Nec, qui proluat ora
 Vatum, Castalius latex,

IACOBI HORTENSII à Societate IESU
ad Lyram MATH. CASIM. SARBIEVII.
VRBANO VIII. dedicatam.

ITe, & Romuleos inter resonare Quirites
Carmina Sarbiuiâ deproperata Lyra.
Ad noua septeni salient modulamina colles,
Tybris & auritas flare iubebit aquas.
VRBANVSque aliquid de Maiestate remittens
Ad pia reginas carmina mittet Apes.
His amat ille rosas & casto gramine pasci,
Otia pauca grauis dum finit esse labor.
O te felicem nimium CASIMIRE Poëtam!
Sic tibi propensum qui CAPVT ORBIS
habet.
Hunc Lyra non meruit Venusini Vatis honorem,
Non ita Diræum Pindarus viger ebur.
Hoc sciat Alexus, digitos damnabit inertes;
Abdere se tenebris Lethia Nympha volet.
Pierios dicent aliò fluxisse liquores;
Quin & Apes sanctas carminis esse Deas.
Nobilis & Vates! qui nectare potus ab illo
Permissum obscuri nominis esse facis.
Nam tibi nec Diuos ea suscitât vnda furores,
Non Aganippææ gloria pulsat aquæ:
Sed Magnæ mellis fauere, ex æthere Matres,
VRBANI que sacros exhibuere fauos.
Sed Veri sedes, & **CHRISTO** proxima
virtus
Insolitam docti Carminis afflat opem.
Esse quid hoc dicas, nisi Numinis igne calere,
Spiritusque **DEI** sollicitantis agi?
Esse quid immodicos nisi ducere nectaris haustus,
Et sibi præfixas non habuisse colos?
Grande tunc & præcium mansuraque gloria Musæ,
VRBANI poterunt cui tholus esse **PEDES**!
At mihi si tanto fas quidquam appingere possi,
Aut signare aliquâ pendula dona notâ;
Non ego pro chordâ tenuem cantare cicadam,
Non aliud cupiam pectinis esse vice:
Sed fingam **VRBANAS** illic sua condere mella,
Et dare pro cantu nobile murmur, Apes.
Picturæque breui subscribam lemmate causam:
Tantus amor nostra est, gloria tanta Lyra.

LVCÆ DIERIX è Societate IESV
in *gram* MATH. CASIM. SARBILVII.

P Ancula Mæonio meditabar ludere versu,
Succinerem fidibus quæ CASIMIRE tuis.
Arripio longo distentos tempore nervos,
Tiliæque suspensæ puluerolenta lyra.
Exentio, tendo chordas, adduco, remitto,
Exploro dubios pectine & aure sonos:
At subito malè compositæ lyra dissona chordis
Sic mihi confuso est murmure visa queri:
Quid tereres tentas obtuso pollice nervos?
Desine nos humili sollicitate manu.
Musa CASIMIRI altius altius extollenda est:
Illius in laudes non satis ista chelys.
Nec tua sufficiet lyra Pindare, nec tui Flaccæ
Sufficiet, quantus dicere, quantus hic est.
Ipse sibi va es solus sibi sufficit vnus
Se capere, & solus se cecinisse potest.
Nil igitur CASIMIRE canaminam digna cani te
Non possunt, dignè, tu potes, ipse cane.

IOANNIS BOLLANDI è Societate IESV
ad MATH. CASIM. SARBIEVIVM
Pontificia Poësis imitatore

O D E.

D Esueta pridem tendite barbata, &
Virente rursus cingite Laureâ
Frontem Camænz. rursus, io I
Castalios teror in recessus.
Atqui vetusto squallida pulvere
Amor fuit defendere inertibus
Diam Aëta blattis, inque Patrum
Ferre nouam monumenta lucem.
VRBANVS line me **MAXIMVS OPTIMVS**
Ad antra Cirræ, & Pegaseos specus
Reducit, & nouos calores
In gelidis animat medullis:
Dum quâ ruentis fata pridè manu
Suffulsit orbis, mox animat fides
Micante pulsu, quem secundo
Attonitus vehit amne Tibris.
Vtraque terras & maria & iatus
Vtrumque mundi, solis & ultimi

316 AD SARBIEVII LYRAM

Primiſque lumen, & remotas
 Oceani emorientis oras,
 Tu liſſe gaudet. En propior Polo
 Quà ſeſcit Arctos, Viſula corniger
 Muſæque cantu BARBERINÆ
 Perſonuit glaciale litus.
 Noſter quòd iſthuc ludit Horatius,
 Quòd lapſa retrò ſæcula colligens,
 Vocemque ſpiritumque Flacci
 Pindarico iubet ire cantu;
 Quòd inter Vſæ frigus, & hiſpidæ
 Telluris oras turbinibus graues,
 Et grandinum ſonant-ſortas
 Progenie, CASIMIRVS, auras
 Tepente Cælo prouocat igneas,
 Terræque fibris promit aquas, quibus
 Vel ipſe Muſarum bicornis
 Gaudeat immauiſſe Vertex;
 Quòd ver beatum ſentit Hiems; nouo
 Quòd viſta cantu mollior incubat
 Natura; quòd repentè nato
 Germine luxuriantur horti;
 Quòd mel, quòd vdo Pierium ſiuit
 De fonte neſtar; neſtar amabili
 Quòd rore ſudat; quòd vel vno
 SARBIEVII lyra taſta neruo
 Quamuis feroces debilitat minas
 Tumultuantium fortiter hoſtium,
 Et arua bellorumque nubem
 Puluerem meliore miſcet
 Ludentis aurâ (ſi ſatis aſſequor
 Quod augurando mens canit, entheæ
 Virtutis admirata numen)
 Inde venit, APIS vnde ſanctum
 VRBANÆ neſtar hauſit, & æmulo
 Horatianæ murmure tibiæ,
 Terrasque mirantesque cælos
 Attonuit. calor omnis illo
 De fonte fluxit, numinis hos tui
 Aſſauit æſtus aura beator
 VRBANÆ, dum ſacrata gentis
 Romuleæ iuga luſtrat hoſpes.
 O quis volentem me quoque patrio
 Exeſſe cælo, quis ſinat in tuos
 Me ROMA BARBERINA Colles
 SARBIVIO comitem venire!
 Subſiſte

Subsiste Musa, & vota decemplit
Substringe nodo. angustior est sinus
Mentisque virtutisque nostræ.

Quàm penitus queat ut medullis
VRBANI ANVM ducere spiritum.
Unius hoc est SARBIVII: cui
Impune trans nubes sereno
Calliope dedit ire Calo.

GILBERTI IONINI à Societate IESV
ad MATH. CASIM. SARBIEVVM.

O Testudinis aureæ
Qui fila ingenuo pollice temperas;
Et solis Rhodopes iugis.
Aut in Sarmaticæ lutores Vistulæ
Doctam sollicitas chelyn,
Quam prono torres audit aluco
Tibris defluere immemor;
Et septemgeminis non semel extulit
Echo Romula montibus:
Seu mundi dominas Principis infulas
Dicentem audierat pari
Tantis ingenio laudibus, aut Apes
Cæli rores ebrias,
Quæ curâ artificii mellea condiunt
Puro nectare sæcula;
VRBANI arbitrio Lechica principem
Cum laurum meruit lyra.
Seu bellata graui pectine diceres
Septem-bella-trionibus;
Audacemque acies ducere Martio
Nigrum puluere Cæsarem, &
Gaudentem in mediis hostibus aspici:
Dum fatis melioribus
Iracunda parem dextra superbiam
Ferro vindice fulgurat.
Seu vinci faciles cedere Tartaros
Cogis indecori fugâ,
Dum victor rapido terga fugacium
SIGISMUNDVS equo premit:
Aut Lunæ Scythicæ sanguineum iubat
Formidabile Regibus,
Curuari facili circuitu vetat.
At quò te rapit insolens
Ardor fræna pati per vacuum æthera?
Dum cælo Sapientiam

In terras facili carmine deuocas,
 Et caligine patriâ
 Clari cupida non pateris, piè &
 Præclarè temerarius.
 Cantas ætherei tela Cupidinis,
 Et quæ non dubiâ manu
 Castis pectoribus vulnera destinat:
 Et tridis melioribus
 Mentis virgineas vrit; & aureâ
 Certus figit arundine,
 Extinguitque suis idollas faces.
 Nec cantus metetricos
 Musas virgineâ ludere barbito,
 Et castis fidibus iubet:
 Quæ toruâ trepidus fronte legat pudor;
 Quæ velata Modestia,
 Et verso iugulet pollice castitas.
 Clari gloria Phasidos,
 Nec vates patrio degener Orpheo,
 Et plectro & fidibus potens
 Monstrandus digito prætereuntium
 Romanæ fidem lyra
 S A R B I V I, & Latis fabula nobilit
 Enarrande nepotibus;
 Dicam (Roma licet toruor audiat)
 Nemo pestine Romulo
 Tentauit citharæ fila decentius.
 Vni cedis Horatio,
 Qui Musas Latis montibus intulit:
 Et, ni aurem mihi vellicet
 Iam præiudicio fama potentior,
 Et cani capitis nix,
 Marcentes rigido vertice laureas,
 Et myrum quatrens manu;
 S A R B I V I fidibus, iudice me, tuis,
 Vates natus ad Ausidum,
 Et primis citharæ cedat honoribus.

MICHAELIS MORTIERI à Societate IESV

I A M B I.

V T illa prima ter beata sæcula
 Pater Satorque Temporum
 Ter inuidenda, ter dolenda, postoris
 Sinu profudit vberè,

Dilectus

Diesque finxit & refinxit aureos
 Sereniorē latinū;
 Breui refugit, aureique germinis
 Suaue melluit decus.
 Et iode mixta mortis ære liuido,
 Et obuoluta ferreo
 Atheneoque plumbeoque vulnere,
 Iēre retro sæcula.
 Subinde læsa viliorē furculo
 Repullulare semina,
 Solum rebelle senticeta prodere,
 Luem maligna siæra,
 Venena gramen, inquinata turbidum
 Paludis vnda poculum,
 Ferasque silua, naufragosque nauitas
 Maris procella, grandinis
 Flagella ventus, imbriumque lacrymar
 Quotidiana funera.
 It annus alter altero nocentiū
 In omne degener nefas;
 Et aura mentis aureā propagine
 Imago prima Numinis
 Homo sit vmbra, sit propago plumbea,
 Suique nequior luto.
 At omnis illa tam beata faustitas
 Polo recepta creditur:
 Soloque pulsa, spem fouere exlicam
 Luitque dulce tædium;
 Vel in canora commigrasse culmina
 Blueticis sacrari;
 Ibi crepante Pegasi sub vngula,
 Meri fluent Nectaris
 Parens Apollo temperare Vatibus,
 Diesque semper aureos,
 Et obstinata non petire sæcula
 Lyræ laboræ aureā.
 Vbi nouena cum Parente Castalis
 Ioane murmur increpans
 Ab amne pendet, & liquoris ebria
 Suaue concinit melos;
 Clientiamque libra fonte proluens
 Poëticique spiritus
 Furore complet, aureumque faucibus
 Dat imbibisse sæculum.
 Paterna laurus ab loquace barbito
 Perenne personat æmus,

220 AD SARRIEVII LYRAM

Amœna fata, pura, læta grandius
 Tonante præloquens comâ.
 Sed hæc fuere, namque sicut aureum
 Maligniore laminâ.
 Adulterantis æra prima germinis
 Fremit perire sæculum;
 Iugum bicornæ, flos & umbra Daphnidis,
 Et omne Phocidos nemus,
 Et ipse Phœbus, & nouena numina,
 Et Hippocrena Pegasi
 Peraruere, vix hæc esse sæculo
 Horatiana tempora;
 Sub hæc vivebat, inclytoque promicans
 Poësis alma vertice
 Decus perenne germinabat, integros
 Apollinis vicario
 Lyræ tenente spiritus Horatio.
 Sed hoc repente condito,
 Suisque subter abdito rosariis;
 Sub occidente lauræ,
 Sepulcra vatis implicare cardnos,
 Rubeta pullulascere,
 Iacere nomen, interire gloriam
 Biculminis palatii,
 Et inter arma barbarumque militem
 Situ pigro senescere,
 Fidem rigere, lacrymare pectinem,
 Chelyn silere cerneret.
 Iære lustra, ferrei que temporis
 Iære multa sæcula.
 Poëta nullus, aut Poëta barbarus,
 Quid inter ista ganniat?
 At vnus, alter, aut subinde tertius
 Horatiana barbita
 Paratragediante strinxerit manu,
 Cauo fragore turgidus,
 Inane nomen ad lyram; quid obstrepat?
 Et hoc per astra circulo
 Trecentiesque millesque voluitur
 Reuoluiturque Cynthia;
 Suprema donec & polita vidimus,
 Et erudita tempora;
 Quibus redisse Pegaso suus vigor,
 Suusque fontibus liquor,
 Sororibusque ter tribus suis decor,
 Suusque lauræ color,

Suusque

Suusque mille mille Vatribus calor,
 Perennitasque credita;
 Et eliquante iam stupore plumbeo
 Nihil morante ferrel
 Furore Martis, xneoque verberare,
 Dies notantur aurei.
 Per arma regnat, horridosque turbinos
 Salus amœna temperat;
 Per arma Belga, Batauos per impetus
 Amica ducit otia;
 Per arma Scaldis, aggeresque perfidos,
 Mosæque vapulans latus;
 Per arma Rhenus, heu! per arma decolæ
 Nouis probrosa cladibus;
 Cruentus Ister, impiumque sanguine
 Mosella vorticem trahens,
 Cruore mixta, tabidisque fluctibus
 Fluenta Pegasi vehunt,
 Et entheata molliùs poetico
 Rigant calore pectora.
 Per arma Gallus, & per arma Celtiber,
 Per arma viuit Italus,
 Et ingruentis hostici sub ictibus
 Canit vel ipsa prœlia.
 Et est Maronis, est cliens Horatii;
 Habet Catullus assedas;
 Et erudita, casta, blanda, viuida,
 Cedroque digna carmina,
 Apollinisque non pudenda barbitò,
 Eburneoque pectini,
 Et auro super futura sæculo
 In omne sæculum ferunt,
 Sed hæc nequisse, pro decore pristino
 Vetusta pugnat æquitas,
 Minore semper & minore diuidens
 Fluenta primariuulo.
 Nouusque nemo sic Poëta natus est,
 Vt illa prisca numina,
 Horatiique Principem lyram pari
 Secutus expleat lyrâ;
 Sed impos artis, & canore dissonus
 Stylo vacillet impari.
 Quod vnus ille (stringe liuor impetum,
 Fremente dente ringere)
 Quod vnus ille (vinaut æuicernitas;
 Io parate lauream,

212 AD SARBIEVII LYRAM.

Parate ferra, myrteaue textile

Ligate liliū comā)

Quod ille SARBIEVVS vnus vnicus
Libro peregit vnico.

Hic omne quicquid est Poëta vel fuit,
Metro volante transfilit;

Horatioque, Pindaroque par (procul
Metu cadentis Icarī)

Per ora currit, & per astra voluitur,
Superuolatque sidera;

Polonus ille certus aridam nouo
Replere fonte Castalin;

Et obsoleta nobilis Bimontij
Refabricare culmina;

Polonus ille per Borea frigora
Acinacesque Thracicos.

Beata Veris atque Pacis ocla
Perennè Vatribus nouans,

Per efferrata Martis ære secula
Dies reducit aureos.

SIDRONII HOSCHII à Societate I E S V
ad MATH. CASIM. SARBIEVIUM

ELEGIA.

Romanae fidicen citharæ, qui sidera præpes
Visis, & ignauam FLACCÆ relinquis
humum?

Pace tuâ, quamuis nec certius alta Cleanthis,
Nec fuerit Samij lingua locuta senis;

Semita Direxi non est tamen inuta cygni,
Iuit & hanc pennis repperit alter olor.

Nec minus est auræ, quâ se leuat æmulus ales,
Nec spatium nubes inferiore secat

Parabit, & forsan cursum sublimius vrget;
Et quò non potuit PINDARVS, ille volat.

Nec malè cecatis ad sidera nititur alis,
Nec dant æquoreis si bile nomina aquis.

Ætherias animas testor, Zephyrosque, Noosque,
Et quæcunque sacros detulit æura modos:

Si tua, SARBIEVI, sperasset carmina (quale
Non fieri meritò posse putant opus)

Pindaricas laudes præstisset HORATIVS; & tu
Materies illi, primæque cura fores.

Felix, creabili maior quem concitat ardor;
Iudicium superas Vatis & Orbis idem.

Non

Non ablit in peius semper vitiosior ætas,
 Nec quamuis semel est ferrea, semper erit.
 Se fugit hæc ceterè, prisumque recurrit in aurum,
 Illa est carminibus gloria parva tuis.
 Hæc ego vos, Musæ, vestroque in monte virentes
 Iam pridem lauros edidicisse reor.
 Hæc vbi cantantur, nec saxa, nec æquora surda,
 Nec sunt indomitæ turba timenda feræ.
 Vos eritis testes Getico sub sidere cautes,
 Quique Lycaonio Ponte sub axe iaces.
 At neque sola videt properare POLONIA rupes,
 Mirantèsve tenet VISTVLA solus aquas:
 Et Rhodope, & scopulis veniunt plaudentibus
 Alpes.
 Nullaque non montes gens videt ire suos.
 Hæc Rhodanumque Padumque tenent, & carmi-
 na Rhenum
 Oblitos notas, ut priùs, ire vias.
 Hæsit sæpè Tagus, fuluaque reclinis in vna
 Dixit: Funt auro purius illa meo.
 Sæpè aliquis nullâ vates hæc legit in vmbra,
 Et circum viridis protinus vmbra fletit.
 Cui licet, hæc gelidâ nemorum securus in vmbra;
 BELGA sed heu! lituos inter & æmia sonat.
 Si sic in patriis cantasset montibus Orpheus,
 Cum silvis melius saxa secum forent.
 Promptum Aontani lapis ascendit in arcem,
 Euectus numeris, magne Poëta, tuis.
 O quantò Delphin pernitiùs ille nataffet
 Per mare, tam blandæ raptus amore lyre!
 Hæc animum certè mihi sic demulcet, ut illum
 Auferat, & memorem non sinat esse sui.
 Sæpè ful, ceu vaticinans, aliena locutus,
 Et fuit abrepti carmen in ore tuum.
 Sæpè locaturus diuturna silentia feci,
 Aut tenuit modicos lingua repente sonos.
 Mens abiit, & subito tacitum mirantur amici;
 Me rapiunt numeri, cygne canore, tui
 Siue iubes in Thracium capere arina tyrannum,
 Pendè mænax digitis sumitur hasta meis.
 Siue super nubes sublimis & æthera tendis,
 Sollicitat nostros protinus aura pedes.
 Siue per Autontos spatiaris lauriger hortos,
 Me Zephyri & Phœx regna subite puto.
 Seu moerente canis tristidine flebile cœmen,
 Palleo, nec fleu lumina nostra calant.

Seu tristes hilari solaris pectine curas,

Defuit ex animo cura dolorque meo.

Sive pios castæ suspiras mentis amores,

Urimur, ardentes sunt tua verba faces.

Denique me formas subinde conuertit in omnes

Qualiscumque operis pagina lecta tui.

Hoc est & volucres cantu, fluminoſque morari,

Hoc est aëriâ ducere laxa viâ.

Hoc est fulmineas auferre leonibus iras,

Hoc agnis rabidos conciliare lupos.

Pegafides Diuz, vestro date debita Vari

Quæ possint Clarum ferta decere Deum.

Quid precor? exiles lauro redimite poëtas;

Vos mihi, si merui, neſcite ferta Dex.

Nam tua, SARBIEVI, cùm filuz pleſtra ſe-

quantur,

Ad crines properat laurea ſponte tuos.

NICOLAI KMICII à Societate IESV
DITHYRAMBUS.

NAm me quis melior corripiat calor?
Iam tollor Ales trans liquidum æthera,

Canisſque præter nubibus hiſpidas

Sublimis oras, Irretorto

Splendidè pernix oculo, reuolui

Immodicum gyraſilis orbis

Cryſtallum adſpicio; nec piger impetus

Ardor in celfas velut uſque ſedes,

Abiungitque animum corporeæ moræ

Molſ, & pennas timidas reſolui

Inſolitâ ſubter leuat aurâ.

Ut volui placidi ſedulus ætheris

Tranquillas vigilum Currus in ignibus

Siderum rotas agit!

Audimus? an nos ludit amantium

Ignium cantus? ſolidos ad orbes

Nam repercuſſio recinit iocofa

Rurſus imago.

Audimus? reſonant carmina non priùs

Accepta æthereis choris.

At quò perpetuis aurea ſedibus

Sidera migrant! nec labor, vltro

Sequitur rapidum temo Booten.

Iamque & Virgo venit veſta curulibus,

Quæ nūcis flauam digitis exertat ariſtam,

Vberis

Vberis neque Impotens
 Nec parca glebæ, aut dulce nitentium
 Florum, quos Siculis sæta Fauonlis
 Hyblæ iugera nutriunt.
 Illam mellilegæ ex libe murmure
 Adstipant animæ, & suauibus attonant
 Circum susurris, & loquace
 V R B A N V M repetunt voce, per aureos
 Atlantis orbis, atque volumina
 Machinæ decemplicia.

En Herculei Stella leonis
 Superbiore concentit flammæ inbæ
 Magnumque spirat Sarmatici decus
 P R I N C I P I S, & profugam repulsi
 Cynthiam Thracis, viduasque exst
 Concani amissis phætras sagittis.
 Quis ille toruas fronte iacit minas
 Semiser, & veterem seruat sub pectore Achillem,
 Altaque quondam quos monitus dedit
 Secum reuoluit mentes per improbum
 Ut mundum arnigeram circumagat ratem
 Immunis, & fati dolosas
 Effugiat sine lite Syrtis.

At vos minorum lumina gentium
 Plebesque haud humilis beati
 Impertj, ardentes renocate densarum
 Vndas stellarum: venit ecce
 Mauortis ignis, cuius athenæa
 Fumant ingenuis arma vaporibus,
 Et pulchra belli vult in ignem
 Tempestas facie; ut iam capulo manus
 Respirat, pronaque ad Carmina porrigit aures,
 Turbidum lætatus, ut obsoletos
 Rubiginosi sordibus orij
 Dardanos enses reuocari in orsus
 Audit auitos.

Quis mirante Polo, quot properent faces,
 Pulchrosque stellarum tumultus,
 Dum trepidant, numero reponat?
 Sequamur populos agglomerantium
 Ignium, non hæc sine destinatis
 Gaudiis sunt. trahit & sequestrat
 Latente motu lampades voluptas.
 Sæpè dum pectus tacti fatigant
 Cupidines, & conscij calores,
 Prodidit murex inopinus oris.

225 AD SARBIEVII LYRAM

Non solus orbes Aligeti impetus
 Urget, cadentis sine obitus super,
 Sed prima ad cunabula Solis :
 At inclusus Amor sæpè decemplicem
 Intus agit molem circum versatque sequacem
 Eamus, astrorum alipedes choros,
 Vt cupique labuntur, securi.
 Ut mihi percussis, salierunt pectora fibris!
 Quis hinc canoro barbito moratur
 Detinetque sidera?

Agnosco voces, nosse sonantium,
 SARBIEVII errores digitorum,
 Pectinis & laudabile murmur,
 Ut prona astrigeræ domus
 Plebs aure arripiunt sonos!
 Et nixa audis sidera flammis.
 Confirmant totas cantantis in ore medullas!
 Ut ceruice sinistra
 Acclinis, melior Threïcij alite
 Carminis, æthereos lyræ
 Committit ignes, seu quibus Arbiter
 Terræque Cælique ictus amabili
 Longum laboret in Charybdi :
 Siue ut Virgineos Amor
 Summâ partem animos nectaris imbuat,
 Non erubescendasque flammæ
 Castis versat in ossibus.

O vatem nimium D E O !
 O dulces strepitus, ô benè Cælitum
 Gaudia digne Olor occupare !
 Tibi seu citatus inter
 Languescit Zephyrus flexanimas fides,
 Seu bellicoso fortior æthere
 Immugit sonus, aut clangit in auribus
 Heroum, quoties aut adamantinum
 Mauortem memoras, aut resides nouorum
 In orsa bellorum resorbes ;
 Respondent tacitis sidera nutibus,
 Iucensoque magis vota cupidine
 Sese in carmina porrigunt.

En A P H S circum tibi BARBERINA
 Tempora alludunt ; tibi nectar omni
 Abditum Cælo properant : sed illæ
 Dulcius ore tuo lucrantur,
 Tendantque cellas ut sitientibus,
 Mellis sæculis noua,

Quæst & æternæ ambrosiæ Deorum,
 Et quæ minister Phryx puer æthere
 Miscet capaci blandus amyntide,
 Deterioris
 Damnata notæ Massica cedunt,
 Iudice Mundo.

Hæ celso quoties cardine deflux,
 Innuptæ volucres nota Palatia
 V R B A N I repetent, vt solitis summa
 Pontificem releuent susurris:
 Latè dispositis ordinibus, super
 Aut mixtam nebulis comam
 Cupressum, aut vitreo margine fontium,
 Per myrtos, per & aureas
 Rosas, & calcas liliumque densum,
 V R B A N O referent tux
 Quem citharæ addidicere cantum.
 Hic ille, sudo dum fremit aëre
 Mellita pubes, & repetit tux
 Nectar Thalix, non Caleno
 Sobrius accipitur Lyxo
 Gratiùs, nullis ita feruet vuis
 Candida Naxos alumna Bacchi,
 Quas B A R B E R I N V S duceret vuido
 Nectare S A R B I V I I priùs.
 Cedunt Eois intonatæ fluctibus
 Conchyliorum deliciæ breues;
 Cedunt & Afris quas alit in iugis
 Benigna tellus alites,
 Mullique stultæ damna pecuniæ,
 Et scarus fatuo pretiosus auro,
 Quoties mensis accinet illis
 Sarmata cyenus.

Audimus? (atræ cedite fluid?
 Cocytinebulæ, quas Notus inuidiæ
 Halante Diris de palude
 Eductas, auidis obstruit auribus.)
 Audimus? vt iam pectine concita
 Illa terrarum Superûmque custos
 M A I E S T A S, folio Vatem dignatur ab alto:
 Subsequi nostras, ait, ô Poëta
 Non piger chordas, facilisque Cynthi
 Suffecisse D E O, fers medius gradum
 Nostrique, Apolliniisque.
 Seruabis ergo tu benè mutuis
 Fidum pectus amoribus, -

228 AD SARBIEVII LYRAM

Pontificisque & Vatis amicus
Æterna teges tempora lauro.

Vix ominato vox ea muniere
Vulgata totis diditur Italis,
Quà tauriformis Rhenus & Albula,
Quà ferus undas Bxtis in æquora
Ibera voluit, nec paterno
VISTVLÆ cessat geminare nomen
Fama Poëtæ.

Continuò ingentes animæ, decora alta, vel Tiaræ
Vel sceptræ paruo quos populo eximunt,
Venam benigni protinus ingeni,
Siue ille certis verba legibus liget,
Seu velit aureæ
Liberas linguæ referare ripas,
Attonito stupuere sensu.

O Vates, placidos fortiter occupa
Portus. Ô quid agis? iam noua puberis
Vulgi fluctuat vnda:

Tu mentis vltra culmen & ingeni
Lucus, expertusque, raris
Auditum enarrabis ACVMEN.
Clamatur lauræ plausibus æsonant,
Plaudit totis Roma Lyceis.

O quos tunc tibi TARQVINI
Sensus detactis osibus eduxit anhelitu,
O quos ODDO tibi?
Quos tibi PETRVCCI, quos GODE-
FRIDE tibi?

Aut quisquis Lechicam pronus in Orphea,
Et morum facilis, diues & Ingeni?
Vicunque pubes Romula nobiles
Ardet per artes, SARBIEVIVM sonat,
Et sibi sæcula retrò,

Quæcumque magnis viribus tuebant,
Sed sale lætas spargere mentes,
Seu Lesboa lubet tendere barbita, &
Voce ciere viros, & pulchris funera in armis
Dicere, in vno Dardana pubes
SARBIEVIO reuocata gaudet.

Quis me tunc Italo sub Ioue poneret?
Vt magnos fremitus inter, & auspices
Clamores, aliquis tuus
Monstrarem pariter manu,
Quo Duce fontes petij Cyrrhæ,
Et præcipitis iuga Parnassi,

Longè

Longè antecessentem secutus.

Daphnides lauri, quibus impeditus
Aurea Vates tempora tollit;
Thespij montes, & amica Musis
Vnda Pimplæ, volueris Bellerophontis
Vngulâ excussi latices volante,
Quorum non expalluit haustus
S A R B I E V I V S, faciles colono
Fauete vestro; quosque velit iugis
Sistere Pieriis, pronos submitte colles.
Ite florentes animæque magnæ
Palsibus lætis, Iuvenes, patentem
Irrumpite audaces Heliconis arcem,
Doctarumque hederas præmia frontium
Vittasque lauri anellite postibus,
Assurgente choro Dearum.
Nunc tempus arcana Aonidum pedè
Lustrare regna, atque irreuocabilem
Ætatis occasum, & facilem emori
Vitam, Pieridum sistere munere,
Et longum diffundere in æuum
Magni nominis Ortum.
At nos lentæ animæ, dum super ardua
Mentis pennigeræ vos rapit impetus,
Et tantas Aquilæ subitis alas,
Damis se in spatia ætheris
Et liquidum per inane Cæli;
Seu molles Elegos litora ad hospita
Fingemus patrij, fortè Borysthenis,
Arguò Iberam seu sale Bulbulim.
Prouocabimus riles:
Aut, si quando calor fortior incidet,
Simplici chordas quaticumq; cæstro,
Vobis, dulcia pectora,
Seu manè Phœbus surget ab æquore,
Seu sera lassum Doris in humido
Componet ostro, ritè vocabimus
In vota cælum, ne benè præpetem
Abrumpat mora cursum:
Ne Ductor Ales vester in auias
Sublatus Auras, non sine conscio
Agmine, vel yitiis iniqui
Laboret astri, vel supino
Aëre deiciat caducas
Lentior alas.

GUILIELMI BOLMANNI à Societate IESV
ad MATH. CASIM. SARBIEVIVM
sacri adversus Turcas belli hortatorem.

AUdiemus? quænam illa alto generosa canore
Aut Martis longè sonuit clielys, aut tubæ
Phœbi?

Audiemus? neque adhuc conspirat Gallia Ibero
Odrysiâs lacerare acies, atque impia Thraciâ
Agmina, & infandas ferro rescindere lunas?
Non arma arripiunt? non telorum ærea campis
Bistonis latè riguit seges? at mihi dudum
Byzanti circum turreis, & mœnia Budæ
Circum, cannarum grando horrida ferratarum,
Et clamorosa gemant tormenta, tonantiaque æra.
Cur non Austriadumque aquilas, villosque pal-
lipporum

Auratos, Superi! missimque micantia cerno
Lilia? me miserum! cur non Rhenoque Tagoque
Et Rhodano vecti vnanimes ventosa per alta,
Ostia Bistonij cernosa irrumpimus Hebrî,
Inque caput fractis curvatum cornibus annem,
Trans Æmumque Istrumque Boristhenæasque
procellas,

Sarmaticas ultra ferimus pia signa paludes?
O decus antiquum Byzanti! ô mœnia! & ô tu
Arx alta, Ebas latè regina per vrbeis!
Infelix, quæ te crudeli compede vindictam
Eripere, atque Italæ rursum componere, Romæ
Fortunata dies poterit? quæ dextra leuare
Servitio? Vosque ô Solymæ, Iordaniæque arua!
Vos sacri colles, silvæque, habitataque Diuæ!
Mœnia, diuino tellus dignata cruore!

Sed si tanta piget momenta inquirere rerum;
Debemusne etiam scædæ ludibria genti?
Prò pudor! opprobrium telluris, & impia magni
Proluuiet Orbis, Cælique & Numinis ira
Dicimur, obsecrantque canes, damnataque turba.
Ipse ego per Scythicas acies, CASIMIRE
per arma,

Ipse per obstanteis arcus, per sæua Gelonum
Spicula, per latos enseis, per scuta, virosque,
Vluidus, & pulchro leti in flammatus amore,
Parte aliquâ ante alios, quæis aspera prælia curæ
Deiuncti Divis tendens insigne eruentum

(Dextera)

(Dextrâ insignis, hostem lævâ mortemque læ-
cessens)

Par cuneo irrupam, par Pellæque phalangi,
Flammivomæ ballistæ, & fulminis acrior ignes.
Eueniat I tantum cælo mihi spiritus alto
Suppeditet, nec Musa mihi SARBIEVIA desit
Iniectura facies animis, & nobile robur.

Non mihi, si circum, quidquid videt Æmus, læ-
brusque :

Perluit, atque Hypanis, Strymonque & inhospita
Nessi

Flumina, Sithonias tendant inferre satillas;

(Quamvis torua micent oculi, fronsque ærea;
quamvis.

Ora super duplici facies stet ferrea barbâ,

Setarumque alæ ingentes, rictusque iobati;

Non si Barbarico cælum frenat omne tumultu,

Nec mihi si clamor terras & verberet astra).

Ora genæve timor notet, aut præcordia tentet.

Martius interea cælo calor influat ossa,

Ingentesq; in bella animos SARBIEVIVS addat,

Et pauidum incuset Pontum, & Neptunia segni

Æquora seruitium minus indignarier æstus;

Quod vincit Cyclades, quod moeret Achaica

Tethys;

Æthiopumque domos nigras, quæque oppida

Ganges

Præfluit, & cunctis captivum Bosphoron undis;

Atque alia, Amosidæ, Solymæque æmula Regis

Tantum ardet, tantamq; animo vim spirat ab alto.

Tu ne pone manu citharam, CASIMIRE, nec vlla

Cura vetet maior grandeis conuellere nervos,

Et sacra in diros accendere prælia Thracas.

IACOBI VVALLII à Societate IESU, Orlé
ad Lyram SARBIEVIANAM, sapiens &c.
ROPÆOS PRINCIPES ad recuperandum
ORIENTIS IMPERIUM animantem.

QVæ Martiales barbitos incitat
In arma turmas ? quos strepitus canit,
Bellique causas ? quas coire
Principum amicitias, & enses
Pingues amico sanguine barbara
In terga verti iustus imperat ?

An rursus Alexi minaces

Classica personuere Musæ ?

Sceptriq̃ue & iræ Putacus, impotens

Vrbem insolenti seruitio præmit,

Sæuūq̃ue detrectat superbi

Ferre iugum Mitylena regni ?

Fallorne ? tristi Luna Othomanidūm

Pallefcit vmbra : cornua contrahit :

Plenumq̃ue desperauit orbem,

Omne iubar minuente Vate,

Sic noscitur pallida cornibus

Phœbe laborat, ter, Magicis sacris,

Spargente succos, terq̃ue Marfas

Canidâ recinente voces,

Præfagus horror, quem Lyra Thracio

Luculit astro, sanguineas aquas

Pro rore sub noctem coëgit

Æmoniis fluire cultis.

Tantūne credet posteritas minis

Natos in vsum lætitiæ modos

Feruere, vt augusti malignâ

Regum apices violentur vmbra ?

Ite, ite, fortes, quod ciuium vocat

SARBIEVIANÆ clangor amabilis :

Ite, & triumphatis Idumes

Ad numeros voluate campis.

Non molle quiddam, non quod Ionicis

Aptum choreis, auribus accunant

Dôcent in aduersas phalangas

Terre pedem benè temperatum.

Ordo, Gradui neruus, athenæas

Stringit catervas. Ite canentibus

Pleæris, Quirites : ordinatos

Fila regent numerosa gressus.

Lyæurgus olim sic Lacedæmone

Pugnæ imminentis signa dedit lyrâ :

Et miles observans modorum

Ibat ouans ; placidoq̃ue veros.

Mortis timores carmine temperans,

Promptus ruebat pro patriis focis

Per tela, confusasq̃ue strages,

Per cineres, per acuta belli.

Ite, ite : sancto puluere sordidos

Maiores coronis vestiat : hæcenus

Niliq̃ue Iordanisq̃ue ripæ

Palmiferæq̃ vnuere fluis,

Vestros-

Vestrosque poscunt exdua vertices
 Palmera. Quin & barbata munere
 Vestros adornabunt labores
 Nobilibus potiore fertis.
 Accendit omnes Marcia buccina
 Cantu : sed , eheu ! non nisi funera,
 Vocesque supremas cadentem
 Docta sono tenuare raucos.
 At illa, quæ vos increpuit, lyra
 Bene ominato signa receptui
 Datura , vulgabit decorẽ
 Vulnus hians , obitasque mortis.
 Non solus olim lussit Olympicã
 Digno palæstrâ carmine Pindarus :
 Est , qui Palæstrinis subactis
 Sacra pari canat arma laude.
 Nec sola Dirce vidit Hymettis
 Thebana tingi labra liquoribus :
 Apum Quirinum labores
 Obstupuit Tiberinus amnis,
 Et hospitalem Vistula nectare
 Madere ripam, quod sibi Romulã
 Stipavit V R B A N V S Tiarẽ
 Mellifluos glomerante rores.
 O magne Vates , ô Heliconidum
 Mythes sororum , quem Deus incola
 Musæque , securum pericli,
 Pindaricos docuere nitus;
 Pars quanta laudum , mella liquentibus
 Stillasse labris? pectoris alveo
 Diues refundis mellis agmen,
 Nectareaque ruens procella
 Sonora vincis flumina , quæ Notus
 Spumansque Nereus auxiliariis
 Dum iuuat undis, versa secum
 Tecta trahunt, pecudesque sorbent.
 Talis superbos colligis impetus,
 Altosque ripæ diruis obices
 Effrahit , & sædam Gelonis
 Perniciem meditatus aruis.
 I. perge, grandi mellifluos lyrã
 Deuolue fluctus. Mox ubi publicas
 Implêris aures , Martis ardor
 Crescet equis, equitumque turmis,
 O quanta seruo restitues gregi
 Emenda totis pilea sarcinis !

Quot victor inhaeret Latinas
 Argolico populo catenas!
 Io, ter io! Si quid Apollinis
 Diuina querens fatidicum sonat,
 Verosque praesagit triumphos
 Vaticinis lyra tacta Musis.
 Dicentur olim Sarmaticae fides
 Vicisse mistas cum liuis tubas:
 Credetur excantata Thracum
 Luna tuo trepidasse plectro.

G V I L I E L M I H E S I I à Societate I E S V
 ad MATH. CASIM. SARBIEVII
 victricem Musam

E M B L E M A.

Philomela inter lyrae fides mortua.

— ANIMATA CANENTEM
 EXANIMAT. —

C Vm teneri Philomela comes placidissimae
 veris
 Dulcibus auroram lusteret illecebris;
 Et modò lenta trahens veluti suspiria heret,
 Sorberet fractas garrula mox lacrymas;
 Fortè sub herbosâ recubans testudine Vates
 Dicitur innocuas increpuisse fides.
 Audiit has vicina canens Philomela canentes,
 Coepit & hinc primum displicuisse sibi.
 Vt tamen auderet, cantu perstabat inani
 Cominus argutam sollicitare lyram,
 Iamque susurrentum sonitus imitatur aquarum,
 Mox velut gratâ prouocat arma tubâ:
 Deinde sepulchrales singultus Praefica leffos,
 Carmine concisas adnumetante preces.
 Donec languida sensim & mortua suspirando
 Terruit attonitam lapsa repente lyram.
 Namque fides inter iucunda pericula quaxrens
 Concidit, & visa est dicere, Cedo lyrae.
 Hactenus huc fuerit, non est modò fabula; postquâ
 Huc CASIMIRE tuos detulit aura modos.
 Detulit, & toto siluerunt carmina Pindo,
 Mœstum nescio quid visa subinde queri.
 Non equidem inuideo: nec si Philomela supersit,
 Emeritæ cupiam bella mouere lyrae.

Et tamen hîc aliquid tenui protrudimus aurâ,
 Et tamen audebo dicere si qua via est,
 Si quis in hoc Phœbi tenuatur spiritus ore,
 Si qua vel extremis vox agit in labiis,
 Fundimus hîc; si fortè lyrâ moriamur in istâ,
 Dulce mihi fuerit te modulante mori.

*Eiusdem in MATH. CASIM. SARBIEVII
 Lyram nouos in cantus ab VRBANI VIII.
 Pont. Max. gentilitys Apibus animatam*

EMBLEMA.

Intensis Lyræ fidibus tres Apes,

APES VITAM DANT ANIMOSQ. LYRAE.

DAulias Aonium moriens sortita sepulchrum,
 Liquerat intensâ corpus inane lyrâ:
 Mellifer en geminis exercitus aduolat alis;
 Terna sed ante omnes accelerabat Apis.
 Si benè perspexi, maioraque murmura sensi,
 Rustica non fuit hæc turba, forensis erat:
 Nata sub VRBANO fuit hæc feliciter orbe,
 Et tamen externam comis amare lyram.
 Vix benè concussis volucrum trepidauerat alis,
 Et tenui impulsu mouerat aura fides,
 Jamque per incertos strepero cû murmure neruos
 Ad numerum positis ibat Apis pedibus;
 Ocyds insonuere fides, vocemque dedere,
 Carminaque ad lyricos accinuere nodos.
 Res noua (per Musas) & numquã cognita dixi:
 Phœbeum, dixi, numen habetis apes?
 Vosque lyræ graciles, vos fila tenerrima nerui
 Vniitis, & viuam cogitis esse fidem?
 State, micate fides, apibusque sonate secundis,
 Exsuperate meos, sæcula parua, dies,
 Altera promerito donec Lyra credita celo
 Obscurum terris non lenat esse POLVM.

*IACOBI LIBENS à Societate IESV
 Parnassus biceps Poëtis binis HORATIO
 & SARBIEVIO*

FORTè leuem viridi captabam respice somnum,
 Quem facilem ventus lentis & vmbra dabant;
 Cùm mihi Apollineis visus consistere campis,
 Hîc vbi bina sacris fons iuga lambit aquis.
 Culmine

Culmine sublimis cantabat HORATIVS vno;
Colle nec opposito qui resideret erat.

O ego! Calliope votum sed inutile risit:

Est meritis sedes celsior illa tuis.

Serpe humilis, tenuisque elegos inglorius imo
Pangere turbam inter sub pede montis ama.

Ille meus (læto respectans signat ocello

Lauricomum tertio luxuriante caput:

Ibat ouans celfo, quisquis fuit illo, eothurno,

Iamque Venusino multa timendus erat:)

Ille meus superis Vates caput inseret astris;

Deque duobus apex qui vacat, huius apex.

Dixit. At ille celer superato colle parabat

Dulce locuturas sollicitare fides.

Et iam plestra mouens vocat in certamen Honoris

Fila Venusinæ non superanda lyre.

Audieras; numeros neque spernere visus, H O-

R A T I,

Nobiliore animas æmula plestra sonos.

Sic mediis certans philomela reciproca siluis

Ardet inexhaustum deproperare melos.

Laudis amor stimulabat, & artis conscia virtus,

Quæque aderat pressis turba nouena labris.

Arbiter ipse animos Phœbus tacito ore ministrans

Alternum purâ combibit arte melos.

Hic tonat Aëtiacos numero maiore triumphos:

Ille per audacis signa B O H E M A Ducis.

Per PERNANDEAS acies, Aquilasque perennes

AVSTRIADVM, numero bellisonante volâs.

Alter & alter agros, silvas canit alter & alter:

Hic citò mutatis blandus, & ille, modis,

Arte pari teneros canit alter & alter amores;

Arte pares ambo, non & amore pares.

Flamma duellantes animos vorat æmula; neuter,

Quo dici possit nomine Victor, habet.

Donec colle pari geminos, in honore locauit

Pro paribus meritis Phœbus utrumque parl.

Quàm benè diuisi geminata cacumina montis!

Signarunt Vates scilicet illa duos.

Sic erat in fatis, annos quandoque daturus

Par Vatum paribus nobile verticibus.

Olim hoc fatidicus præuiderat augur Apollo,

Hinc gemino montem duxit in astra iugo.

F I N I S.

FACULTAS,
R. P. NICOLAI LANCICII
PRÆPOSITI PROVINCIALIS
SOCIETATIS IESV
IN PROVINCIA LITHVANIÆ.

Cum Lyrica Libros quarto auctiora P. Mathia Casimiri Sarbicuski nostre Societatis, tres eiusdem Societatis Theologi, quibus id commissum fuit, recognouerint, & in lucem edi posse probauerint, potestate ad id mihi factâ ab admodum R. P. N. Mutio Vitellesio Præposito nostro Generali facultatem concedo ut typis vulgentur.
Vrbis XI. Iuly, M. DC. XXXI.

Nicolaus Lancicius.

APPROBATIO.

Hos Lyricorum Libros quatuor, atque Epodon & Epigrammatum Libros singulares, à R. P. Mathia Casimiro Sarbicio artificiose compositos, quia ad virtutis commendationem mirificè accommodatos video, prolo dignos cenfeo; unâ cum Eruditorum virorum ad Auttorem Poematis.

Gaspar Estrix Plebanus &
librorum Censor Antuerp.

SVMMA PRIVILEGII CÆSAREI

SOCIETATI IESV CONCESSI.

Cum ex mandato Sacra Cæsarea Maiestatis
omnibus & singulis Typographis, Billiopolis,
atque alijs quibuscumque librariam negotiationem
exercentibus seriò stricteq; inhibeatur, ne quis libros
illos à Societatis nostræ Patribus hactenus editos,
aut edendos in posterum, intra S. R. I. Regno-
rumq; & Dominiorum Sacra Cæsarea Maiestatis
hereditariorum fines, simili aliove charactere aut
formâ, sine in toto sine in parte excudere, vel re-
cudere, vel aliò recudendos mittere, aut alibi etiam
impressos inuehere, vendere, aut distrabere clàm
seu pilam extra supradictorum Patrum consensum
ac testimonium audeat vel presumat: ego Guiliel-
mus de Wael, Societatis I. E. S. V. per Provin-
ciam Flandro-Belgicam Prepositus Provincialis,
con edo Balihafvi Moreto facultatem excudendi
R. P. Mathia Cosmivi Cariculi Societatis nostræ
Presbyteri Lyricorum Libros quatuor, è quibus
tres priores varic nunc aucti & emendati sunt,
quartus iam primum accedit: eiusd. m. Typodon
& Epigrammatum Libros: & variorum ad Au-
dorem poemata. In cuius rei fidem litteras manus
meâ subscriptas, & sigillo officij mei munitas dedi,
Ipris XI. Septemb. M. DC. XXXII.

Guilielmus de Wael.

SVM-

SVMMA PRIVILEGII REGII.

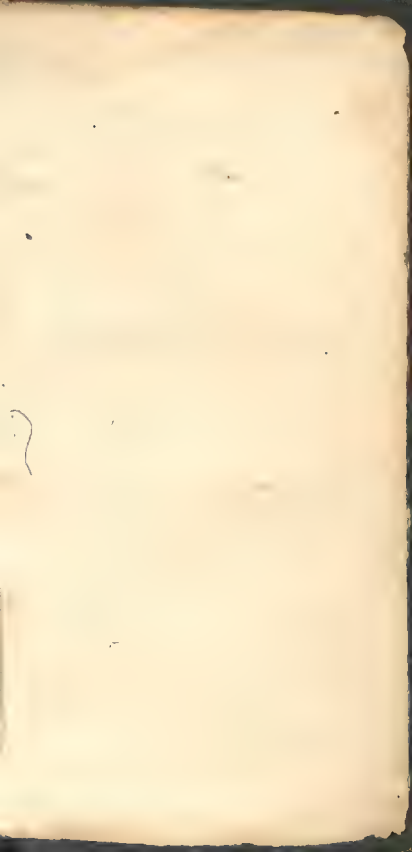
PHILIPPI IV. Hispaniarum & Indiarum Regis Catholici ac Serenissimi Belgarum Principis Privilegio cautum est, nequis *Mathia Casimiri Sarmieuſi Lyricorum Libros quatuor, Epodon Librum unum, alterumque Epigrammatum*, præter Balthasaris Moreti voluntatem vlllo modo intra septennium imprimat, aut alibi terrarum impressos in Germaniæ Inferioris ditiones importet, venalesve habeat. Qui secus faxit, confiscatione librorum, & aliâ graui pœnâ mulſtabitur, vti laſius patet in literis datis Bruxellæ, xvi. Septembris, M. D C. XXXII.

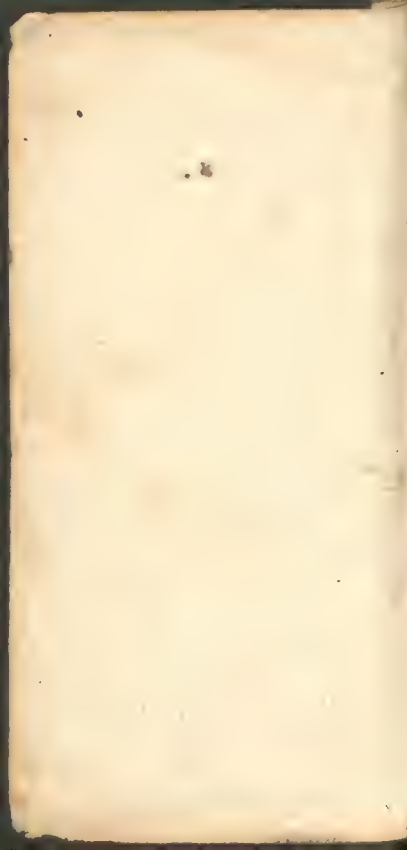
Signat,

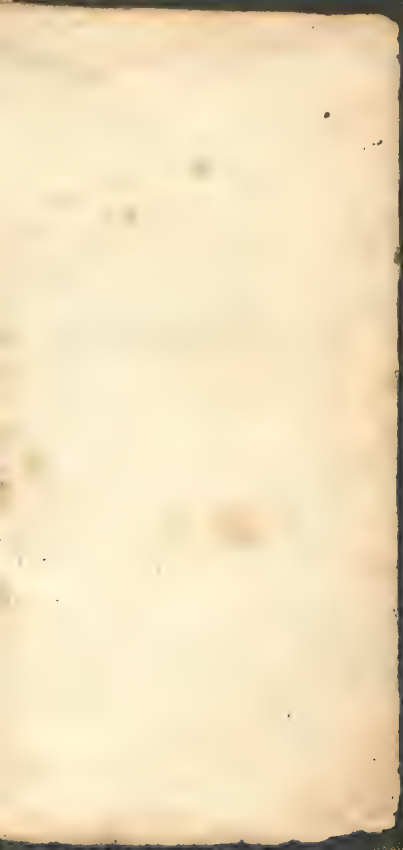
Steenhuyſe.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

Dulce Dilectio ejus
Dilectio

Dilectio

Dilectio
Dilectio

La

7 III X

